

ՀԱՎԵԼՎԱԾ

«ՊԱՏՄԱ-ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՀԱՆԴԵՍԻ» 1958—1977 ԹԹ. ՀԱՄԱՐՆԵՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

1 9 5 8

№ 1

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ: ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ.— Արտ. Կարինյան — Հոկտեմբերյան սոցիալիստական մեծ ունեցիկի և հայ կուլտուրայի ծաղկումը: Ա. Ս. Ղաբիբյան — Հայ բարձրագույն հետազոտությունների հիմնական արդյունքները Սովետական Հայաստանում: Մ. Գ. Ներսիսյան — Դեկարրիստները Հայաստանում 1826—1828 թթ. (ոուսերեն): Աշոտ Հովհաննիսյան — Հայերի ուսական կողմնորոշման նախապատմությունից: Լ. Ս. Խաչիկյան — XVI—XV դարերի հայկական գյուղական համայնքի մասին: Վ. Կ. Ջալոյան — XVII—XVIII դարերի հայ փիլիսոփայության ֆեոդալական ուղղության գնահատման արցի շուրջը: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Մ. Վ. Գրիգորյան — Սովետահայ ականավոր ճարտարապետը (Ալ. Թամանյանի ծննդյան ութսունամյակի առթիվ): Ռ. Գ. Դրամիլյան — Հայաստանի բնակարանները Մ. Սարգսյանի արվեստում (ոուսերեն): Ա. Գ. Աբրահամյան — Հայկական մի քանի ծածկագրությունների վերծանությունը: Թադ. Ավյալբեկյան — Ար-ի-Քուրան ջրանցքը Պարսկաստանում ու համանուն արհեստանոցի հարկը (հայ աղբյուրների համաձայն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Հ. Գ. Ժամկոչյան — Պատմաբանասիրական դիտողություններ Ֆրիկի և Նրա տաղերի մասին: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.— Մ. Հ. Մուրադյան — Կոմիտասի անտիպ նամակները: Լ. Կ. Մկրտչյան — Բիրմայի արտաքին դործոց նախարարի մի նամակը՝ ուղղված կաթողիկոս Գևորգ Դ-ին: ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Ս. Ղազարյան — Գր. Ղափանցյան, Պատմա-լեզվաբանական աշխատություններ: Ա. Գալստյան — «Մանր ժամանակագրություններ XIII—XVIII դդ.» կազմեց Վ. Ա. Հակոբյան: Գ. Գրիգորյան — Ս. Արևշատյան, Գրիգոր Տաթևացու փիլիսոփայական հայացքները (ոուսերեն): Վ. Փալաշյան — Հովհ. Ինճիկյան, Բողոքան Կնունյանց: ԻՆՑՈՐՄԱՑԻԱ.— Ա. Մուրվալյան, Վ. Առաքելյան — Հայկական ՍՍՀ ԳԱ լեզվի ինստիտուտը: Գ. Ստեփանյան — Ակադեմիայի գրականության և արվեստի թանգարանը: Վ. Բաբխուրյան — Հայաստանի ժողովրդական տնտեսության և կուլտուրայի նվաճումների ցուցանանքն Երևանում: ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԿՏԱՆՔ.— Հայագիտական նոր հրատարակություններ: Նոր պարբերականներ: Գեղարվեստական նոր հրատարակություններ: Մանր լուրեր: ԼՐԱՏՈՒ.— Հ. Ավետիսյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի տարեկան ընդհանուր ժողովը: Լ. Պետրոսյան — Ստ. Մալխասյանի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված երեկո: Նոր դիսերտացիաներ: Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի 1957 թվականի հրատարակությունները (հասարակական գիտություններ):

№ 2

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ.— Հայկ. Ազատյան — Սովետական ժողովուրդների պատմագրության նվաճումները: Վ. Հ. Ռշտունի — Ֆեոդալական հարաբերություններն Արևելյան Հայաստանում մուսաստանին միանալու նախօրյակին (պորբլեմը և լուծման փորձերը): Բ. Ն. Առաքելյան — Հայաստանի միջնադարյան քաղաքների բնակչության սոցիալական կազմը: Էդ. Մ. Ջրբաբյան — Միքայել Նալբանդյանը և արևմտանվորոպական գրականությունը: Դ. Ա. Գրիգորյան — «Սասունցի Դավիթ» էպոսի ժողովրդականության պորբլեմը: Հ. Ա. Մարտիրոսյան — Կուրբեր Կարմիր-բլուրի պեղումներից (ոուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Գր. Սարգսյան — Պրոլետարական գրող-ուսուցիչները (Մ. Արազու ծննդյան 80-ամյակի առթիվ): Հր. Գրիգորյան — Վահան Թեքեյանի ստեղծագործական ուղին: Ռ. Ա. Աբրահամյան — Հայ-հնդկական կապերի պատմությունից (ոուսերեն): Ս. Ս. Թովմասյան — Ստ. Պալասանյանի փիլիսոփայական և սո-

բիոլոգիական հայացքները: Ս. Է. Փոլանջյան — Ռումինահայ տաղանդավոր բնականաբան Քենդոր Մ.-Աստվածատուր Բըլբկյան (1837—1897): Հ. Գ. Փափուզյան — «Բեյթ-ուլ-մալ»-ի ինստիտուտը և հայ ֆեոդալների հողերի բռնագրավումը XV դարում: Մ. Ա. Իսրայելյան — Ուրարտագիտական դիտողություններ: ԲԱՆԱՎԵՃՆԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Է. Բ. Աղայան — Նոր հայերեն բարբառների առաջացման հարցի մասին: Աս. Մնացականյան — Հայրենների և նահապետ Քուչակի մասին: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.— Հ. Ս. Անասյան — Հովհաննես Կամենիցյան «Նոթիկի պատերազմի պատմությունը» (ոտսերեն): ԳՐԱՆՈՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՔՆՆԱԳԱՏՈՒԹՅՈՒՆ.— Վ. Ոսկանյան — Հ. Քյուրտյանի «Իսրայել Օրի» հոգվածաշարի առթիվ: Ա. Առաքանյան — Հ. Մանանդյան, Քննական տեսություն հայ ժողովրդի պատմության, հ. Բ, մասն Ա: Լ. Խուրշուդյան — Ս. Գ. Շահումյան, Ընտիր երկեր (երկու հատորով): Ս. Ռիզան — Ս. Գ. Արեշյան, Հայ մամուլը և ցարական զբաղմունքները (ոտսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Թ. Իսայան — Գիտությունների ակադեմիայի միջազգային կապերը: Ռ. Վարդյան — Գիտահետազոտական նոր հաստատություն [Հայկական ՍՍՀ ԳԱ արվեստի ինստիտուտը]: Ն. Սարգսյան, Հ. Եզանյան — Գիտությունների ակադեմիայի արևելագիտության սեկտորը: ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.— Գիտահետազոտական հրատարակություններ: Գեղարվեստական հրատարակություններ: Արվեստի և գրականության լրատու: ԼՐԱՏՈՒ.— Գ. Տիրացյան — Արևելագիտական սեսիա լենինգրադում: Հոբելյանական նիստեր [Ալեքսանդր Թամանյանի ծննդյան 80-ամյակը: Մովսես Արագու ծննդյան 80-ամյակը: Գարեգին Լևոնյանի ծննդյան 85-ամյակը]: Ամերիկահայ գիտնական Ա. Սանճյանը Երևանում:

N 3

ՀՐԵՎԱԿՆԵՐ.— Խ. Հ. Բաբեղյան — Ստեփան Շահումյան (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ): Վ. Զ. Պարտիզոնի — Ալեքսանդր Շիրվանզադե (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Ա. Ա. Մուսկալյան — Բայի սեռերը գրական նոր հայերենում: Ս. Տ. Երեմյան — Հայերի ցեղային միությունը Արմե-Նուպրիա երկրում: Ն. Մարտիրոսյան (Պրագա) — «Գիլգամեշ» դրուցագներգությունը: Ստ. Խ. Մնացականյան — Միջնադարյան Հայաստանի շինարարական գործի կազմակերպման մի բանի հարցերը և բարդործ վարպետների նշանագրերը: Ի. Գինգբուրգ (Լենինգրադ) — XIX դարի առաջին կեսի հայ նկարիչները (ոտսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Ս. Բ. Աղաբաբյան — Ժողովրդական կերպարները Ա. Բակունցի պատմվածքներում: Լ. Մ. Մելիսեյան (Թբիլիսի) — Հին Թբիլիսիի և հայ-վրացական կուլտուրական կապերի պատմությունը (Թբիլիսիի 1500-ամյակի առթիվ): Շ. Զիլբիա (Թբիլիսի) — Հայերը Թբիլիսիում XIX դարի 60-ական թվականներին (Թբիլիսիի 1500-ամյակի առթիվ) (ոտսերեն): Ա. Ս. Բաբայան — XIX դ. հայ գրողները և Շիրվերը: Հ. Մ. Բաբրիկյան — Պավլիկյան համայնքի կազմակերպության հարցի շուրջը: Գ. Հ. Գրիգորյան — Հովհաննես Իմաստասերի փիլիսոփայական հայացքները: Ն. Վ. Հաբուսյան — Կարմիր-բլուրի նորագյուտ սեպագիր աղյուսակը: ԲԱՆԱՎԵՃՆԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Հ. Մ. Մուրադյան — Ռ. Պատկանյանին տրված մի սխալ գնահատականի առթիվ: Ա. Ս. Ղաբրյան — Հայ բարբառների ծագման հարցի շուրջը: Լևոն Մեսրոպ (Փարիզ) — Գրիգոր Նարեկացու մասին: ԳՐԱՆՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Ս. Քոլանջյան — Արևելագիտական նոր հանդես («Studia et Acta Orientalia», Բուխարեստ): Մ. Մկրյան — Ար. Մովսիսյան, Ուրվագծեր հայ դպրոցի և մանկավարժության պատմության: Ռ. Ստեփանյան — Գ. Տիգրանով, Հայ երաժշտական թատրոնը (ոտսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Լ. Միրզոյան — Վիկտոր Համազասպի Համբարձումյան (ծննդյան 50-ամյակի առթիվ): Ար. Մարտիրոսյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի տնտեսագիտության ինստիտուտը: Վ. Քալաշյան, Վ. Բարխուդարյան — Հայ ժողովրդի պատմության մշտական ցուցահանդես: ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.— Նոր հրատարակություններ: Արվեստի և գրականության լրատու: ԼՐԱՏՈՒ.— Գիտական սեսիա [նվիրված Բաբվի 26 կոմիսարների սպանության 40-ամյակին և Ստեփան Շահումյանի ծննդյան 80-ամյակին]: Հ. Կոստանյան, Հ. Մկրտչյան — Համամիութենական բարբառագիտական խորհրդակցություն: Գ. Ստեփանյան — Գրականության և արվեստի թանգարանում: Ակադեմիայի նախագահության որոշումը հայագիտների համաշխարհային համագումար հրավիրելու մասին:

1959

N 1 (4)

ՀՈՒՎԱԾՆԵՐ.— Ա. Աղայան — Նոր դարաշրջանի վիթխարի ծրագիր: Ա. Կ. Զրադացյան — Սովետական Հայաստանի արդյունաբերական զարգացումը: Մ. Հ. Մուրադյան — Սովետա-

Երաժշտության անցած ուղին: Ե. Լ. Գաբրիելյան — Արդի հայերենի լամպասական շաղկապ-
 ները և նրանց նշանակություններն ու կիրառությունները: Ա. Տ. Ղանալանյան — Մ. Նալբանդ-
 յանը և ժողովրդական բանահյուսությունը: Բ. Մ. Հաբուրյունյան — Վարձու աշխատանքը Երե-
 վանի խանութի մեջ XVIII դարում և XIX դարի առաջին քառորդում: Ա. Գ. Բաբխուրյան —
 Միջնադարյան հայ ճարտարապետներ: Կ. Ն. Գրիգորյան (Լենինգրադ) — Վ. Գ. Բելինսկին հայ
 գրականության մեջ (ոտսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Թ. Կ. Հովհաննիսյան — Հակոբ Կոթու-
 յանի արվեստը: Վ. Ա. Մկրտչյան — Շիրվանզադեի ռեալիստական արվեստի մի քանի բնորոշ
 դժերը: Վ. Ա. Քոսյան — Արդի հայերենի ածականի կազմության շուրջը: Ա. Բ. Հաբուրյուն-
 յան — Ժողովրդական հանելուկների մի քանի առանձնահատկությունների մասին: Թադ. Ա. Վ-
 րալբեղյան — Գլխահարկը Թուրքիայում XVII—XVIII դարերում հայ պատմագրության տվյալ-
 ներով: Գ. Բ. Պետրոսյան — Հայկական մաթեմատիկական գրականությունը XVII—XVIII դարե-
 րում: ԲԱՆԱՎԵՃՆԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Աշոտ Հովհաննիսյան — Արդյոք միջնադարյան Հա-
 յաստանում տեղի ունեցել է կապիտալի նախասկզբնական կուտակում: Գուրգեն Սևակ — Հա-
 բարբառների ծագման հարցի շուրջը: ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Ա. Ոսկանյան — Լենինյան ժողո-
 վածու ուղղված ռեիդիոնիզմի դեմ: Հր. Գրիգորյան — Ս. Պալաթոն, Սովետական գրականու-
 թյուն: Էմ. Պիվազյան — Ա. Ա. Մարտիրոսյան, Մարտիրոս Ղրիմեցի: Ա. Մելիք-Բախչյան —
 Հ. Մ. Ութմազյան, Սյունիքը IX—X դարերում: ԻՆՖՈՐՄԱՏԻԱ.— Հ. Խ. Բունյարյան — Հայկա-
 կան ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիան 15 տարում: Լ. Ղաբրբջանյան — Երևանի պետական
 համալսարանը: Թ. Իշխանյան — Հայ տպագիր գրքի մատենագիտություն: Խ. Մուսղևյան —
 Հայկական դրամների մի նոր զանգ: ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.— Գիտա-բանասիրական հրատա-
 րակություններ: Հուշագրական և գեղարվեստական հրատարակություններ: Արվեստի և գրակա-
 նության լրատու: ԼՐԱՏՈՒ.— Գ. Սարգսյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի
 հասարակական գիտությունների բաժանմունքի սեսիան: Հ. Կոստանյան — Բազմավաստակ լեզ-
 վաբանի մեծարումը [Արարատ Ղարիբյանի ծննդյան 60-ամյակի առթիվ]: Ա. Հիրոյան — Մո-
 Վետական Հայաստանի գրողների շորորդ համագումարը: Ասատու — Ննդիկ գիտնականը
 [Կրոնթ. Սունիթի Կումար Զեթեբեյին] հայ ժողովրդի մասին:

№ 2—3 (5—6)

ՀՈԳՎԱՄՆԵՐ.— Ա. Ե. Քոչինյան — Յոթնամյակը որպես վճարական քաղ Հայաստանի տնո-
 տեսության և կուլտուրայի վերելքի ճանապարհին: Գ. Բ. Ղաբրբջանյան — Վ. Ի. Լենինը և հայ
 ժողովրդի ազատագրումը: Ա. Գ. Աբրահամյան — Ժամանակակից հայ լեզվաբանության մի
 հերթական խնդիրը: Ն. Վ. Հաբուրյունյան — Երևանի հիմնադրման ժամանակի արցի շուրջը:
 Բ. Ն. Առաքելյան — Ապրանքային արտադրության և արհեստագործության տեխնիկայի զար-
 ցացումը Հայաստանում IX—XIII դարերում: Ա. Ղ. Ղազարյան — Հին հայերենի բայի պարզ
 ժամանակների կազմության հիմնական գծերը: Գ. Տ. Խելոյան — Անանիա Շիրակացու բնա-
 փիլիսոփայական հայացքները: Ե. Հ. Ափոյան — Հայկական դաշնամուրային երաժշտությունը
 նախասովետական շրջանում (ոտսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Մ. Վ. Արզումանյան — Ստեփան
 Շահումյանը ազգային հարցի տեսաբան: Գր. Սարգսյան — Չարենցը Հոկտեմբերի բոցաշունչ
 երգիչ: Գ. Խ. Ստեփանյան — Հրաչյա Աճառյան (1876—1953): Արտ. Եղիազարյան — Հովսեփ
 Աթաբեկյան: Յա. Ի. Խաչիկյան—Խ. Արովյանի գեղագիտական հայացքների բնութագրման շուր-
 քը: Լ. Գ. Խաչերյան — Պարագա երկրորդական նախադասությունների ուսմունքը հայ բերական-
 նագիտության մեջ: Խ. Ա. Փաբջյան (Նալչիկ) — Երբ և որտեղից են հայերը գաղթել Չեր-
 բեղիս: Մ. Կ. Զուլալյան — «Դեվլիբմե»-ն (մանկահավաքը) Օսմանյան կայսրության մեջ ըստ
 թուրքական և հայկական աղբյուրների: Մ. Վ. Գրիգորյան — Ուրաղագրող խոյակները հայ
 ճարտարապետության մեջ: Ա. Գ. Տիրացյան — Հին Հայաստանի կոմունալ տեխնիկայի մի
 հուշարձան—Դառնի ամրոցի բաղնիքը (ոտսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃՆԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Գ. Բ.
 Ջանուկյան — Հայ բարբառագիտությունը և հայերենի բարբառների ծագման հարցը: ՀՐԱՊԱ-
 ՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.— Ա. Գ. Հովհաննիսյան — «Կոմունիստական մանիֆեստի» հայերեն թարգմանու-
 թյան առթիվ Հովսեփ Աթաբեկյանցի. Ֆր. Էնգելսին գրած նամակը (ոտսերեն): Ա. Հ. Աղամ-
 յան — Մուրադանի մի քանի անտիպ նամակները: Սուրեն Աբելալյան — Շահապիվանի կա-
 նոնները որպես հայ իրավունքի հնագույն հուշարձան (ոտսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—
 Ա. Մելիքյան — Ս. Ս. Սպանդարյան, Հողվածներ, նամակներ և փաստաթղթեր: Լալա Զանա-
 ղիա (Թրիխտի) — Վ. Ս. Նալբանդյան, Թրիխտին հայ մատենագրության մեջ: Մ. Աղայան —

Վ. Գ. Մոշալով, Գյուղացիական տնտեսությունը Անդրկովկասում XIX դարի վերջում: Լ. Խաչիկյան — Աս. Մնացականյան, Հայկական միջնադարյան ժողովրդական երգեր: Հրանտ Փ. Արսեն (Կալիֆորնիա, ԱՄՆ) — Քանի մը դիտողություններ Հ. Մանանդյանի «Քննական տնտեսություն հայ ժողովրդի պատմության» Բ հատորի Ա մասի առթիվ: ԻնՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Լ. Խաչիկյան — Հայկական ՍՍՀ Միենիստրների սովետին առնթեր դիտա-հետազոտական ինստիտուտ-«Մատենադարան»: Խ. Դանիելյան — Հայկական ՍՍՀ քաղաքական և գիտական դիտելիքների տարածման ընկերությունը: Խ. Սարգսյան — Մ. Արեղյանի անվան գրականության ինստիտուտի հին գրականության սեկտորի աշխատանքը: Լ. Բարսեղյան — Պալեոլիթյան կայան Հայաստանի հյուսիսում: ԼՐԱՏՈՒ.— Բ. Ա.— Գիտական նոր հաստատություն /Հայկական ՍՍՀ ԳԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտը/: Ա. Տեր-Ղևոնդյան — Արարագետների համամիութենական առաջին խորհրդակցությունը: Ա. Տեր-Ղևոնդյան — Հայագիտությունը լոնդոնի համալսարանում: Կ. Յ. և Ա. Տ.—Ղ.— Հայագիտական աշխատություններ օտար լեզուներով: Խմբագրության փոստից [պրոֆեսորներ Ն. Մարտիրոսյանի (Պրագա), Ֆ. Ֆելդիի և Ժ. Ֆուրկեի (Փարիզ) նամակները]:

№ 4 (7)

ՀՈՒՎԱԾՆԵՐ.— Հ. Գ. Ասլանյան — Հասարակական պրոգրեսի ոլորելներ և բուրժուական պատմափիլիսոփայությունը: Մ. Ս. Սարգսյան — Սովետական Հայաստանի քանդակագործությունը 1920—1930-ական թվականներին: Ս. Ա. Էլոյան — Ժամանակակից հայերենի ածանցների առաջացման ուղիների մասին: Խ. Ս. Սարգսյան — Թումանյանի քառյակները: Արշակ Ալոյոյանյան (Կահիրե) — Սպանիա և Հայաստան: Լ. Ս. Սեմյոնով (Լենինգրադ) — Հայաստանի պատմության համար Թուրքմենշայի պայմանագրի նշանակության հարցի շուրջը (ոուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Ս. Գ. Ավագյան — Բաքվի կոմունայի հայերեն օրգանը: Ս. Վ. Խաբանդարյան — Հայ ժողովրդի մասնակցությունը Ուկրաինայի ազատագրմանը Հայրենական մեծ պատերազմում: Ա. Դ. Ջաֆարյան — Բակուցի մուտքը գրականության մեջ: Ա. Տ. Ղանալանյան — Ականավոր հայագետը [ալադեմիկոս Մ. Արեղյանի մահվան 15-ամյակի առթիվ]: Մ. Պ. Մինասյան — Հայերենի ստացական դերանունները: Հ. Մ. Բարսիկյան — Ս. Կարոն Մագիստրոսի արձանագրության (1055—1056) մեջ հիշատակված հարկերի մասին: Կարո Կաֆադարյան — Զվարթնոց: Ս. Գ. Բարնուդարյան, Գ. Հ. Կառախանյան — Հայկական դերեզմանակներ: Ուշաբձանները և նրանց քանդակները: Չ. Մ. Ղասաբյան — Թելեբախինի (Կարմիր բուրբ) գինու կարասները: Ալ. Ս. Մարգարյան — Բառաքնական դիտողություններ: Չ. Բարնուդի (Լենինգրադ) — Միջնադարյան պարսիկ բանաստեղծ Նիզարին Անդրկովկասում (ոուսերեն): Մ. Մ. Ղազարյան — Մ. Նալբանդյանին վերագրվող մի կեղծանվան մասին (ոուսերեն): ԲԱՆԱՎԱՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Աշոտ Հովհաննիսյան — Նալբանդյանի և Պատկանյանի գաղափարական նկամարտության հարցի շուրջը: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.— Մ. Գ. Ներսիսյան — Նյութեր Հայաստանի նոր պատմության վերաբերյալ (ոուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Մ. Հովհաննիսյան — Պարոն կազյանի պատմագիտական մարզանքները: Գ. Հառուբյանյան — Բ. Մ. Կնունյանց, Ընտիր երկեր: Մ. Հակոբյան — Մ. Մխիթարյան, «Հյուսիսափայլ» ամսագիրը: Հ. Փափագյան, Հ. Բարսիկյան — Ժեղարի հայերեն ձեռագրերի հիշատակարաններ, մասն Բ. կազմեց Լ. Ս. Խաչիկյան: ԻնՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Խ. Բարսեղյան — Հայաստանի կոմունիստական պարտիայի Կենտրոնական կոմիտեին կից պարտիայի պատմության ինստիտուտում: Արփիկ Ավետիսյան — Դեռոգ Ախվերդյանի դրական ժառանգության անձանոթ էջերից: ՍՓՅՈՒՆՔԱԼԱՅ ԿՅԱՆՔ.— Ա. Ստեփանյան — Ալպոյանյանի 80-ամյակը: Հայագիտական հրատարակություններ: Արվեստի և գրականության լրատու: ԼՐԱՏՈՒ.— Կ. Խ. — Գիտական սեւիա՝ նվիրված հայ և ուկրաինական ժողովուրդների պատմական կապերին: Ա. Տեր-Ղևոնդյան — Պատմագիտական աշխատություններ օտար լեզուներով:

1960

№ 1 (8)

ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ 1960 թ ԼԵՆԻՆՅԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ: ՀՈՒՎԱԾՆԵՐ.— Հ. Ա. Գևորգյան — Մարքսիստական իմացարանության դարգացման լենինյան էտապը: Չ. Տ. Գրիգորյան — Բուլղարիայի պարտիան Վ. Ի. Լենինի զինավորումը քաղաքացիական կռիվներում տարած հաղթանակների կազմակերպիչ: Մ. Ա. Մելիքյան — Հայ ազգի սոցիալիստական վերա-

«Իրիսումբուր» Վ. Տ. Սամվելյան — Հայ ժողովրդական աշխատանքային երգեր: Ս. Ե. Հակոբյան — «Վարձկան»-ները և վարձկանությունը միջնադարյան Հայաստանում: Հ. Ա. Մառախոսյան — Հայաստանի մշակույթի հնագույն շրջանների նախապատմության շուրջը (ուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—Վ. Ա. Միֆայելյան — Հողային հարցը և գյուղացիության դրությունը Հայաստանում 1917—1920 թթ.: Դ. Ա. Մուրադյան — Բանվորական շարժումները Հայաստանում ուսական առաջին ուսուցիչի տարիներին (1905—1907 թթ.): Ռ. Պ. Քարանյան (Մոսկվա) — Ուսանողականի դատավարությունը (ուսերեն): Լ. Մ. Մելիքսեր-Ռեկ (Թբիլիսի) — Ակադեմիկոս Իվ. Զավախիշվիլին և հայագիտությունը (մահվան 20-ամյակի առթիվ): Ս. Մ. Սարյան — Շիրվանդադեն նովելիստ: Ալիս Մանուկյան — Դանիել Վարուժանի «Հեթանոս երգերը»: Ա. Ս. Համբարյան — Ալեքսանդր Երիցյան: Ռ. Հ. Ռադրամյան — Երկակի թվի մնացորդները հայերենի բարբառներում: Բ. Լ. Չուգասյան — Գրիգորիս Ախթամարցու տաղերի պարսկերեն հատվածների վերծանումը: Ն. Վ. Հաբուրյունյան — Կարմիր-բլուրի կավե բուլլայի արձանագրության մեկնաբանման շուրջը (ուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ս. Մելիքյան — Ս. Գ. Աբրահամյան, Ժամանակակից հայերենի լեզվաբանական հիմքեր: Բ. Առաքելյան — Աշոտ Հովհաննիսյան, Դրվագներ հայ ազատագրական մտքի պատմության, գիրք Ի. Լ. Խաչերյան — Ի. Կ. Կուսիկյան, Հայոց գրական լեզվի պատմական շարահյուսության ուղղագծեր: ԻՆՖՈՐՄԱՅՈՒՆ.—Գ. Բալասանյան — Հայաստանի պետական հրատարակչությունը: Ի. Ստեփանյան — Հայկական քարտեզագրության մեջ «Ռուսաց ծովի» մասին (ուսերեն): Վ. Դիլոյան — Մի նորահայտ նկարի մասին: ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.—Ս. Դասպարյան — Հայկական ՍՍՀ երգի ու պարի պետական վաստակավոր անսամբլի համերգները Միացյալ Արաբական Թևապուլի-կայում ու Լիբանանում: Ս. Դասպարյան — Արաբական թերթերը հայկական երգի-պարի անսամբլի մասին: Ա. Ստեփանյան — Կոմիտասի ծննդյան 90-ամյակին նվիրված երեկո: Ա. Ստեփանյան — Կոմիտասի մինչ այժմ անհայտ մի ձեռագիր: Ս. Ղազարյան — Եթովպիայի հայկական գաղութում: ԼՐԱՏՈՒ.—Ս. Քոլանջյան — Ջեռագրերի որոնումները Սանահինի և Հաղբատի հինավուրց քարայրներում: Ա. Տ.—Ղ. — Հայագիտական աշխատություններ օտար լեզուներով: Ս. Քոլանջյան — Հայագետ Հ. Մ. Պոտուրյանի մահը:

№ 2 (9)

ՀՈՒՎԱՄՆԵՐ.—Ա. Մ. Թելունգ — Գիտության զարգացման պայմաններն ու նրա դերը սոցիալիստական հասարակարգում: Մ. Արիֆ (Բաքու) — Սոցիալիստական կուլտուրայի զարգացումը Ադրբեջանում: Կ. Կ. Հովհաննիսյան — Մայիսյան ապստամբությունը Հայաստանում: Ա. Մ. Ոսկանյան — Աշխարհագրական դետերմինիզմը հայ պատմագրության մեջ: Ա. Ի. Յուխտ (Մոսկվա) — Աստրախանի «Крепостная контора»-ի գրամատյանները որպես Աստրախանի հայ գաղութի XVIII դ. պատմության սկզբնաղբյուր (ուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—Հ. Հ. Ազիզբեկյան — Հայաստանի աշխատավորների մասնակցությունը 5-րդ հնգամյակի խոշոր կառուցումներին (1951—1955 թթ.): Հաջիե Զեդի — Քրդագիտությունը Սովետական Հայաստանում: Գ. Խ. Սարգսյան — Հակոբ Համադասպի Մանանդյան (1873—1952): Պ. Հ. Հակոբյան — Արովյանագիտական հետախույզումներ: Վ. Լ. Անեմյան — Արևմտահայ աշխարհաբարը XVIII դարում: Ա. Ն. Ավետիսյան — Հայկական մանրանկարչության պատմությունից: Պ. Ե. Շառաբխանյան — Շաղկապի կատեգորիան գրաբարում: Յա. Ռ. Դաշկևիչ (Լվով) — Իվան Հանուշև որպես Արևմտյան Ուկրաինայի հայերի լեզվի ուսումնասիրող (ուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Հենրի Գաբրիելյան — Հայ փիլիսոփայության պատմության մի քանի հանգուցային հարցերի մասին: Հրանտ Ք. Արմեն (Կալիֆորնիա, ԱՄՆ) — Խորենացիի պատմության շորորոգ գիրքը: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Դ. Տ. Խելոպյան — Անտոն Գաբազյանի «Կրոն» և բարոյական» անտիպ հոդվածը: ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ա. Գրիգորյանց — Մ. Պ. Աղայան, Ն. Մ. Խալեյան, Ուղղագծեր Սովետական Հայաստանի պատմության. Երրորդ պրակ: Ա. Հ.—Լ. Հ. Աբրահամյան, Հայաստանում մարքսիզմի տարածման պատմությունից: Ս. Մառխոսյան — Խ. Հ. Ավդալբեկյան, Հողային հարցը Արևելյան Հայաստանում (1801—1917): Ն. Գեղամյան — Ն. Ա. Սմիռնով, Ռուսաստանի քաղաքականությունը Կովկասում XVII—XVIII դարերում: ԻՆՖՈՐՄԱՅՈՒՆ.—Վ. Համազասպյան — Խ. Արովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական ինստիտուտը: Ա. Գ. — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի պատմության ինստիտուտում: Բ. Ա. — Հնագիտական պեղումները Հայաստանում 1959 թվականին: ԼՐԱՏՈՒ.—Վ. Գրիգորյան — Գիտական սեսիա, նվիրված հնագրագիտության և աղբյուրագիտության հարցերին: Մ. Ղ. — Վ. Սուրենյանցի ծննդյան 100-ամյա յոթելույնը: Մ. Ղազարյան —

գիտական սեսիա նվիրված Վ. Սուրենյանցի ծննդյան 100-ամյակին: Բ. Չ. — Գրական կապերին նվիրված կոնֆերանս:

№ 3 (10)

ՀՈՒՎԱԾՆԵՐ.— Լ. Հ. Աբրահամյան — Լենինյան ազդային քաղաքականության պատմական նվաճումները: Ա. Հ. Մարության — Սովետական Հայաստանի տնտեսական զարգացումը: Գր. Գրիգորյան — Սովետահայ պատմական-վիպական երգերի ժանրային հատկանիշները: Լ. Ռ. Ազարյան — Կիլիկյան մանրանկարչության ակունքները: Ն. Ա. Յազկիչ (Լվով) — Հայերը Գալիցիայում XIX դարում (ոուսերեն): ՀԱՂՈՐԻՈՒՄՆԵՐ.— Կ. Ս. Խուդավերդյան — Կուլտուրական շինարարությունը Սովետական Հայաստանում առաջին հնգամյակի տարիներին (1928—1932): Խ. Ս. Սարգսյան — Ստեփան Զորյան (ծննդյան 70-ամյակի առթիվ): Աս. Ասատուրյան — Միքայել Նալբանդյանի ստեղծագործության նորահայտ էջերից մեկը: Դ. Ղազարյան (Բուխարեստ) — Հալեբու մասնակցությունը միջնադարյան Ռումանիո դիվանագիտական կյանքին մեջ: Խ. Ա. Աբրահամյան — Հնդիկ ժողովրդի 1760—1763 թթ. ապստամբությունը անդլիական գաղութարարների դեմ և հնդկահայ գաղութը: Մ. Ն. Ասատուրյան — Անեղական բանաստեղծություն: Ի. Հ. Ստեփանյան — Բառակապակցության տեսության մի քանի հարցեր (ուսերեն): Ս. Ա. Շալյան — Հին Հայաստանի անիվաժոր տրանսպորտի պատմությունը (ուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Վ. Կ. Չալոյան — Նորից կապիտալի նախապայքանական կուտակման և հարակից հարցերի մասին: Ս. Ղ. Ղազարյան — Հայերենի բարբառների և նրանց ծագման հարցի շուրջը: ԻՐԱՆՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Բ. Յուզբաշյան — Ս. Աղաբաբյան, Գուրգեն Մահարի: Կ. Դավթյան — Մ. Ն. Ասատուրյան, Բայի սեռերը ժամանակակից հայերենում: Ն. Մկրտչյան — Մ. Ռաֆիլի, Ախունդով: Ա. Միրզոյան — Բ. Խ. Հակոբյան, Երևանի պատմությունը (1801—1879): Մ. Բրուտյան — Ռ. Աթայան, Հայկական խաղաղության հոսանքները: Հ. Խոփովյան — Յակուտ էլ-Ռումի, Աշխարհագրական բառարան, հատորներ 1—5: ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Լ. Կուրդյան — Կարլ Մարքսի անվան Երևանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտը: Դ. Սարգսյան, Հ. Խաչնյան — Արևելագետների համաշխարհային XXV կոնգրեսը: Ա. Տեր-Ղևոնդյան — Եվրոպական ժամանակակից հայագիտության մասին: ԼՐԱՏՈՒ.— Ս. Քսյանյան — Վլադ Բրնցյանու (ծննդյան 60-ամյակի առթիվ): Ա. Բաղդյան — Վիլյամ Մարտինը Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայում: Լ. Ազարյան — Պրոֆ. Սիրարիի Տեր-Ներսեսյանը Երևանում:

№ 4 (11)

1920—1960: ՀՈՒՎԱԾՆԵՐ — Վ. Հ. Համբարձումյան — Գիտության զարգացումը Սովետական Հայաստանում 40 տարվա ընթացքում: Ա. Խ. Շահինյան — Հայ կուլտուրայի ոսկե դարը: Ի. Բ. Ղազարբեկյան — Հայաստանի կոմունիստական պարտիայի կազմավորումը և սովետական իշխանության հաղթանակը Հայաստանում: Ա. Զ. Քեզիյան — Հայկական սովետական սովետների պետության ծագումն ու զարգացումը: Մ. Պ. Աղայան — Սովետական Հայաստանի տնտեսական և կուլտուրական շինարարության պատմությունից (ուսերեն): ՀԱՂՈՐԻՈՒՄՆԵՐ.— Բ. Հ. Վերդյան, Վ. Ա. Քոսյան — Սովետական լեզվաբանությունը 40 տարում: Դ. Վ. Շիրմազան — Շիրակի Լենինի անվան ջրանցքը: Վ. Ա. Մկրտչյան — Դ. Դեմիրճյանի պոետական ժառանգությունը: Ա. Կ. Ոսկերչյան — Սուրեն Սպանդարյանի հայացքները ժողովրդական լուսավորության և կուլտուրայի մասին: Դ. Մ. Գյուրջյան — Հայ պատմական դեղանկարչության հիմնադիրը [Վ. Սուրենյանց]: Վ. Կ. Իսկանյան — Մի էջ հայ-բյուզանդական նարաբերությունների պատմությունից: Հ. Մ. Մխիթարյան — Հին հայերենի կետագրությունը: Մ. Լ. Միրզա-Ավագյան — Ա. Բյուր Իսահակյանի թարգմանիչ (ուսերեն): Օ. Զ. Ջալիլով — Բրդական ժողովրդական բանահյուսության մի քանի հարցերի մասին (ուսերեն): ԴՐԱԻՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Հ. Աբրահամյան — ժառանգորդ Հայաստանի արխիվները: Ա. Համբարձումյան — Կ. Հ. Ռշտունի. Ուրվագծեր Հայաստանի գյուղացիության պատմության, հատ. Ա: Լ. Խաչերյան — Սիրարիի Տեր-Ներսեսյան, Հայերեն ձեռագրերի մի ցուցակ: Լ. Խաչիկյան — Գ. Խ. Սարգսյան, Տիգրանակերտ: ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Ս. Դանիելյան — Երևանի դեղաբուսաբանական ինստիտուտը: Կ. Մելիք-Վերանեսյան — Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիան: Ա. Կոսյան — Երևանի բժշկական ինստիտուտը: ԼՐԱՏՈՒ.— Հ. Ալիստիսյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի հոբելյանական գիտական սեսիան: Վ. Ոսկանյան — Լեոն Մելիքսեթ-Բեկ (ծննդյան 70-ամյակի առթիվ):

1 9 6 1

№ 1 (12)

ՀՈՐԱՎԱՄՆԵՐ.—Բ. Ս. Զոցենիս — Փառապանծ քառասունամյակ [Վրաստանում սովետական կարգերի հաստատման 40-ամյակը]: Ա. Բ. Կարինյան — Տարաս Շևչենկո (մահվան 100-ամյակի առթիվ): Ա. Տ. Ղանալանյան — Ժողովրդական ավանդությունների էությունն ու ժանրային առանձնահատկությունները: Ա. Ս. Ղարիբյան — Հայ բարբառագիտության գիտական նվաճումները (ոուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—Տ. Ա. Կարապետյան — Հայ գրողները և Վրաստանը: Ս. Բ. Աղաբաբյան — Սովետային պոեզիան 20-ական թվականներին: Լ. Բ. Պետրոսյան — Հովհաննես Թումանյանի լեզվի և ոճի մի քանի առանձնահատկությունները: Հ. Տ. Գասպարյան — Վիկտոր Հյուգոյի երկերի լայնորեն թարգմանությունները 1870—1890 թթ. և նրանց քաղաքական-հասարակական նշանակությունը: Հ. Խ. Խումանյան — Հայաստանի արդյունաբերական զարգացման մակարդակը XVIII դարի վերին և XIX դարի սկզբին: Գ. Խ. Ստեփանյան — Արամյան թատրոնի գործունեությունը: Ն. Ա. Սիդորովա (Մոսկվա) — Ֆրանսիայի Ազգային գրադարանի միջնադարյան ձեռագրերի ֆոնդի և Փարիզի «Խարտիաների դպրոցի» աշխատանքների կազմակերպման մասին: ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Մ. Ինճիկյան — Ռաֆայել Պատկանյանի և 1850—1880-ական թվականների հայ ազգային-ազատագրական շարժումների գնահատության հարցի շուրջը: Ս. Ս. Արևշատյան — Նոմինալիզմի և միջնադարյան հայ փիլիսոփայության մի քանի այլ հարցերի մասին: Ա. Ս. Մարգարյան — «Կը» եղանակի ծագման մասին: ՀՐԱՊԱՐԱՆՈՒՄՆԵՐ.—Գ. Վ. Աբգարյան — Հ. Մարկվարտի «Պարսկահայք նահանգի անտիպ ուսումնասիրությունը: ԻնՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Ս. Գևորգյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի հրատարակչությունը: Վ. Քալաշյան, Հ. Գրիգորյան, Գ. Հաբուքյան — Սովետական Հայաստանի արխիվների հարստությունները: ՍՓՅՈՒՌԱՆԿ ԿՅԱՆՔ.—Ս. Գասպարյան — Սովետական Հայաստանի 40-ամյակը և սփյուռքահայությունը: ԼՐԱՏՈՒ.—Հովսեփ Օրբելի [մահախոսական]:

№ 2 (13)

ՍՄԿՊ Կենտրոնական կոմիտեի, ՍՍՀՄ Գերագույն սովետի նախագահության և ՍՍՀՄ Մինիստրների սովետի ողջույնի հեռագրերը՝ Հայաստանում և Վրաստանում սովետական իշխանության հաստատման և Հայաստանի ու Վրաստանի կոմունիստական պարտիաների կազմավորման 40-ամյակի առթիվ: Ն. Ս. Խրուշչովի ճառը Երևան քաղաքում տեղի ունեցած հանդիսավոր նիստում՝ նվիրված Հայաստանում սովետական իշխանության հաստատման և Հայաստանի կոմունիստական պարտիայի կազմավորման 40-ամյակին 1961 թվականի մայիսի 6-ին: ՀՈՐԱՎԱՄՆԵՐ.—Յա. Զառոբյան — Ստեղծագործական ուժերի ծաղկումը: Սովետական Վրաստանի 40 տարին: Մ. Գ. Ներսիսյան — Քաղաքացիական պատերազմը Ամերիկայում հայ պարբերական մամուլի լուսաբանությամբ: Է. Բ. Աղայան — Հայերենի հնչյունային համակարգի պատմությունը: Վլադ Բրենցյանու (Բուխարեստ) — Հայ ժողովրդի ծագման մի քանի խրդիրներ (ոուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—Ղ. Բ. Վարդապետյան — Մեծ մտածողը (Վ. Գ. Բելինսկու ծննդյան 150-ամյակի առթիվ): Ս. Տ. Ալիխանյան — Սովետական Ռուսաստանի շինությունը հայ ժողովրդին: Հ. Ու. Մելիքսեթյան — Սփյուռքահայերի ներգաղթը Սովետական Հայաստան (1921—1925): Մ. Գ. Հյուսյան — Փոխաբերությունը Գր. Զոհրապի ստեղծագործության մեջ: Մ. Ն. Հակոբյան — «Մետեորա» պարբերականը: Գ. Ա. Բուտյան — Լեզվաբանական հարաբերության տեսության փիլիսոփայական գնահատման շուրջը (ոուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Մ. Եղիազարյան — Կ. Մարքսի կապիտալի նախասկզբնական կուտակման տեսության շուրջը: Լ. Ա. Ելնիցկի (Մոսկվա) — Տիգրանակերտի հունարեն արձանագրության ժամանակաշրջանի մասին (ոուսերեն): ՀՐԱՊԱՐԱՆՈՒՄՆԵՐ.—Ի. Մարկվարտ — Պարսկահայք նահանգը (շարունակություն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Գ. Հովհաննիսյան — Անդրկովկասի ժողովուրդների գրականության պատմությունից: Ա. Նազինյան — Ս. Բ. Հարությունյան, Հայ ժողովրդական հանելուկներ: Մ. Մուրադյան — Ա. Պատմագրյան, Ժողովրդական արվեստի տարրերի գործածությունը հայ Լեզեղեցական երգի մեջ ԺԲ դարում: ԻնՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Ն. Ս. Խրուշչովը Բյուրականում: Ա. Թիբարյան — Այ. Մյասնիկյանի անվան պետական գրադարանը: Մ. Ղազար-

յան — Լենինյան մրցանակի շնորհում Մարտիրոս Սարյանին: ԼՐԱՏՈՒ.— Խ. Ս. Կոչարյանց [մահախոսական]:

№ 3—4 (14—15)

ՀՈՒՎԱԾՆԵՐ.— Կոմունիզմ կառուցողների համագումարը: Ն. Մ. Սրսակյան (Մոսկվա) — Տիեզերական դարաշրջանի սկիզբը: Բ. Մ. Կեյրով (Մոսկվա) — Մ. Վ. Լոմոնոսովը և գիտական հիպոթեզը (ծննդյան 250-ամյակի առթիվ): Ռ. Ա. Արայան — Հայ ժողովրդական երաժշտության ուսումնասիրության մի քանի հարցեր: Բ. Ն. Առաքելյան — Քաղաքային վարչությունը և ինքնավարությունը միջնադարյան Հայաստանում: Նշան Մարտիրոսյան (Պրագա) — Պրպտումներ փոքրասիական անուններու մասին: Բ. Բ. Պիտոռովսկի (Լենինգրադ) — Հնագույն երկրագործության հիմնական էտապները Հայաստանում (ռուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Է. Ս. Մարգարյան — Պատմա-իգեալիստական մեթոդոլոգիայի ֆենոմենոլոգիական բնույթի մասին: Վ. Հ. Մարեոսյան — Մարտիրոս Սարյանի ստեղծագործական էվոլյուցիայի գնահատման հարցի շուրջը: Գ. Ա. Սարգսյան — Մեր ժամանակի հարադատ ձայնը (Ն. Զարյանի ծննդյան 60-ամյակի առթիվ): Ա. Ս. Շարուրյան — Սրբուհի Տյուսար (ծննդյան 120 և մահվան 60-ամյակի առթիվ): Գ. Ե. Գյուլամիրյան — Եղե՛լ է, արդյոք, ափատիրական իրավունք ֆեոդալական Հայաստանում: Ա. Ն. Քյուրբչյան — Ընդհանրական մակրայնները հայերենում: Ա. Գ. Աբրահամյան — Մի քանի ծածկագրերի վերծանություն: Ս. Խ. Մնացականյան — Պտղնիի տաճարը: Լ. Ա. Բաբսելյան — Մի ուրարտական հիերոգլիֆ արձանագրության մասին (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃՆԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Ս. Ս. Մարկոսյան — Ռուսաստանին միանալու նախադասյակին Արևելյան Հայաստանի հողատիրության և ճորտատիրության հարցի շուրջը: Վ. Ս. Զալոյան — Հայ փիլիսոփայության պատմության հանգուցային հարցերի մասին: Հրաբանտ Բ. Արմեն (Կալիֆորնիա, ԱՄՆ) — Խորենացիի պատմագրքի գրության թվականը: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.— Վ. Կ. Ոսկանյան — Իսրայել Օրու կողմից Պետրոս I-ին ներկայացված նորահայտ քարտեզը: ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— ՆԵՐՍԵՍ Գասապյան (Պրովզիվ) — Հայ պարբերական մամուլի բիրտագրաֆիա, կազմեց Հովհ. Պետրոսյան: Ա. Գրիգորյան — Ս. Ղ. Ղազարյան, Միջին հայերեն: Կ. Ղաֆալարյան — Դիվան իայ վիմագրության, պրակ II: Պ. Պոպով (Մոսկվա) — Գ. Ա. Բրուտյան, Ընդհանուր սեմանտիկայի իմացության տեսություն (ռուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Ա. Գ. — Հայաստանի կոմունիստական կուսակցության XXII համագումարը: Ա. Անանյան — Սովետական կառավարության որոշումը Սևանի պրոբլեմի մասին: Գ. Փամպլյան — Երևանի Անասնաբուժական անասնաբուժական ինստիտուտը: Բ. Ն. — Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի էքսպեդիցիոն աշխատանքները 1960 թվականին: Ա. Գ.—Ակադեմիկոս Վ. Հ. Համբարձումյանը՝ Միջազգային աստղագիտական միության պրեզիդենտ: ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.— Պատրիկ Սելյան — Բերկրալի 40-ամյակը: ԼՐԱՏՈՒ.— Մեծարժան երեկոներ [Ա. Գ.—Կ. Սիտալի ծննդյան 70-ամյակը: Ա. Ա.—Ա. Կարինյանի ծննդյան 75-ամյակը: Ա. Ա. — Համազասպ Համբարձումյանի ծննդյան 80-ամյակը]: Հրաչյա Ներսիսյան [մահախոսական]:

1 9 6 2

№ 1 (16)

ՀՈՒՎԱԾՆԵՐ ԵՎ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Ա. Գ. Աղոյան — Կոմունիզմը որպես հասարակական զարգացման բարձրագույն ֆորմացիա: Մ. Ս. Դանիելյան — Կոմունիստական բարոյականության մի քանի հիմնական սկզբունքների մասին: Լ. Հ. Հախվերդյան — Կլասիկա և արդիականություն: Ս. Գ. Աբրահամյան — Նախագասությունը և նրա փոխհարաբերությունները խոսքի մեջ ժամանակակից հայերենում: Է. Ա. Տիգրանյան — Ճարտարապետ Գաբրիել Տեր-Միքելյան: ԼԲ. Թ. Ավդալբեգյան — Հայ նոր գրականության նախանշանները XVI—XVII դարերի տաղերգության մեջ և նաղալ Հովնաթանը: Ն. Լ. Մանկունի (Միչիգան, ԱՄՆ) — Ամերիկայից գաղութի պատմությունից: Լ. Հ. Բաբայան — Զաքարյանների ֆեոդալական իշխանության առաջացման հարցի մասին: Ս. Ե. Հակոբյան — Ծառա-աղախին-ստրուկները և նրանց սոցիալական դրությունը միջնադարյան Հայաստանում: Պ. Ս. Բեդիրյան — Մի քանի ստուգաբանություններ: Գ. Բ. Պետրոսյան, Ա. Գ. Աբրահամյան — Եվկլիդեսի երկրաչափության հայերեն նոր բնագիր: Վլադ Բրնցյանով (Բուխարեստ) — Ռումինիայի հայ գաղութները ըստ ռումինական տեղանունների տվյալների (ռուսերեն): Ս. Ա. Եսայան — Հին Հայաստանի պաշտպանական սովառա-

գինությունը (ոուսերեն), ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Գ. Վ. Աբգարյան — Կարծեցյալ Ստեփանոս Տարոնցին նույն ինքը Ստեփանոս Տարոնացի Ասողիկն է: Գ. Խ. Սարգսյան — Տիգրանակերտի հունարին արձանագրության թվագրման վեճի շուրջը (ոուսերեն): ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Մ. Գ. Ներսիսյան — Գյուղացիական հուզումները Շիրակում 1837—1838 թվականներին (ոուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Է. Աղայան — Հայոց լեզու սյառնության արժեքը նորագույն ուսումնասիրություններում: Ռ. Ն. — Հ. Մ. Բարթիկյան, Պավլիկյան շարժման պատմության ուսումնասիրության աղբյուրները: Հ. Սարգսյան, Ս. Զուլյան — «Ընդարձակ բառարան Արաբերեն-Հայերեն»: Զ. Քաշին:աղյան — «Բարենկամություն», ժողովածու, հատ. I—II (ոուսերեն): Վ. Ժիրենա (Գնեպրոպետրովսկ) — «Ուկրաինական և հայ ժողովուրդների պատմական կապերն ու բարեկամությունը»: ԼՐԱՏՈՒ.—Ա. Գ.—Մեսրոպ Մաշտոցի ծննդյան 1600-ամյակի առթիվ: Հ. Ա.—Ակադեմիկոս Կելդիշը Հայաստանում: Ի. Ս.—Միացյալ հոբելյանական սեսիա [նվիրված Վրաստանում սովետական կարգերի հաստատման և Վրաստանի կոմունիստական կուսակցության իմնադրման 40-ամյակին]: Վ. Գ.—Գիտական նստաշրջան, նվիրված Նաղաշ Հովնաթանի ծննդյան 300-ամյակին: Ա. Գ.—Մեծարման երեկո [Խորեն Սարգսյանի ծննդյան 70-ամյակի առթիվ]:

N 2 (17)

ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՇՏՈՑ: Ծննդյան 1600-ամյակի առթիվ.—Ա. Գ. Հովհաննիսյան — Մաշտոցի գրերի պատմական նշանակությունը: Ա. Ս. Ղաբրյան — Հայ գրերի և գրության ստեղծող Մեսրոպ Մաշտոցը: Է. Բ. Աղայան — Մեսրոպյան այբուբենը և ուղղագրությունը: Կ. Գ. Ղաֆադարյան — Տեկորի տաճարի V դարի հայերեն արձանագրությունը և Մեսրոպյան այբուբենի առաջին տառաձևերը: Ա. Տ. Ղանալալյան — Մեսրոպ Մաշտոցը և հայոց բառ ու բանը: Ս. Մ. Ղազարյան — Մեսրոպ Մաշտոցը հայկական կերպարվեստում: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—Բ. Ն. Առափնյան — Ականավոր գիտնականը և քաղաքացին (ակադեմիկոս Հովսեփ Օրբելու ծննդյան 75-ամյակի առթիվ): Վ. Հ. Ղազանչյան — Սովետահայ կուլտուրայի առաջին օջախները: Վ. Ա. Բոսյան — Ածականի բառակապակցությունները ժամանակակից հայերենում: Խ. Ա. Փոբյանյան (Նալչիկ) — Ծրբ է կատարվել հայերի մուսուլման Ղրիմ. Բ. Պ. Բալայան — Ա. Ս. Գրիբոլեդովի սպանության պատմության ֆալսիֆիկացիան ժամանակակից իրանական սյառնագրության մեջ (ոուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Շ. Մնացականյան — Ո՞վ է ճնոր տետրակ, որ կոչի Յորդորակ...» գրքի հեղինակը: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Ռ. Պ. Նանուկյան — Ստեփանոս Նազարյանի անտիպ նամակներից: Ա. Մ. Ինճիլյան, Ա. Գ. Բաբախանյան — Նոր վավերագրեր Միքայել Նալբանդյանի հանդիսավոր թաղման վերաբերյալ: ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Լ. Ասմարյան — Հրայր Մուրադյան, Գերենիկ Դեմիրձյան: Շ. Գրիգորյան — Հայ աշուղներ, կազմեց Հասմիկ Սահակյան: Լ. Խաչերյան — Եզնիկ Կողբացի, Յաղազս Աստուծոյ: Ն. Վ.—Արամ Բաբայան, Շիրվերը հայ գրականության մեջ և թատրոնում (ոուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Հ. Մանուկյան և Թ. Ի. — Նշանավոր տարեթիվը [«Պարավոն»-ի 50-ամյակը և Ա. Ի. Գերցենի ծննդյան 150-ամյակը]: Ս. Մելիքսեբյան — Սունդուկյանի անվան պետական ակադեմիական թատրոնը: Կ. Ղ.—Հայաստանի պետական պատմական թանգարանը: Յա. Ռ. Դաշկիշ (Լվով) — Լվովի հայ գաղութի XVI—XVIII դարերի պատմությանը վերաբերող փաստաթղթերի հրապարակումը (ոուսերեն): Է. Բասկակով (Մոսկվա) — Հայ ժողովրդի պատմության վերաբերյալ արտասահմանյան մի քանի երկրներում գտնվող փաստաթղթերի մասին (ոուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.—Հ. Ավետիսյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի ընդհանուր ժողովը: ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՅ:

N 3 (18)

ՀՈԳՎԱԾՆԵՐ.—Վ. Հ. Համբարձումյան — Հայ գրի և դպրության մեծ իմնադիրը [Մեսրոպ Մաշտոցի ծննդյան 1600-ամյակի առթիվ]: Մ. Գ. Ներսիսյան — 1512 թվականի Հայրենական պատերազմը և հայ ժողովուրդը: Հ. Գ. Ասլանյան — Պատմության շրջապատում յին կոնցեպցիայի քննադատության շուրջը: Հ. Հ. Կոստանյան — Գրիգոր Ղաֆանցյան: Վ. Մ. Հաբուրյունյան — Լոռի-բերդ քաղաքը: Գ. Խ. Սարգսյան — Դաստակերտները և ազարակները V դարի հայկական աղբյուրներում: Ն. Վ. Հաբուրյունյան — Կարմիր-բլուրի նորագյուտ սեպագիր արձանագրությունը (ոուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—Վ. Մ. Աղուզումցյան —

Կոմունիզմի նյութատեսիսիկական բազայի ստեղծումն ու զարգացումը ՍՍՀՄ-ում: Դ. Բ. Վարիբչանյան — Լեզենդար Կամոն (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ): Վ. Գ. Մելիքսերյան — Զեյթունի հերոսամարտը (1962 թ. դինված ապստամբության 100-ամյակի առթիվ): Ա. Ա. Աբրահամյան — Ժամանակակից հայերենի բայական դեմքի (ու թվի) իմաստային և կիրառական առանձնահատկությունները: Մ. Հ. Մուրադյան — Աշոտ Սաթյանի ստեղծագործությունը: Ա. Ն. Ավրանգիլյան — Ղ. Աղայանի փիլիսոփայական և սոցիոլոգիական հայացքների շուրջը: Ա. Մ. Մինասյան — Սաադիի «Գուեսթան»-ի հայերեն թարգմանությունները: Ա. Վ. Սիվկով (Լենինգրադ) — XIII դարի մի հուշարձան Երևանում (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Մ. Ոսկանյան — Փիլիսոփայության հիմնական հարցի մասին միջնադարյան հայ փիլիսոփայության պատմության մեջ (ռուսերեն): ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Մ. Մ. Ղազարյան — Հակոբ Հովնաթանյանի նորահայտ կտավները: ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Վ. Պարտիզոնի — Հր. Ս. Թամրազյան, Շիրվանզադե: Ս. Քոլանջյան — Հ. Ս. Անասյան, Հայկական մատենագիտություն, հատ. Ա: Հ. Եզանյան — Ա. Հ. Ազահի, Մարքսիզմ-լենինիզմի գաղափարների տարածումը Իրանում: Գ. Գալսեօյան — Խ. Ս. Գյուլնազարյան, Ակնարկներ հայ մանկական գրականության պատմության: ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Ս. Մկրտչյան — Սովետական դիտության ու տեսիսիկայի խոշորագույն նվաճումը: Հ. Մարջանյան — Հայկական գյուղատնտեսական ինստիտուտը: Ս. Ռիզաև — Հայկական գեղարվեստական կինեմատոգրաֆիան, համառոտ ակնարկ (ռուսերեն): ՆԱՄԱԿՆԵՐ, ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Մարտիրոս Սարյան — Նամակ խմբագրության: Հ. Թարիկյան — «Աղթամարը և Դիգենիս Ակրիտասը»: Լ. Բարսեղյան — Ուշ բրոնզե էպոխայի մի քանի նորահայտ պաշտամունքային հուշարձաններ: ՍՓՅՈՒՌԲԱՀԱՅ ԿՅԱՆԷ.—Վ. Երկանյան — Մշակութային կյանքը սփյուռքում (1962 թ. տեղաբնակի): Հ. Մ.—Հայագիտական հրատարակություններ: ԼՐԱՏՈՒ.—Գ. Կիրակոսյան — Մաշտոցյան օրերը Հայաստանում: Հ. Գաբեգինյան — Ակադեմիկոս Վիկտոր Համբարձումյանը Ռումինիայում: Հ. Մանուկյան — Հորեկյանական տարեդարձներ [Լ. Օրբելու ծննդյան 50-ամյակը և Գ. Աղաջանյանի ծննդյան 70-ամյակը]: Գ. Ստեփանյան — Արշակ Այսոյաճյանի [մահախոսական]:

№ 4 (19)

ՀՈԳՎԱԾՆԵՐ ԵՎ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—Հ. Ն. Ազատյան — Կապիտալիզմից սոցիալիզմին անցման հարցի շուրջը: Ծ. Պ. Աղայան — Սուրեն Սպանդարյան: Ս. Բ. Աղաբաբյան — Եղիշե Զարենցի հոկտեմբերյան պոեմները: Վ. Մ. Մնացականյան — Գեղամ Սարյանի ստեղծագործական ուղին: Մ. Գ. Ներսիսյան — Զեյթունի 1862 թվականի ապստամբությունը: Վ. Ա. Դիլոյան — էջեր Ռուսաստանի հայ վաճառականական կապիտալի պատմությունից: Դ. Ղլմրիկյան (Բուխարեստ) — Վարդիկները միջնադարյան ռումանական ժողովրդական երգերում: Վ. Կ. Չալոյան — Հայ ազատագրական պայքարի գաղափարախոսությունը V—VI դարերում: Գ. Ա. Հակոբյան — Ներսես Շնորհալու անտիպ հանելուկները: Կ. Ն. Յուզբաշյան (Լենինգրադ) — Նիկողայոս Աղոնցի գիտական ժառանգությունը: Մ. Կ. Զուլալյան — Է. Զելեու «Սելահինթ-նաճե»-ն որպես XVII դարի Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական պատմության աղբյուրներից մեկը: Ի. Կ. Ենիկոլոպով (Թբիլիսի) — Ռուս-իրանական հարաբերությունների և Ա. Ս. Գրիբոյեդովի դիվանագիտական գործունեության պատմությունից (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Է. Ա. Պիվազյան — Նախամաշտոցյան հայ գրի ու գրականության հարցի շուրջը: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Մ. Ինճիկյան — Ավետիք Իսահակյանի անտիպ նամակներից: Վ. Կ. Ոսկանյան, Վ. Մ. Մարտիրոսյան — Նոր վավերագրեր 1720-ական թվականների հայ ազատագրական շարժման վերաբերյալ: ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ալ. Մարգարյան — Ա. Ա. Աբրահամյան, Բայր ժամանակակից հայերենում, գիրք առաջին: Մ. Ասատրյան — Մ. Հ. Մուրադյան, Շատախի բարրաուր: Տ. Կարապետյան — Ռուբեն Զարյան, Աղամյան, Արվեստը, Աղամյան, Կյանքը: ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Հ. Մանուկյան — Երանավոր տարեթիվ [Հոկտեմբերյան սոցիալիստական մեծ ռևոլյուցիայի 45-ամյակը]: Ա. Երևանի, Կ. Տիգրանյան — Հորեկյանական տարեթիվը [Մ. Ֆ. Ախունդովի ծննդյան 150-ամյա և Դ. Կյուրաչվիլու ծննդյան 100-ամյա հորեկյանների մասին]: Լ. Խաչերյան — Դոկտոր Հարիկ Դաուսեթի հայագիտական աշխատությունները: Խ. Միրիմանյան — Հայաստանի բնության պահպանության ընկերությունը: ՆԱՄԱԿՆԵՐ, ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Ա. Թուրքյանյան (Դոնեցկ) — Նամակ խմբագրությանը (ռուսերեն): Ա. Տեր-Ղևոնդյան — Դիտողություններ «ոստիկան» բառի մասին: Ա. Աղամյան — Հայկական մի ավանդություն Պետրոս Առաքելի

վերաբերյալ: ԼՐԱՏՈՒ.— Մ. Մելիսյան — Գիտական նիստ, նվիրված Զեյթունի 1862 թվականի ապստամբության 100-ամյակին: Օ. Թովուզյան, Հ. Գրիգորյան — Եզրագրային Արփայի Մխիթարյանը և Կոմպոզիտոր Աշոտ Պատմագրյանը նրանում: «Պատմա-բանասիրական հանդեսի» 1953—1962 թթ. համարների բովանդակությունը:

1 9 6 3

№ 1 (20)

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ ԵՎ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Ս. Է. Թովսյան — Շիրվանդադեն արևմտաեվրոպական «նոր արվեստի» քննադատ: Օ. Գ. Մելիք-Վերսնեսյան — Սովետահայ ռեժիսորայի կազմավորման պատմությունից: Ա. Ս. Բաբայան — Հայ տպագրության 450 տարին: Ա. Ս. Համբարյան — Ապարանի գյուղացիական շարժումների պատմությունից: Ս. Մ. Հակոբյան — Հայերի գեղարվեստի օսմանյան կայսրությունում և իմպերիալիստական Գերմանիայի պատասխանատվության հարցը: Խ. Ս. Սարգսյան — Հումանիզմը Սայաթ-Նովայի խաղերում: Ս. Բ. Պատմագրյան (Թեհրան) — Հայ ժողովրդական երգը: Մ. Օ. Կոսովեն (Մոսկվա) — Կովկասի ժողովուրդների պատրոնիմիան: Պրոֆ. Զինո Արիդի (Իտալիա) — Հակոբ Կլայցերին լուսկայում: Կ. Գ. Ղաֆադարյան — Հաղբատի ճարտարապետական մի քանի կառուցվածքները: Խ. Ա. Բորոսյան — Մխիթար Գոշի Դատաստանագրքի ձևագրերն ու խմբագրությունները: Վ. Գ. Սվազյան — Սարգիս Հայկունու կյանքն ու գործը: Ի. Պ. Կրիպյակևիչ (Լվով) — Լվովի հայ գաղութի սկզբնավորման հարցի շուրջը (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Ս. Ե. Հակոբյան — Հայ գյուղացիության հողին ամրացման և ձորտացման հարցի շուրջը: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.— Գ. Վ. Շիրմազյան — Ֆրիտյոֆ Նանսենը Հայաստանում: Խ. Հ. Բաբայան — Հակոբ Հակոբյանի անտիպ նամակներից (ռուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Ս. Ն. Հովհաննիսյան — Հ. Ս. Անասյան, XVIII դարի ազատագրական շարժումներն Արևմտյան Հայաստանում: Հ. Ուրտունի — Ա. Բաբայան, Պերճ Պողոսյան: Վ. Գրաբովեցկի, Յա. Իսաևիչ (Լվով) — Յա. Բ. Դաշկևիչ, Ուկրաինայի հայ գաղութները XV—XIX դարերի աղբյուրներում և ուսումնասիրություններում (ռուսերեն): ՆԱՄԱԿՆԵՐ, ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.— Ա. Քոչոյան — Սայաթ-Նովայի հայերեն խաղերի բառային կազմը: Ս. Շահնազարյան — Նոր նյութեր Հայաստանի առաջին տպարանի պատմության վերաբերյալ: Մ. Հակոբյան — Հայկական մանկական մատուցի առաջին օրգանները: Ն. Կրիվոնոս (Լվով) — Մի քանի տվյալներ Լվովի հայերի պրագմատիկների մասին XVII դարում (ռուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՅԻԱ.— Հ. Ավետիսյան — ՀՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի տարեկան ընդհանուր ժողովը: Գ. Տիրացյան — Հին Արևելքի ուսումնասիրության համամիութենական ընկերությունում: ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.— Վ. Երկանյան — Մշակութային կյանքը սփյուռքում (1962 թ. հուլիս-դեկտեմբեր): Հ. Մեֆերյան — Հայագիտական հրատարակություններ: Ա. Բալրամյան — Հուշագրական գրականություն: ԼՐԱՏՈՒ.— Թ. Պողոսյան — Գիտական նստաշրջան, նվիրված հայ և ուկրաինական ժողովուրդների բարեկամությանն ու պատմական կապերին: Բ. Անդրեասյան — Գիտական նիստ, նվիրված հայկական տպագրության 450-ամյակին: Բ. Չ. — Սփյուռքահայ գրականության հարցերին նվիրված գիտական նիստ: Վ. Գ. — Մեծարման երեկո [Կ. Մելիք-Օհանջանյանի 70-ամյակը]: Հայագիտական նոր պարբերական («Revue des Etudes Arméniennes»):

№ 2 (21)

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ ԵՎ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Հ. Գ. Ասլանյան — Բուրժուական գաղափարախոսության ճգնաժամը: Պ. Տ. Սահակյան — Մեծ գաղափարների երգիչը (Վ. Վ. Մայակովսկու ծննդյան 70-ամյակի առթիվ): Մ. Թ. Մանուկյան — Սովետահայ գուսանական արվեստը: Բ. Հ. Խաչատրյան — Ստեփան Շահբազյան (ծննդյան ուխտումնամյակի առթիվ): Ա. Տ. Ղաֆադարյան — Վաստակավոր հայագետը (Կ. Մելիք-Օհանջանյանի ծննդյան 70-ամյակի առթիվ): Վ. Հ. Քալայյան — «Գրանցված գյուղացիների» վիճակը Հայաստանի պղնձարդյունաբերության մեջ: Վ. Մ. Հաբուրյունյան — Միջնադարյան Հայաստանի քաղաքաշինական կուլտուրան: Յա. Ի. Իսաևիչ (Լվով) — XV—XVIII դարերում Լվովում ստեղծված հայ-ուկրաինական կապերի բնութագրման հարցի շուրջը: Վ. Բ. Գրիգորյան — Արևմտյան Ուկրաինայի հայկական գաղութների «Կտրիճվորած եղբայրությունների» մասին: Հ. Գ. Մելիսյան — Հայաստանի մշակութային հարաբերությունները IV—V դարերում: Վ. Պ. Ալեքսեև (Մոսկվա) — Կովկասի հնդամարդարանական ուսումնասիրության արդյունքները (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃ

ՀԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Հ. Ա. Ասմանգուլյան — Հայերենի բայի խոնարհման ձևերի համակարգի հարցի շուրջը: Միհրդատ Բրեւեյան (Նյու-Յորք) — Մի քննադատության առթիվ: Գ. Ա. Ապրեսյան (Մոսկվա) — Անդրկովկասյան ժողովուրդների ղեղագիտական մտքի սլատմության հարցի շուրջը (ոուսերեն): ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.— Ա. Գ. Հովհաննիսյան — Գ. Ախվերդյանի և Գ. Շիրմազանյանի նամակափոխանակությունը Վրաստանի և Պարսկաստանի համաքարությունների մասին: Մ. Գ. Ներսիսյան — Դեկաբրիստներ Դ. Իսկրիցկու և Վ. Վոլ-իովսկու նամակները Կովկասի մասին (ոուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Հ. Ֆելեյան — Սովետահայ գրականության սլատմություն, հատոր առաջին: Ն. Գեղամյան — Ե. Ղ. Սարգսյան, Սամանյան կալուրության նվաճողական քաղաքականությունը Անդրկովկասում առաջին համաշխարհային պատերազմի նախօրյակին և պատերազմի տարիներին: Ս. Գասպարյան — «Զարթոնք»-բացառիկ: ՆԱՄԱԿՆԵՐ, ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.— Մ. Ղազարյան — Կ. Ստանիսլավսկին և Վ. Սուրենյանցը: Լ. Բատիկյան — Վահան Միրաքյանի անտիպ էջերը: Ա. Ավետիսյան — Հովհաննես Հովհաննիսյանը Մոսկվայում: Գ. Գրիգորյան — Դիտողություններ միջնադարյան մի տուրքի մասին: Հ. Բաբրիկյան — Տորք (Տուրք) Անգեղի առասպելի վերապրուկները «Շերեֆ-նամե»-ում: Է. Պիվազյան — Մովսես Խորենացու «Պատմության» մի կարևոր հատվածի քարգմանության մասին: Գ. Գասպարյան — «Վարդանանց պատմության» միջնադարյան բաժանորդ: Ա. Օղաբաշյան — Նոր տարվա տոնակատարության ժամանակի հարցի շուրջը: Զալիլ — XIX դարի երկրորդ կեսում Թուրքիայի քրդերի սոցիալ-տնտեսական վիճակի հարցի շուրջը (ոուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Բ. Առաքելյան — Հին Հայաստանի նյութական մշակույթի ուսումնասիրությունը: ԼՐԱՏՈՒ.— Ա. Գ. — Գիտական սեսիաներ Լնվիրված սովետահայ գրականության հարցերին և ակադեմիկոս Հ. Աճառյանի հիշատակին: Ա. Խաչատրյան և Գ. Գ. — Մեծարման երեկոներ [Մ. Հասրաթյանի և Հ. Ասլանյանի ծննդյան 60-ամյակը]:

№ 3 (22)

ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱ, ԾՆԵՒՅԱՆ 250-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹԻՎ.— Գ. Ա. Աբով — Հայ ժողովրդի մեծ բանաստեղծը: Լ. Մ. Մելիքյան-Բեկ — Վրացական աղբյուրները Սայաթ-Նովայի մասին: Բա. Ի. Խաչիկյան — Սայաթ-Նովայի գեղագիտական հայացքների բնութագրման շուրջը: Ս. Խ. Նարյան — Դիտողություններ Սայաթ-Նովայի հայերեն խաղերի լեզվի մասին: Կ. Գ. Բուրգարյան — Սայաթ-Նովայի հայերեն խաղերի տաղաչափությունը: Ա. Տ. Ղանսլանյան — Սայաթ-Նովան հայկական ավանդություններում: Պ. Մ. Մուրադյան — Սայաթ-Նովայի ստեղծագործության ղերո վրա գրականության մեջ: Խ. Ս. Սարգսյան — Սայաթ-Նովա (ոուսերեն): ՀՈԳՎԱԾՆԵՐ ԵՎ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Գ. Մ. Ջեքոտարյան — Արամ Խաչատրյան (ծննդյան 10-ամյակի առթիվ): Գ. Ա. Սարգսյան — Ականավոր գրականագետը [Արսեն Տերտերյան]: Ի. Մ. Զրբաշյան — Հովհաննես Թումանյանի երգիծական պոեմը: Գ. Խ. Ստեփանյան — Հակոբ Պարոնյանին վերագրվող մի բանի ծածկանունների մասին: Վ. Գ. Առաքելյան — Հայերենի պարբերություն: Ա. Կ. Քոչարյան — Երաժշտական գործիքները Հայաստանում: Ս. Վ. Բոունազյան — Խաչակիր օրդենների և Կիլիկյան Հայաստանի քաղաքական ու տնտեսական առևտրությունների պատմությունից: Հ. Մ. Բաբրիկյան — Բյուզանդական «Դիդենիս Ակրիտաս» վիպերգությունը և նրա նշանակությունը հայագիտության համար: Հրանտ Ք. Արմեն (Կալիֆորնիա, ԱՄՆ) — Արտավազդ Բ և Անտոնիոս: Ի. Մ. Հասանով (Բաքու) — Անդրկովկասում XX դարի սկզբում ցարիզմի վարած հողային քաղաքականության պատմությունից (ոուսերեն): Հ. Հ. Մառախոսյան — Նոր տվյալներ Բեյշերախի քաղաքի պատմության վերաբերյալ (ոուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՋԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Ա. Մ. Միևսլյան — Նորից «Դոյսթանի» հայերեն թարգմանությունների մասին: Է. Բ. Աղայան — Բայի ձևաբանական կառուցվածքը ժամանակակից հայերենում: ՆԱՄԱԿՆԵՐ, ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.— Ա. Մեացականյան — Սայաթ-Նովա (բանասիրական ձգորտումներ): Ռ. Գաբրիելյան — Կենդանական աշխարհը: Հայկական մանրանկարչության մեջ: Ս. Եսայան, Լ. Կառապետյան — Հնագիտական հայտնաբերումները Նրեվանում: Ն. Պապուխյան — Գլխատան նարտարապետական կոմպլեքսը Եղեգնաձորի և Աղիլ-բեկովի շրջաններում: Ռ. Գրիգորյան — Հունա-հայկական գրական կապերի պատմությունից: Ի. Խանգաղյան — Մետաղաձուլության առաջին փաստերը Հայկական լեռնաշխարհում հնագույն բրոնզի դարաշրջանում: Լ. Բուրսեղյան — Խաչատուր-Աղզիի ու նրա մի բանի բնակավայրերի տեղադրման հարցի շուրջը: Լ. Տեր-Մկրտչյան, Հ. Գեովկյան (Մոսկվա) — Հայերն Ինդոնեզիայում (ոուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Հ. Մանուկյան — Նշանավոր տարեթիվ [ՌՍԴԲՊ II համագումարի 60-ամյակը]: Մ. Ղազարյան — Հայաստանի պետական պատկերասրահը: Կ. Յուզ-

լաշյան — Հայագիտական հրատարակություններ օտար լեզուներով: Հ. Ազիզյան — Շենգավի-
թի էնեոլիթյան դամբարաններից պեղված դանգերի մասին (ռուսերեն): ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ
ԿՅԱՆՔ.—Վ. Նեկանյան — Մշակութային կյանքը սփյուռքում (1963 թ. հունվար-հունիս):
ԼՐԱՏՈՒ.—Ա. Ղարիբյան — Լեոն Մելիքսեյ-Քեկ [մահախոսական]:

N 4 (23)

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ ԵՎ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Հ. Խ. Թունյան — Գիտությունների ակադեմիայի
բնական տարին: Գ. Ա. Թարսյան — Հայ գրականության մեծ բարեկամը [Վ. Բրյուսովի ծննդ-
յան 90-ամյակի առթիվ]: Մ. Ս. Սարգսյան — Հովհաննես Այվազովսկին և հայ մշակույթը:
Միքայել Հովհաննիսյան (Վենետիկ) — Հայաստանի բերդերը: Վ. Կ. Իսկանյան — Հայ-բյու-
զանդական դաշինքը Պարսկաստանի դեմ (VI դար): Հ. Ս. Բաղդյան — Հայոց տոմարի
շուրջը: Հ. Ն. Տեր-Ղևոնդյան — Կիրիկյան հայկական արծաթագործության պատմությունը:
Գ. Բ. Զահուկյան — Ստուգաբանություններ: Ղ. Վ. Այվազյան — Ինչպես է աշխատել Վ. Յա.
Բրյուսովը «Հայաստանի պոեզիան» ժողովածուի երկրորդ հրատարակության վրա (ռուսերեն):
Յա. Բ. Դաշկելիչ (Լվով) — Հայ տպագրությունը Ուկրաինայում XVII դարում: ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ
ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Ա. Գ. Աբրահամյան — Նախամաշտոցյան հայ մատենագրությունը և
դանիելյան գրերը: Լ. Ս. Խաչիկյան — Նախամեսրոպյան գրի հարցը և հմայագրերը: Ա. Ա.
Փաշայան — Սվեդիայի բարբառի մասին: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.— Պ. Ե. Սիմոնյան — Ն. Յա. Մա-
ռի անտիպ նամակներից: Ա. Ս. Սարևոյան — Հեթում Ախտուց տիրոջ և Վասիլ մարաջախտի
ժամանակագրությունները: ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Վ. Պարտիզոնի — Ս. Բ. Աղաբաբյան, Ակ-
սել Բակունց: Խ. Թորոսյան — Ա. Թ. Թովմասյան, Հին և միջնադարյան հայ քրեական իրա-
վունք: Մ. Մինասյան — Ա. Մելե, Հայ լեզվաբանական ուսումնասիրություններ: ՆԱՄԱԿՆԵՐ,
ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.— Հ. Ս. Անասյան — Սայաթ-Նովայի աղբյուրներն մի նորահայտ տա-
լի: Հր. Հովակիմյան — Ստեփանոս Նազարյանը՝ և թատերական արվեստի մի քանի հարցերը:
Ն. Մակարյան — Դատական բժշկության հարցերը Սմբատ Գունդստարի Դատաստանագրում:
Խ. Մուշեղյան — Հին դրամների մի նոր հավաքածու: Ս. Մելիքյան — Վահան Տերյանի թարգ-
մանությունները «Հայաստանի պոեզիան» ժողովածուի համար (ռուսերեն): ԻՆՑՈՐՄԱՑԻԱ.—
Յ. Հաբուրդյան — Սայաթ-Նովայի ծննդյան 250-ամյակը: Կ. Տիգրանյան — Հորեկյանա-
կան հրատարակություններ: Լ. Խաչերյան — Պրոֆեսոր Ֆրեդերիկ Ֆելդի հայագիտական աշ-
խատությունները: Հ. Մեֆերյան — Հայագիտական հրատարակություններ: ԼՐԱՏՈՒ.— Վ. Դ.—
Գիտական նստաշրջան, նվիրված Անդրկովկասի ժողովուրդների բարեկամությանը: Ա. Գ. —
Ակադեմիկոս Հ. Մանանդյանի ծննդյան 90-ամյակին նվիրված գիտական նիստ: Մ. Մելիքյան.—
Ենթաման երեկո [նվիրված Հ. Գաբրիելյանի ծննդյան 60-ամյակին]: Գ. Արզախյան — Ներ-
սես Ակինյան [մահախոսական]: Ս. Քոլանջյան — Վլադ Բրնցյանու [մահախոսական]:
«Պատմա-բանասիրական հանդեսի» 1963 թ. նախորդ համարների բովանդակությունը:

1 9 6 4

N 1 (24)

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ ԵՎ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Ն. Ֆ. Բելիկով (Մոսկվա) — Անմահ Կորգարը
(Տ. Գ. Շենկելովի ծննդյան 150-ամյակի առթիվ): Կ. Գ. Ղաֆադարյան — Թորոս Թորաման-
յան: Թ. Խ. Հակոբյան — Երևան բաղաբի տնտեսական կյանքի պատմությունը: Յա. Ի. Խա-
չիկյան — Կոմիտասի գեղագիտական հայացքները: Գ. Խ. Խտեփանյան — Հակոբ Պառոն-
յանի «Բատրոն» երգիծաթերթը: Դ-ր Գ. Կյուլբենկյան (Ֆրանսիա) — Մեկնաբանություն «Սա-
նասար և Բաղդասար» դուցազներգության ի լույս սլովենա-հայ բարբառի: Ա. Գ. Գալստյան —
Հայ-մոնղոլական առաջին բանակցությունները: Ս. Մ. Կրկյալարյան — Սիեոյկիսմոսը հելլե-
նիստական Փոքր Ասիայում և Հայաստանում: Գ. Հ. Միքայելյան — Ուելիքուխի երկրի կենտ-
րոնական կիկլոպյան ամրոցը: Գ. Բ. Ղարիբջանյան — Ստեփան Շահումյանը էմիգրացիայում
(ռուսերեն): Ժ. Հ. Անասյան — Գրիգորիոսյու բաղաբի հիմնադրումը (ռուսերեն): ՀՐԱՊԱՐԱ-
ԿՈՒՄՆԵՐ.— Ա. Գ. Զաֆարյան — Ծղիշ Չարենցի անտիպ նամակներից: Ս. Գ. Ամիրյան —
Հովհաննես Հովհաննիսյանի երեք նամակը Պավլո Տիշինային (ռուսերեն): Հ. Ն. Խաչատրյան —
Վերսիկային նոր նյութեր XVII դարի հայկական էսկադրոնի մասին: ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—
Ն. Աղալյան — Եղիշ Չարենց, Երկերի ժողովածու, հատ. I: Ա. Մարգարյան — Հ. Գ. Թու-
ղ*

մանյան, Հայ նոր դրական լեզվի հոլովական ձևերի պատմական զարգացման ակնարկներ: Ջ. Գալստյան — Տ. Մանկովսկի, Արևելքը լեհական գեղարվեստական մշակույթի մեջ: Հ. Մե-
ֆերյան — «Studia et Acta Orientalia», II, 1959: Կ. Խուդավերդյան — Ա. Խ. Շահինյան, Ուրվագծեր անդրկովկասյան ժողովուրդների կուլտուրական համագործակցության պատմության (ոուսերեն): ՆԱՄԱԿՆԵՐ. ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Ջ. Ստեյնբեկի նամակը հայ գրողներին: Հ. Ղազարյան — Շիրվանղաղեն սովետական տարիներին: Մ. Բարյոյան — Գրական քննադա-
տությունը «Անի» ամսագրում: Ֆ. Պոդոսյան — Դատավարությունն ըստ Աստրախանի հայոց
խառնատանաչրթի: Վ. Բղոյան — Շարացան սիստեմը Վանա լճի ավազանում: Ե. Տեր-Մի-
նասյան — «Ջգոն» կոչված գրքի հեղինակի հարցը: Ժ. Խաչատրյան — Երկանքի առաջացումը
բոս Գառնիի պեղումներից հայտնաբերված նյութերի: Պ. Մեսրոպյան — Անգլերենի որակական
աճականների հոմանիշների հատկանիշների ինտենսիվությունը (ոուսերեն): ԻՆՅՈՐՄԱՑԻԱ.—
Հորելյանահան տարեթվեր.—Ռ. Իշխանյան — Ռուսական տպագրության 400-ամյակը: Մ. Ղա-
զարյան — Միքելանջելոյի մահվան 400-ամյակը: Մ. Պետրոսյան — Ստ. Աղաջանյանի ձննդյան
100-ամյակը: Բ. Առաքելյան — Հնագիտական պեղումները Հայաստանում 1963 թվականի-
նին: Լ. Խաչերյան — Հին և միջնադարյան իմաստասիրական երկերի ոուսերեն թարգ-
մանությունը Սովետական Հայաստանում: ՍՓՏՈՒԹԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.—Վ. Սմբատյան — Սա-
յաթ-Նովայի ձննդյան 250-ամյակի տոնակատարությունը սիյուռքում: Վ. Երկանյան — Մշա-
կութային կյանքը սիյուռքում (հուլիս-դեկտեմբեր 1963 թ.): ԼՐԱՏՈՒ.—Հ. Մանուկյան —
Գիտական սեսիա, նվիրված ոուսական տպագրության 400-ամյակին: Ա. Գ. — Տարաս Շե-
չենկոյի ձննդյան 150-ամյակը: Բ. Թումանյան — Գիտական սեսիա, նվիրված Գալիլեո Գալի-
լեյի ձննդյան 400-ամյակին:

N 2 (25)

ՀՈԳԻԱԾՆԵՐ ԵՎ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—Մ. Մ. Մկրյան — Հակոբ Պարոնյան (ձննդյան
120-ամյակի առթիվ): Գ. Ե. Հովսեփյան — Ժողովրդական բանաստեղծը (Հ. Հովհաննիս-
յանի ձննդյան 100-ամյակի առթիվ): Հ. Ե. Թումանյան — Հայաստանի բնակչության վեր-
ադարձությունը: Հ. Գ. Ասլանյան — Բուրժուական պատմափիլիսոփայության սնանկացումը:
Վ. Ն. Հայրապետյան — Փորձառական-հնչյունաբանական մեթոդների կիրառումը հայերենում:
Արշակ Այվոյանցյան — Զմուռնիո տպարանները: Հ. Ա. Սահակյան — Միջնադարյան հայ
տաղերգության ավանդները և Սալաթ-Նովան: Վ. Ա. Միխայելյան — Կաֆա քաղաքի անկման
հարցի շուրջը: Պ. Մ. Խաչատրյան — Հովհաննես Թյուրանցու «Տաղ քաջի Լիպսրտին» պատ-
մական ողբը: Ա. Ն. Տեր-Ղևոնդյան — «Հայոց իշխան»-ը արաբական տիրապետության ժա-
մանակաշրջանում: Բ. Ա. Դանիելյան — Մայաթիայի բարբառի հոլովումն ու խոնարհումը:
Է. Ա. Տիրացյան — Ուրարտական քաղաքակրթությունը և արքայանշանի երանք: Վ. Ն. Խաչա-
տրյան — Հեթիթական KUB. XVII, N 7 արձանագրությունը (ոուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃՆԻՍ
ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Ս. Մարգարյան — Հարակատարն ու անցյալի հարակատարը բա-
կան ժամանակներ են: Է. Ա. Պիվազյան — Մխիթար Գոշի «Դատաստանագրքի» խմբագրու-
թյունների մասին: Ա. Խ. Մնացականյան — Բազավանի տաճարի շինարարական արձանագրու-
թյան վերծանման հարցի շուրջը: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Ա. Ասատրյան — Ղազարոս Աղա-
յանի անտիպ նամակներից: Ա. Գ. Աբրահամյան — Վավերագիր Անդրկովկասի ժողովուրդ-
ների՝ թուրք զավթիչների դեմ մղած պայքարի վերաբերյալ XVIII դարի առաջին քառու-
յում (ոուսերեն): Վ. Կ. Ոսկանյան, Վ. Ա. Դիլոյան — Ռուսաստանի քաղաքականությունը
Անդրկովկասում XVIII դարի 20-ական թվականներին (նոր վավերագրեր): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—
Հ. Մանուկյան — Ս. Մ. Սարյան, Սովետահայ գրականություն (1941—1960): Ռ. Սահակ-
յան — Ժամանակակից Թուրքիայի պրոբլեմները: Պ. Մուրադյան — Գրիգորիս Աղթամարցի-
ուսումնասիրություն, քննական բնագրեր և ծանոթագրություններ Մայիս Ավդալբեգյանի:
Հ. Օհանյան — Լ. Գ. Խաչերյան, Գրություն արվեստի լեզվական-քերականական տեսությունը
միջնադարյան Հայաստանում: ՆԱՄԱԿՆԵՐ. ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Ա. Բաղդասարյան —
Դ. Դեմիրճյանի «Վարդանանք»-ի ձեռագրերը: Ռ. Հովհաննիսյան — Կարինի «Պաշտպան հայ-
բնյաց» կազմակերպության պատմությունից: Վ. Խաչատրյան—Տասնութերորդ դարի Աստրախա-
նի հայերի մշակութային կյանքի պատմությունից: Գ. Աբգարյան — Պատմա-բանասիրա-
կան ճշգրտումներ: Ա. Պատրիկ — Խճանկարային արվեստը հայերի մոտ և Դվինում հայտնա-
բերված խճանկար հատակը: Խ. Մուշեղյան — Արտավազդ II-ի շորերգրամանը: Լ. Բաբսել-
յան — Դիտողություններ ARMANI, ARME և URME երկրների մասին: Հ. Մարգարյան —

Անձնանունների հարաբերակցությունը ժամանակակից ռուսերենում (ռուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱ-
ՑԻԱ. — Հորելյանական տարեթվեր: Հ. Սեանյան — Նշանավոր իրադարձություն ադրբե-
ջանական ժողովրդի պատմության մեջ [Ռուսաստանին միանալու 150-ամյակը]: Խ. Լեոնյան —
Շեքսպիրի ծննդյան 400-ամյակը: Հ. Մեֆերյան — Հայագիտական հրատարակություններ:
Ն. Վրալի (Լվով) — Լվովի հայկական գաղութի ակտային գրքերը (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ. —
Հ. Ավետիսյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի ընդհանուր ժողովը: Հ. Ամալ-
յան — Հորելյանական նստաշրջան՝ նվիրված Մխիթար Գոշի մահվան 750-ամյակին: Ա. Համ-
բարյան — Վաստակավոր պատմաբանը [Վ. Ռշտունու ծննդյան 70-ամյակը]: Ս. Գյուլբու-
ղադյան — Մեծարման երեկո [Գ. Սևակի ծննդյան 60-ամյակը]:

№ 3 (26)

Ն. Ս. Խրուշչովի ձառը Առաջին ինտերնացիոնալի հիմնադրման 100-ամյակին նվիր-
ված հանդիսավոր ժողովում: ՀՈՒՎԱՄՆԵՐ ԵՎ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ. — Վ. Գ. Օսիպյան — Սոփես-
տության և դոգմատիզմի լենինյան քննադատությունը: Գ. Գ. Իսանակյան — Կապիտալ ներ-
դրումները Սովետական Հայաստանի ժողովրդական տնտեսության մեջ: Կ. Վ. Մելիք-Փաշա-
յան — Ծրվանդ Լալայան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Ս. Ա. Սողոմոնյան — Սովետահայ
ականավոր բանաստեղծը (Հ. Շիրազի ծննդյան 50-ամյակի առթիվ): Ս. Գ. Արեշյան — Տարաս
Շևչենկոն հայ-ուկրաինական մշակութային հարաբերություններում: Հ. Գ. Վարդանյան —
Արևմտահայերի սոցիալական և ազգային շնչման ուժեղացումը Բեռլինի կոնգրեսից հետո:
Ս. Տ. Մելիք-Բախչյան — Դիտողություններ արաբների՝ Հայաստան կատարած առաջին արշա-
վանքների մասին: Ա. Ն. Մուրադյան — Հունաբան դպրոցի ժամանակագրության հարցի
շուրջը: Պրոֆ.-դոկտ. Իոն Նանու (Բուխարեստ) — Ռումինա-հայկական գեղարվեստական կա-
պերի պատմությունից (ռուսերեն): Ա. Գ. Փերիխանյան — Գառնիի արամեական արձանագրու-
թյունը (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ. — Վ. Գ. Առաքելյան — Հայ գրական
լեզվի և բարրառենների փոխհարաբերության հարցի շուրջը: ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ. — Գ. Շահլամ-
յան — Նյութեր հայ պարբերական մամուլի պատմության համար: Մ. Ասատրյան — Գ. Լ.
Դարեգինյան, Շաղկապները ժամանակակից հայերենում: Ա. Գալստյան — Վ. Հ. Ռյուտ-Քո-
լենբերգ, Ռուբինյաններ, Հեթումյաններ և Լուսինյաններ, Կիլիկյան հայկական դինաստիաների
կառուցվածքը. Ի. Մեզրեխիձե (Թբիլիսի) — Կ. Ն. Յուզբաշյան, Ակադեմիկոս Հովսեփ Աբգարի
Երրելի (ռուսերեն): ՆԱՄԱԿՆԵՐ, ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ. — Վ. Պարսամյան — «Պատմա-բանա-
սիրական հանդես»-ի խմբագրությանը: Հ. Խաչատրյան — Վ. Պարսամյանի նամակի առթիվ:
Աշուտ Հովհաննիսյան — Կարծիք «Հեհհայերի մասնակցությունը Դավիթ-Բեկի ապստամբու-
թյանը» վավերագրերի ժողովածուի մասին: Խմբագրության կողմից: Է. Զրբաշյան — Բանասի-
րական ճշտումներ: Ռ. Նանույան — Մի կարևոր փաստի վերականգնում: Ա. Մնացական-
յան — Մի հազվագյուտ հին երգարանի մասին: Հ. Ամալյան — Մատենադարանի ձեռագիր բա-
ռարանները: Լ. Կարապետյան — Հայաստանի գունազարդ խեցեղենի ձևերը և զարդանախշերը:
Է. Խանզադյան — Շրեշ-բլուրի և Քյուլ-Թափայի խեցեղենն ու նրա արվեստը: Ս. Գոգինյան —
Հայաստանի հին երկաթաձուլության պատմության հարցի շուրջը (ռուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱ-
ՑԻԱ. — Ա. Նազիմյան — Բանավեճ, նվիրված ժողովրդական բանահյուսության պատմականու-
թյան պրոբլեմներին: Ա. Հաբուրյունյան — Հայկական ՍՍՀ պետական կենտրոնական արխիվ-
ները: Հ. Մեֆերյան — Հայագիտական հրատարակություններ: ՍՓՅՈՒՌԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ. — Վ. Ես-
կանյան — Մշակութային կյանքը սփյուռքում (1954 թ. հունվար-հունիս): ԼՐԱՏՈՒ. — Բ. Ա. —
Մարդաբանական և ազգագրական գիտությունների միջազգային VII կոնգրեսը: Կ. Սուրենյան —
Գիտական նստաշրջան, նվիրված Առաջին ինտերնացիոնալի 100-ամյակին:

№ 4 (27)

ՀՈՒՎԱՄՆԵՐ. — Հ. Ն. Ազատյան — Ռուսական ֆեոդալիզմը Վ. Ի. Լենինի լուսաբանությամբ:
Ն. Հ. Գանիելյան — Ռուս ժողովրդի հանճարեղ բանաստեղծը (Մ. Յու. Լեոմոնտովի ծննդյան
150-ամյակի առթիվ): Լ. Բ. Պետրոսյան — Ստեփան Մալխասյանց (1857—1947): Մ. Հ.
Մխիթարյան — Առաջին հայ պարբերականը («Ազգաբար»-ի 170-ամյակի առթիվ): Կ. Ա.
Մելիք-Օհանջանյան — Ազաթանգեղոսի բանահյուսական աղբյուրների հարցի շուրջը:

Վ. Ս. Նալբանդյան — Գնել-Տիրիմյան վիպական ավանդության պատմական հիմքի հարցի շուրջը: Ա. Լ. Նազարյան — Գրիգոր Օշականցու կյանքն ու ստեղծագործությունը: Հ. Բ. Թուրշյան — Շահ-ի-Արմեններ: Ա. Ն. Գուլիև (Բաբու) — Բաբվի պրոլետարիատի ինտերնացիոնալ միասնականության մասին 1913—1914 թթ. ընդհանուր գործադուլների ժամանակ (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Խ. Ա. Թորոսյան — Մխիթար Գոշի Դատաստանադրքի հետ կապված մի քանի հարցերի մասին: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.— Գ. Անանյան — «Մուրճ»-ի հրատարակման պատմությունից: Մ. Գամաղելյան — էջեր Գեորգյան ճեմարանի պատմությունից: Մ. Հովհաննիսյան — Լեւոնաշայերի ինքնավարությունը XVI—XVIII դարերում: Հ. Զանվիլադյան — Ապակե փորձանոթներ Դվինի պեղումներից: Է. Հաբուրյունյան — Միջնադարյան հայկական սղագրության նորահայտ մի սխտեմ: Թադ. Ավդալբեկյան — Խորենացու «Պատմության» ժամանակաբանական սկզբնագիրը վերականգնելու նոր փորձ: Հրանտ Ք. Արսեն (ԱՄՆ, Կալիֆորնիա) — Խորենացին և աղբյուրներու ընտրությունը: Ա. Զեյրունյան — Բազմակի ենթակայի և ստորոգյալի թվի համաձայնությունը գրաբարում: Ս. Ավդալբեկյան — Բույսերի պաշտամունքի ազդեցությունը հայկական մի քանի տեղանունների վրա: Գ. Կարախանյան, Ա. Քալանթարյան — Զվարթնոցի միջնադարյան խեցեղենը: Ա. Յակոբսոն (Լենինգրադ) — Բելոգորսկի (Ղրիմ) XIV դարի հայկական վանքը (ռուսերեն): Ա. Կաթրյան (Մոսկվա) — XII դարի հայ-բյուզանդական հարաբերությունների պատմության շուրջը (ռուսերեն): ԳՐԱՆՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Ֆ. Հաբուրյունյան — Նշան Մուրադյան, Հովհաննիս Հովհաննիսյանի արվեստը: Հ. Պետրոսյան — Գ. Բ. Զահեկյան, Լեզվաբանության պատմություն, հատ. I: Ա. Մնացականյան — Կոստանդին Երզնկացի, Տաղեր, աշխատասիրությամբ Արմենուհի Սրապյանի: Գ. Ղաթիբջանյան -- Բ. Բրախման, Ռուս սոցիալ-դեմոկրատները Բեռլինում 1895—1914 թթ. (ռուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Ս. Բաղդասարյան — Հայոց լեզվի «Շրջուն բառարանը» կամ «Հանգաբառարանը»: Կ. Գեևկինա, Բ. Կոզան (Լենինգրադ) — ՍՍՀՄ պետական կենտրոնական պատմական արխիվի՝ Հայաստանի պատմության վերաբերյալ փաստական նյութերի տեսություն (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.— Լ. Պ.— Գիտական նստաշրջան, նվիրված Երվանդ լալայանի ծննդյան 100-ամյակին: Հոբելյանական երեկոներ—Լ. Ժուրուլի, Ա. Ղազիյան [ակադեմիկոս Ա. Մնջոյանի ծննդյան 60-ամյակը և Սրբուհի Լիսիցյանի ծննդյան 70-ամյակը]: Վ. Ոսկանյան — Նամակ խմբագրությանը: Արտոն Եղիազարյան — Հայկ Ազատյան [մահախոսական]: Պատմա-բանասիրական հանդեսի» 1964 թ. ախուրդ համարների բովանդակությունը:

1965

№ 1 (28)

Մ. Ա. Մելիքյան — Ժողովուրդների բարեկամության լենինյան ուսմունքը (Վ. Ի. Լենինի ծննդյան 95-ամյակի առթիվ): Մեծ Եղեռնի 50 ՏԱՐԻՆ.— Մարտիրոս Սարյան — Հայ ժողովրդի մեծ ողբերգությունը: Վիկտոր Համբարձումյան — Մեծ եղեռնը: Լևոն Հովհաննիսյան — Հայ ժողովրդի պատմության ամենամոռյալ էջը: Ե. Ղ. Սարգսյան — Երիտթուրքների հայաչինջ քաղաքականությունը 1915—1916 թվականներին: Գ. Խ. Ստեփանյան — Արևմտահայ մտավորականության զոհերը: Զ. Ս. Կիրակոսյան — Արևմտահայության ծանր վիճակը առաջին համաշխարհային պատերազմի նախօրյակին: Հ. Գ. Ռշտունի — Դանիել Վարուժանի պոեզիան (մահվան 50-ամյակի առթիվ): Մ. Գ. Ներսիսյան — Նյութեր հայկական կոտորածների մասին: Ռ. Գ. Սահակյան — Նախմ-բեյի հուշերը հայկական կոտորածների մասին (ռուսերեն): ՀՈԳՎԱԾՆԵՐ.— Ա. Հ. Հաբուրյունյան — Անդրանիկը որպես մարտիկ և զորավար (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Բ. Ն. Առաքելյան — Նիկողայոս Մառ (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Ս. Բ. Հաբուրյունյան — Մեծ հայագետը (Մանուկ Աբեղյանի ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Է. Մ. Զորաշյան — Ներքին հանգը Թումանյանի բանաստեղծական արվեստում: Վ. Ա. Խաչատրյան — Գառնիի խճանկարի հավաքի վերլուծությունը (ռուսերեն): Ն. Վ. Հաբուրյունյան — Ուրարտուի տեղագրության մի քանի հարցեր (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Ս. Ն. Հակոբյան — Գյուղական համայնքը Հայաստանում վաղ և զարգացած ֆեոդալիզմի դարաշրջաններում: Բ. Ս. Գուլակյան — Հայերենի ձայնավորների հնչույթաբանական համակարգի հարցի շուրջը (ռուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.— Ա. Բաղդասարյան -- Գ. Դեմիրձյանի անավարտ և անտիպ երկերը: Վ. Ներսիսյան — «Գոլեսթանի» ռուսերեն առաջին թարգմանության հարցի շուրջը: Վ. Ղուկասյան — Լեսինգը հայ իրականության մեջ:

Ի. Զահուկյան — Ստուգարանություններ: Սիրակ Գագանյան (Բուխարեստ) — Բրանսիլվանիո հանգուցավոր զորքերը և անոնց ծագման հարցը: Հ. Տեր-Ղևոնդյան — Գրիգոր Տաթևացու մատյանի կազմի մասին: Ժ. Խաչատրյան — Հայաստանում հայտնաբերված բազմախոս կնիքները: Ս. Եսայան — Հայաստանի ցեղերի սպառազինության ու ռազմական կազմակերպության հարցերի շուրջը: Գ. Միխայելյան — Հնաշենի կիկլոպյան ամրոցի կոմպլեքսը: Ի. Մեզ-րելիձե (Թբիլիսի) — Վրացագիտության հարցերը ակադեմիկոս Հ. Ա. Որբելու աշխատություններում (ոտուբերեն): Յա. Ռ. Դաշկելիշ (Լվով) — Հայ գիտնական Սադոկ Բարոնշը որպես ուկրաինական ֆուկլորի բանահավաք (ոտուբերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ա. Ոսկանյան — Ա. Մ. Խելունց, Գիտության զարգացման պայմաններն ու առանձնահատկությունները սոցիալիստական հասարակարգում: Հ. Փափագյան — Ձեռագրերի ցուցակ, 1 հատոր: Պ. Շարաբխանյան — Բ. Աղայան, Դրաբարի քերականություն, հատոր 1: Լ. Խուրշուդյան — Հ. Ա. Ավետիսյան, Անդրկովկասի կոմերիտիությունը սովետական կարգերի հաղթանակի և ամրապնդման համար մղված պայքարում (ոտուբերեն): ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.—Ն. Վարդանյան — Մշակութային կյանքը սփյուռքում (1964 թ. հուլիս-դեկտեմբեր): ԼՐԱՏՈՒ.—Հ. Ավետիսյան — ՀՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի տարեկան ընդհանուր ժողովը: Վ. Մաքևոսյան — Մեծ վարպետը [Մ. Սարյանի ծննդյան 85-ամյակի առթիվ]: Զ. Դուրբջյան — Ականավոր բժիշկն ու գիտնականը [ակադեմիկոս Լ. Հովհաննիսյանի ծննդյան 80-ամյակի առթիվ]: Հոբելյանական երեկո—Լ. Մելիքյան [Վ. Զալոյանի ծննդյան 60-ամյակը]: Է. Պիվագյան — Գիտական նստաշրջան՝ նվիրված Ն. Յա. Մառի ծննդյան 100-ամյակին: Ա. Ղարիբյան — Հովսեփ Կուսկյան [մահաբանության]: Լ. Միրիջանյան — Համազասպ Համբարձումյան [մահաբանության]:

N 2 (29)

ՄԵԾ ՀԱՂԹԱՆԱԿԻ 20 ՏԱՐԻՆ.—Յա. Ն. Զարբյան — Սովետական ժողովրդի մեծ սխրագործությունը: Ա. Մ. Հակոբյան — Թամանյան հայկական դիվիզիայի մարտական ուղին: Զ. Հ. Ղուկասյան — Հայրենական պատերազմի արտացոլումը սովետահայ վեպում: 1915—1965 (ԵՂԵՆԻ 50 ՏԱՐԻՆ): — Ն. Խ. Հարությունյան — Բացման խոսք 1915 թ. եղեռնի զոհների հիշատակին նվիրված հանդիսավոր նիստում: Վ. Հ. Համբարձումյան—Եղեռն և վերածնունդ: Ե. Գ. Ներսիսյան — Արևմտահայերի գեներալը 1915 թվականին (ոտուբերեն): ՀՈՂՎԱՄՆԵՐ.—Վ. Զ. Պարտիզոնի — Վահան Տերյան (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ): Պրոֆ. Փանչևան Սահա (Կակավա) — Հինդի գաղութ Հայաստանում: Լ. Հ. Բաբայան — Ռաշիդ-ադ-դինի «Տարեգրությունների ժողովածուն» և նրա հայկական աղբյուրները: Հ. Հ. Մնացականյան — Հնաշենի մշակույթի զարգացման հիմնական էտապները: Գ. Բ. Ղարիբյան — Անդրկովկասյան իրականության արտացոլումը «Պարզկա»-ի էջերում (1912—1914 թվականներ) (ոտուբերեն): ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Ե. Գ. Տեր-Մինասյան — Հ. Աճառյանի նամակները «Արմատական բառարանի» տպագրության մասին: Պ. Ե. Սիմոնյան — Ն. Յա. Մառի անտիկ նամակներից: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Խ. Հ. Բաբսեղյան — Հայրենական մեծ պատերազմի սովետահայ պատմագրությունը: Գ. Վ. Աբգարյան — Յոզեֆ Մարկվարտ (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Ս. Է. Թովմյան — Բաֆֆին որպես պատմավեպի տեսաբան: Վ. Լ. Անեմյան — Գրական արևմտահայերենի բառապաշարի մշակման հարցերը XIX դարի 40—60-ական թվականներին: Վ. Բ. Բաբխուդարյան — Նոր Նախիջևանի ինքնավարությունը: Վ. Մ. Մարտիրոսյան — Անդրկովկասի ժողովուրդների համագործակցությունը և երևանի 1724 թ. պաշտպանությունը: Շ. Ս. Գրիգորյան — Արևելքի և հայ բանաստեղծական արվեստի առնչությունների հարցի շուրջը: Պ. Մ. Խաչատրյան — Միջնադարյան մի անտիպ ողբ: Խ. Ա. Մուշեղյան — Կիլիկյան Հայաստանի ոսկեդրամ Պետական էմիտաթում: Ս. Վ. Հովնաթյան — 1890-ական թվականների հայկական կոտորածները և բուլղարական հասարակայնությունը (ոտուբերեն): Է. Տ. Կառապետյան — Հայկական հարսանիքի գործող անձերից մեկի մասին (ոտուբերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Կ. Քառավյան — Զ. Ս. Կիրակոսյան, Առաջին համաշխարհային պատերազմը և արևմտահայությունը (1914—1916 թթ.): Ռ. Իշխանյան — էդուարդ Զրրաշյան, Թումանյանի պոեմները: Ա. Մաղոյան — Գր. Հակոբյան, Ներսես Շնորհալի: Ի. Նավասարդյան—«Արևելագիտական ժողովածու», հատ. 1, «Կովկասյան-մերձավորարևելյան ժողովածու», հատ. 2 (ոտուբերեն): ԻՆՑՈՐՄԱՅԻԱ.—Ն. Ավագյան — Հայաստանի պետական պատմական թանգարանի ազգագրական ֆոնդերը: Մ. Մինասյան — Փարիզի Հայագիտական ընկերությունը և Հայագիտական հանդեսի մասին: Հ. Մեմբերյան — Հայագիտական հրատարակություններ: ՆԱՄԱԿՆԵՐ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆԸ.—Վ. Պարսամյան — «Պատմա-բանասիրական

Հանդեսի խմբագրությանը: Հ. Ն. Խաչատրյան — Երբ բացակայում է գիտական բարեխղճությունը: ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ: ԼՐԱՏՈՒ.—Կ. Սուրենյան — Գիտական նստաշրջան, նվիրված Հայրենական մեծ պատերազմի 20-ամյակին: Լ. Հակոբյան — Գիտական սեսիա, նվիրված մեծ եղեռնի 50-ամյակին: Ա. Մ.—Մանուկ Աբեղյանի ծննդյան 100-ամյակը: Աշոտ Հովհաննիսյան — Քաղաքացի-գրողի հիշատակին [Հրաչյա Քոչար. մահախոսական]:

N 3 (30)

ՀՈԳՎԱԾՆԵՐ.—Կ. Ա. Մելիք-Օհանջանյան — Մանուկ Աբեղյան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Ա. Ա. Աբրահամյան — Նորայր Բյուզանդացու կյանքն ու գիտական գործունեությունը (ծննդյան 120 և մահվան 50-ամյակի առթիվ): Ա. Տ. Ղանալանյան — Հայ ժողովրդական հեքիաթները: Ա. Գ. Աղոյան — Հայկական ամուսնա-ընտանեկան հարաբերությունները միջնադարյան օրենքներում: Վ. Կ. Իսկանյան — Արծրունյաց արտագաղթի մասին: Բ. Ն. Առաքելյան — Որտե՞ղ էն գտնվել Երվանդաշատ և Երվանդակերտ քաղաքները: Պրոֆ. Հ. Ճ. Սիրունի (Բուխարեստ) — Հայաստանը ըստ թուրք աշխարհագիրներու: Կ. Ս. Խուդավերդյան, Լ. Ա. Խուրշուդյան — Սովետական Հայաստանի պատմության պատմագրությունը (ոուսերեն): Հ. Գ. Գյանջունցյան — Հոռմի արևելյան քաղաքականության հարցի շուրջը (ոուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃՆԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Ս. Համբարյան — Գյուղացիության էությունական կախվածության մասին Արևմտյան Հայաստանում XIX դարի վերջին քառորդում և XX դարի սկզբին: Ս. Ս. Մարկոսյան—Հին Հայաստանի «Շինական» դասի սոցիալական դրության մասին: Ն. Վ. Դեռոյան—Երաժշտական ստեղծագործության ընկալման հարցի շուրջը: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Ն. Մ. Աղալյան — Սովետահայ պատմվածքը 1920—1930-ական թվականներին: Ա. Ա. Մարտիրոսյան — Մանուկ Աբեղյանը և հայ հին գրականության պատմության պարբերացումը: Վ. Խ. Ալեքսանյան — Սովետահայ պոեզիայի լեզվական մի քանի առանձնահատկությունների մասին: Ռ. Տ. Տիրանյան — Վարդան Ծնեցին պարսիկներին: 1735—1797 թթ. Անդրկովկաս կատարած արշավանքի մասին: Ա. Ա. Հարությունյան — Միջնադարյան մի քանի տաղերի մասին: Հ. Մ. Բաբրիկյան — Գառնիի հունարեն արձանագրությունը և Մովսես Խորենացին: Ս. Մ. Կրկյաչարյան — Եվս մի անգամ Գառնիի հունարեն արձանագրության մասին: Ս. Հ. Մելիքյան — Վահան Տերյանի թարգմանությունները ռուս գրականությունից (ոուսերեն): Ս. Ա. Մամեդով (Բաքու) — Ադրբեջանական և հայ ժողովուրդների գրական փոխհարաբերությունների պատմությունից (ոուսերեն): Մ. Խամոյան — Իրաքի քրդերի ռահինյան բարբառի ձևաբանությունը (ոուսերեն): Գ. Ա. Տիրացյան — Հին Հայաստանի գունազարդ խեցեղենի մասին (VI դ. մ. թ. ա.—III դ. մ. թ.) (ոուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ա. Աբրահամյան — Վ. Ա. Միքայելյան, Ղրիմի հայկական գաղութի պատմություն: Խ. Մուշեղյան — Զարեհ Պ. Պտուկյան, Կիլիկյան Հայաստանի դրամները: Տ. Իզմայլովա (Լենինգրադ) — Ս. Տեր-Ներսեսյան, Արվեստի Ֆրիդ Գալերիի հայկական ձևազրեքը (ոուսերեն): ՍՓՅՈՒԹՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.—Ն. Վարդանյան — Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1965 թ. հունվար-հունիս): Ա. Անասյան — Ինդոնեզիայի հայ գաղութի մշակութային կյանքը: ԻՆՖՈՐՄԱՅԻԱ.—Հ. Ազիզյան — Լճաշենի մոտ հայտնաբերված հնէա-մարդաբանական նյութերը (ոուսերեն):

N 4 (31)

ՀՈԳՎԱԾՆԵՐ.—Գ. Ա. Գալոյան—Հայ ժողովրդի վերածնունդը (Հայաստանում սովետական իշխանության հաստատման 45-ամյակի առթիվ): Ա. Մ. Սարգսյան—Փանոս Թերլեմեզյան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Կ. Վ. Մելիք-Փաշայան—Ստեփան Լիսիցյան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Հ. Ե. Թումանյան — Հայաստանի նախասովետական շրջանի ազգարնակչությունը: Ա. Գ. Հովհաննիսյան — XIX դարի 50—60-ական թվականների արևելահայ հասարակական-քաղաքական հոսանքները: Ռ. Հ. Բաղդամյան — «Ա» ձայնավորի փոփոխությունը բարբառներում: Ռ. Ա. Խոնելիա (Սուխումի) — Աբխազիայի և արխազների պատմության մի քանի հարցեր ըստ հայկական աղբյուրների (ոուսերեն): Ա. Գ. Փերիխանյան — Զանգեզուրի արամեական արձանագրությունը (ոուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃՆԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Հրանտ Ք. Աբովեն (ԱՄՆ) — Խորենացի և Փավստոս: Գ. Վ. Աբգարյան — «Պատահալը» ընթերցմամբ տառիս» դարձվածքը Մխիթար Գոշի 1184 թ. հիշատակարանում: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Ս. Ա. Ալեխանյան — Գրիգոր Խալաթյանի անտիպ նամակներից: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱ-

ՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Ա. Գ. Վարդանյան — Արսեն Այտրեյան (ծննդյան 140-ամյակի առթիվ):
 Հ. Վ. Հովհաննիսյան — Մարտիրոս Մնակյանը և ռուս դասական կոմեդիան: Ն. Հ. Զառուհի —
 Կոմիտասը և քրդական երաժշտությունը: Լ. Գ. Խաչերյան — Մատենագրական տեղեկություն-
 ները Գլաձորի համալսարանի մասին: Ա. Ա. Ղազինյան — Առաքել Բաղիշեցու «Տաղ Յովա-
 սափու» պոեմը: Լ. Ռ. Ազարյան — Օձունի և Բրդաձորի կոթողները: Ս. Խ. Մնացականյան —
 Ուխտավանի տաճարը: Ա. Գ. Աբրահամյան — Մի քանի ծածկագրերի վերծանությունը: Ա. Ա.
 Քալանթարյան — Զենքերը V—VIII դարերում: Ա. Ն. Տեր-Ղևոնդյան — «Արա և Շամիրամ»
 առասպելի մի արձագանքը արար պատմիչ Մասուդու մոտ: Վ. Ա. Իրիգորյան — Վ. Դ. Կորդա-
 նովը և «Կավկազսկի վեստնիկ» հանդեսը (ռուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ա. Մնացական-
 յան—Բաբկեն Առաքելյան, Քաղաքները և արհեստները Հայաստանում (IX—XIII դդ.), հատ. I. Վ.
 Բոռյան—Կ. Վ. Մելիք-Փաշայան, Անահիտ դիցուհու պաշտամունքը: Ա. Ոսկանյան—Հ. Ասլանյան,
 Պրոգրեսի գաղափարը բուրժուական պատմագիտության մեջ (ռուսերեն): Կ. Քուլնար-
 յովա (Լենինգրադ) —Հ. Ա. Մարտիրոսյան, Հայաստանը բրոնզի և վաղ երկաթի դարաշրջա-
 նում (ռուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Արտո Եղիազարյան — Հայ մշակույթի նշանավոր օջախը
 Ներսիսյան շարժումի մասին: Ս. Եսայան, Լ. Կառապետյան — Նորահայտ դամբարանադաշտը
 Լերևանի մոտ: Գ. Մկրտչյան — ՍՍՌՄ առաջին գիտական գրադարանը: ԼՐԱՏՈՒ.—Ա. Արիստա-
 կեսյան — Դիտություն պատմությանը նվիրված անդրկովկասյան առաջին կոնֆերանսը: Լ. Խա-
 չիկյան, Վ. Ոսկանյան — Մ. Ն. Տիխոմիրով [մահախոսական]: Լ. Մոտալովա (Պրագա) —
 Յարոմիր Եղիշկա [մահախոսական]: «Պատմա-բանասիրական հանդեսի» 1965 թ. նախորդ
 համարների բովանդակությունը:

1966

N 1 (32)

ՀՈՂՎԱԾՆԵՐ.—Հ. Հ. Ֆելեյսյան — Էջեր Այ. Մյասնիկյանի հրապարակախոսական գործու-
 նեությունից (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ): Ա. Տ. Ղանալանյան — Հայ բանահյուսության
 մեծ երախտավորը (Գ. Սրվանձտյանցի ծննդյան 125-ամյակի առթիվ): Ա. Գ. Հովհաննիս-
 յան — XIX դարի 50—60-ական թթ. արևելահայ հասարակական-քաղաքական հոսանքները
 (հարունակություն): Վ. Ա. Կիրակոսյան — Ռուբեն Սևակի ազգային-քաղաքական պոեզիան:
 Ն. Կ. Թահմիզյան — Ներդաշնակության հենքի ուսմունքը միջնադարյան Հայաստանում (V—
 VI դդ.): Գ. Խ. Սարգսյան — Տիգրան Բ-ի տերությունը: Գ. Բ. Պետրոսյան — Մաթեմատի-
 կան Հայաստանում V—VI դարերում: Ն. Մ. Տոկարսկի (Լենինգրադ) — Անիի բարայրալի
 շինարարության պատմությունից (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎՃՆԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Վ. Զ. Ղա-
 ռաբյան — Խ. Աբովյանի «Վերք Հայաստանի»-ի գաղափարական բովանդակության մի քանի
 հարցեր: Լ. Փ. Շահինյան — Պարսից Արշակունի հարստության հիմնադրման տարեթիվն ըստ
 հորենացու: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Է. Մ. Զեբաշյան — Հ. Թումանյանի ինքնակենսագրական
 պրառումները: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Ս. Ա. Մելիքսեբյան — Հովհան-
 նես Աբելյան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Մ. Ա. Բաբլոյան — Վերջին պարբերագրե-
 րը: Խ. Գ. Բաղիկյան — Շարադասության քերականական դերը ժամանակակից հայերենում:
 Վ. Հ. Հովհաննիսյան — Խոտորչի 1918 թ. հերոսամարտը: Է. Գ. Ռյտունի — Պողոս էմմա-
 նուելյանի տրամաբանական ուսմունքը: Ա. Մ. Թևոսյան — Արսեն Բազրատունու լեզվագիտա-
 կան հայացքները: Կ. Հ. Գևորգյան — Եղանակավորող դարձվածներ: Շ. Լ. Նազարյան —
 Պետրոս Ղափանցին և նրա ազատասիրական երգերը: Ն. Ա. Մկրտչյան — «Ում» ճյուղի մի
 բարբառ «կը» ճյուղի միջավայրում: Ա. Ա. Մանուչարյան — Մրենի և Թալինի տաճարների
 շինարարական արձանագրությունները: Ժ. Դ. Խաչատրյան — Հայաստանում գտնված գունա-
 վարդ խեցեղենի մի քանի նմուշներ: Հ. Մ. Զասիփաղյան (Լենինգրադ) — Դվինի ապակե
 իրերի ժողովածուն: Վ. Հ. Գուլիանյան — Կարմիր բլուրի պեղումներից հայտնաբերված մի
 կավե անոթի մասին (ռուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Մ. Զուլայան — Պատմության նեն-
 գափոխման մի արտառոտ օրինակ: Ի. Աբովյան (Թբիլիսի) — Ցուցակ ձեռագրաց Մաշտոցի
 անվան Մատենադարանի, հատ. Ա: Վ. Դիլոյան — Հայ-ռուսական հարաբերությունները
 XVIII դ. առաջին երեսնամյակում, փաստաթղթերի ժողովածու, մասն 1: Մ. Հովհաննիսյան —
 Միրոսլավա Զակչևսկա-Դուբասովա, Զամոստյեի հայերը և նրանց դերը լեհաստանի և Արև-
 ելքի առևտրական ու կուլտուրական կապերի մեջ (ռուսերեն): ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.—
 Ն. Վարդանյան — Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1965 թ. հուլիս-դեկ-
 տեմբեր): Դ. Շահլամյան — Եգիպտահայ մամուլը 100 տարում: ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Պողոս Էսա-

պալլան (ԱՄՆ) — Հայագիտությունը Կալիֆորնիո համալսարանի մեջ: Հ. Բարրիկյան — Բյուզանդագետների համամիութենական VII կոնֆերանսը: Ի. Սելիմիանով (Բաքու), Ռ. Թորոսյան — Անդրկովկասի «էնեոլիթի» որոշումը ըստ մետաղյա իրերի անալիզի (ռուսերեն): ՆԱՄԱԿՆԵՐ ԽՄԲԱԿՐՈՒԹՅԱՆԸ.—Ա. Մնացականյան. Ա. Սաֆրաստյան. ԼՐԱՏՈՒ.—Հ. Ավետիսյան — ՀՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի տարեկան ընդհանուր ժողովը: Ե. Արազյան — Հրաչյա Աճառյանի ծննդյան 90-ամյակը:

№ 2 (33)

ՀՈՒՎԱԾՆԵՐ.—Խ. Ս. Սարգսյան — Միքայել Նալբանդյան (մահվան 100-ամյակի կապակցությամբ): Ա. Ս. Ղարիբյան — Հայ լեզվաբանության խոշորագույն ներկայացուցիչը (Հ. Աճառյանի ծննդյան 90-ամյակի առթիվ): Ա. Գ. Բարխուդարյան — Հայ կնոջ իրավական վիճակը միջին դարերում: Կ. Ե. Գաֆադարյան — Դվին քաղաքի հիմնադրման ժամանակի և միջնաբերդի հեթանոսական մեհյանի մասին: Ս. Տ. Երեմյան — Նախշ-ի-Ռուստեմի «Քաաբա»-ի Զարդուշտ հուշարձանի արձանագրության վկայությունները Հայաստանի մասին: Գ. Բ. Ղառիբջանյան — Վ. Ի. Լենինը և Անդրկովկասի ժողովուրդների պայքարը ռուսական առաջիկ ուղղությամբ տարիներին (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Պարույր Սևակ — Ե՞րբ է ծնվել Սայաթ-Նովան: Մ. Ս. Գանիելյան — Հասարակական գիտակցության ստրուկտուրայի մասին (ռուսերեն): ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Մ. Հ. Մխիթարյան — Մի անտիպ փաստաթուղթ ցարական գրաքննության արխիվից: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Հ. Ս. Մելիքյան — Կովկասյան բանակի զինվորների նամակները 1917 թ.: Մ. Մ. Խաչատուրյան — Հայ և ռուս քարտեզագրության կապերը XVII դարում: Ա. Ս. Շարուրյան — Տեքստիլ բանական գիտություններ Պ. Դուրյանի բանաստեղծությունների մասին: Ս. Ա. Շուխիյան — Ղ. Ինժինյանի «Նշանակ բյուզանդյան» տարեգիրքը: Ա. Ս. Մարգարյան — Ում-ով անկատարի առաջացման հարցի շուրջը: Փանշնան Սահա (Լոնդոն) — Հայերը Հնդկաստանում: Հ. Ղ. Միրզոյան — Սիմեոն Զուղայեցու կյանքը և գործունեությունը: Հ. Հ. Հակոբյան — Մանրանկարիչ Զաքարիա Աղթամարցի: Ն. Ռ. Թովմասյան — Սոցիալ-տնտեսագիտական գաղափարները Սմբատ սպարապետի Դատաստանագրքում: Պ. Ս. Բեղիրյան — Ստուգաբանություններ: Ն. Ն. Հովսեփյան — Ողմի բարբառի մի քանի առանձնահատկությունների մասին: Հ. Ռ. Իսրայելյան — Հայաստանի բրոնզե գոտիների որսորդական տեսարանները: Վ. Ա. Օվսեյչուկ (Լվով) — Հայ նկարիչների գործունեությունը Լվովում (XV—XVII դարեր) (ռուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Վ. Ռշտունի — Լ. Պ. Ղարիբջանյան, Երևանի պետական համալսարանը, 1920—1930: Ա. Գալստյան — Լ. Հ. Բաբայան, Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական և քաղաքական պատմությունը XIII—XIV դարերում: Ռ. Գրիգորյան — Հ. Ա. Համբարձումյան, Մտորումներ Հոմերոսի մասին: Կ. Կուցիա, Մ. Սվանիձե (Թբիլիսի) — «Օսմանյան օրենքները Արևմտյան Հայաստանում (XVI—XVII դդ. Կանոնամեքներ)» (ռուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Հ. Մեֆեյան, Մ. Մինասյան — Հայագիտական հրատարակություններ: Բ. Առաքելյան, Ն. Հաբուրյունյան — Գառնիում հայտնաբերված ուրարտական սեպագիր արձանագրությունը (ռուսերեն):

№ 3 (34)

ՀՈՒՎԱԾՆԵՐ.—Ի. Վ. Աբուլաձե (Թբիլիսի) — Շոթա Ռուսթավելի: Գուրգեն Սևակ — Ռուսթավելին և նրա «Վազրենավորը»: Յա. Ի. Խաչիկյան — Արվեստների դասակարգման պատմությունից: Խ. Ա. Թորոսյան — Դատավարությունը միջնադարյան Հայաստանում: Կ. Վ. Իսկանյան — Բյուզանդական կողմնորոշման հարցը Վարդանանց պատերազմի ժամանակ: Ա. Ա. Սահինյան — էջմիածնի Մայր տաճարի սկզբնական տեսքը: Կ. Ս. Խուղավերդյան, Լ. Ա. Խուրշուդյան — Հայաստանում սովետական կարգերի հաստատման և քաղաքացիական պատերազմի պատմության պրոբլեմը սովետական պատմագրության մեջ (ռուսերեն): Կ. Լ. Հովհաննիսյան — Ասսուրա-ուրարտական ճակատամարտը Ուաուշ լեռան վրա (մ. թ. ա. 714 թ.) (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Հ. Ն. Սևոյան — Ե՞րբ է ծնվել Սայաթ-Նովան: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Մ. Եակարյան — Ե. Օտյանի նամակները ուղղված Ա. Զոպանյանին: Լ. Ա. Բարսեղյան — Նոր նյութեր Հայաստանի հնագույն շրջանի արվեստի պատմության վերաբերյալ: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Ս. Ս. Մարկոսյան — Իսահակ Ալի-խանյանի արվեստի մասին: Հ. Վ. Մարգունի — Նար-Դոսի նովելների սյուժեն: Ա. Ա. Ամիրխանյան — էջեր Լենինականի թատրոնի պատմությունից: Խ. Ա. Փոբջեյան — Նոր-Նախիջևանի հայ գյուղերի «Կտրիճների միությունների» մասին: Մ. Ն. Ասատրյան — Լոռու խոսված-

րի հնչյունական և ձևաբանական առանձնահատկությունները: Լ. Ն. Պետրոսյան — էջեր Հայաստանի փոխադրամիջոցների զարգացման պատմությունից: Վ. Ա. Բայբուրտյան — Նոր-Ջուլայի վանառականությունը և արևմտաեվրոպական կապիտալի տնտեսական էքսպանսիան Իրանում: Տ. Մ. Սահակյան — Սյունյաց թագավորության հիմնումը և նրա քաղաքական դերը XI դարում: Բ. Ն. Թումանյան — Օրվա սկիզբն ու մասերի բաժանումը հին և միջնադարյան Հայաստանում: Դ. Հ. Միքայելյան — Մարտունու շրջանի կիկլոպյան ամրոցները: Ղ. Վ. Այվազյան — Հայ գրականության մասին առաջին աշխատությունը Լիտվայում (ռուսերեն): Ն. Գ. Վոլկովա (Մոսկվա) — Հայերի տեղաբաշխումը Հյուսիսային Կովկասում մինչև XX դարի սկիզբը (ռուսերեն): ԴՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ջ. Գալստյան — «Հայ և ուկրաինական ժողովուրդների պատմական կապերն ու բարեկամությունը» (Ուկրաինա-հայկական գիտական երկրորդ սեսիայի նյութերի ժողովածու): Ս. Աբրահամյան — Ա. Մ. Պողոսյան, Հաղրութի բարբառը: Ռ. Խլխանյան — Մատենագիտական մի քանի չգրություններ: Գ. Դմիտրիե (Լենինգրադ) — Ա. Լյուդերս, Խաչակրաց արշավանքները սիրիական և ասիական աղբյուրների գնահատմամբ (ռուսերեն): ՍՓՅՈՒՌՔԱԶԱՅ ԿՅԱՆՔ.—Ն. Վարդանյան — Մշակութային և հասարակական կյանքի փոփոխություն (1966 թ. հունվար-հունիս): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Գ. Տիրացյան — Ուրարտական հնություններ Իրանում: Ս. Բորովոյ (Օդեսա) — Հայկական թերթ Օդեսայում (ռուսերեն): ՆԱՄԱԿՆԵՐ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆԸ.—Խ. Վեմյան — «Պատմա-բանասիրական հանդես»-ի խմբագրությանը: Ա. Ն. Կոնոնով (Մոսկվա) — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի «Պատմա-բանասիրական հանդես»-ի խմբագրությանը: Ռ. Սահակյան, Գ. Սանթրոջյան — Նամակ պրոֆ. Ա. Ն. Կոնոնովին: ԼՐԱՏՈՒ.—Ա. Սաղումոնյան — Հանդիսավոր էիստ, նվիրված Շոթա Ռուսթավելու ծննդյան 800-ամյակին: Վ. Ոսկանյան — Մեծավաստակ պատմաբանը (Ի. Պ. Կրիպյակիչի ծննդյան 80-ամյակի առթիվ):

№ 4 (35)

ՀՈԴՎԱՄՆԵՐ.—Ա. Ն. Մնացականյան — Իսահակ Հալայանց: Ա. Մ. Ինճիկյան — Նախադրանքի անհատ երկերն ու անկատար մտահղացումները: Յ. Գ. Բրուտյան — Ֆրանսիական արվեստագետները: Կոմիտասի ստեղծագործության մասին: Հ. Ճ. Սիրունի (Բուխարեստ) — Խանգիմաթ և հայեր: Ս. Ե. Հակոբյան — Սոցիալական հարաբերությունների արտացոլումը «Կանոնագիրը Հայոց»-ում: Գ. Ա. Տիրացյան — Հին հայկական պետության առաջացումը: Վ. Հ. Գուլբանյան — Արգիշտիի ինքնիշխան գյուղատնտեսական մի քանի կուլտուրաների մասին (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Է. Բ. Աղայան — Ժամանակակից հայերենի հոլովները: Ա. Ա. Խաչատրյան — Հայերենի «ը» ձայնավորի հնչյութայնության հարցը: Ա. Բ. Խրեմյան — VII դարում հայկական հուշարձանների կրած մի փոփոխության մասին: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Լ. Ս. Խաչիկյան — Հակոբ Զուղայեցու կտակը: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Մ. Գ. Բաբուրյան — «Վագրենավոր»-ի նախերգանքի Տերյանի թարգմանությունը: Գ. Գ. Անանյան — Հայ գրողների ընկերություն հիմնելու մի փորձի մասին: Վ. Հ. Սաֆարյան — Մկրտիչ Պեչիկթաշլյանը և «Համազգյաց ընկերությունը»: Հ. Ա. Հարությունյան — Անդամ նախադասությունների առանձնահատկությունների հարցի շուրջը: Աֆաեք Երևանյի — Զալիլ Մամեդկուլիզադե (Մուլա Նասրեդդին) (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Հ. Դ. Փափազյան — Գյուղերն ու ագարակները Արևելյան Հայաստանում XVI—XVII դարերում: Ա. Հ. Փափազյան — Քյաթիր Զելեբիի «Զիհան-Նյումա»-ն որպես աղբյուր Հայաստանի պատմական աշխարհագրության: Գ. Մ. Գրիգորյան — Պատմական Սյունիքի մի շարք գյուղերի տեղագրության հարցի շուրջը: Մ. Ս. Սարգսյան — Մրենի տաճարի հիմնադիրների պատկերաքանդակները: Հ. Մ. Բաբրիկյան — Կոստանդնուպոլսի պատրիարք Նիկողայոս Միստիկոսի 101-րդ և 139-րդ թղթերը՝ ուղղված Հովհաննես Դրասխանակերտցուն և Սմբատ Ա թագավորին: Ս. Մ. Կրկյաշարյան — Բղեշխությունների առաջացումը Հայաստանում: Է. Խ. Պետրոսյան — Թատերական մի քանի կերպարներ հայկական միջնադարյան մանրանկարչության մեջ (ռուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ա. Ղաբիբյան — Կ. Ս. Դավթյան, Լեոնային Ղարաբաղի բարբառային քարտեզը: Վ. Աղուզումցյան — Ն. Թովմասյան, Գրիգոր Տաթևացու սոցիալ-տնտեսագիտական հայացքները: Արաբ Շամիլով — Տ. Ֆ. Արիստովա, Անդրկովկասի քրդերը: ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Հ. Թովուզյան — Եգիպտահայ պարբերական մամուլի մասին: Մ. Հովհաննիսյան — Հայ-ուկրաինական պատմական կապերին նվիրված գիտական կոնֆերանս: Ս. Հովհաննյան — Բալկանագետների համաշխարհային I կոնգրեսը: Կ. Տուգրաչյան (Լենինգրադ) — Բյուզանդապոլիտական համաշխարհային XIII կոնգրեսը Օքսֆորդում: ԼՐԱՏՈՒ.—Լ. Բաբանդ-

յան — Նշան Մարտիրոսյան [մատենագիտական]։ «Պատմա-բանասիրական հանդեսի» 1966 թ. հախորդ համարների բովանդակությունը։

1 9 6 7

№ 1 (36)

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ.—Մ. Պ. Աղայան — Հայկ Քժշկյան (Գայ) (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ) Ա. Տ. Ղանալսյան — Ակադեմիկոս Հովսեփ Օրբելու հայագիտական գործունեությունը (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ)։ Վ. Հ. Ռշտունի — Դյուղացիական ռեֆորմի առանձնահատկությունները Հայաստանում։ Վ. Ն. Հայրապետյան, Գ. Ա. Հովհաննիսյան — Ժամանակակից հայերենի բաղաձայնների էֆեմերիզացիայի տեսության մեթոդով հետազոտության փորձից։ Հրանա Ք. Առմեն (ԱՄՆ) — Արշակունիք և լուսավորչականներ։ Լ. Հ. Աբրահամյան — Բառային իմաստի մասին (ռուսերեն)։ ԲԱՆԱՎԵՃՆԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Ս. Ղարիբյան — Հայոց լեզվի քերականության ավանդույթային հարցերի մասին։ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Ա. Խաչատրյան, Գ. Լ. Գյուրեգիյան — Հ. Աճառյանի մի անտիպ հոդվածը։ Մ. Գ. Ներսիսյան — Դեկաբրիստ Ե. Ծ. Հաչինովի նոթերը Ա. Պ. Երմոլովի դեպի Իրան կատարած ճանապարհորդության մասին (1817 թ.) (ռուսերեն)։ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Կ. Գ. Ղաֆադարյան — Նյութեր Ախալցխայի հայ համայնքի պատմության վերաբերյալ։ Ա. Ն. Մուրադյան — Հայ քերականական տերմինաբանության կազմավորումը։ Գ. Մ. Մանուկյան — Բանասիրական ճշգրտումներ։ Ս. Վ. Հաբուրյունյան — Անբերդի պաշտպանական սիստեմը։ Ֆ. Ս. Բաբայան — Միջնադարյան ջնարակած խեցեղենի մի քանի նմուշների մասին։ Ա. Ա. Մանուչարյան — Կարմիր վանքի արձանագրությունը։ Ա. Ն. Ավետիսյան — Գլաձորի համալսարանի տեղադրության մասին։ Ա. Ն. Պատրիկ — Պատմական հայ դրոշները։ Մ. Ղ. Ալվազյան — Յու. Վեսելովսկու «Չեխովը և հայ ընթերցողները» հոդվածը (ռուսերեն)։ Ա. Պ. Կաթան (Մոսկվա) — Բուրգանդա-կովկասյան կապերի պատմությունից՝ XI—XII դարերում (ռուսերեն)։ ԳՐԱԽՈՍՈՒՄ. ԹՅՈՒՆ.—Ասատուր Մնացականյան, Պարույր Սևակ — Զ. Բունիաթովի «Աղբբեղանը VII — IX դդ.» գրքի առթիվ (ռուսերեն)։ ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.—Ն. Վարդանյան — Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1966 թ. հուլիս-դեկտեմբեր)։ ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Մ. Միլենայան — Ակադեմիկոս Բրոսսե (հայագիտական գործունեություն)։ Գ. Մադոյան — Նորը գրականության և արվեստի թանգարանում։ Ա. Քալանթարյան — Դվին քաղաքի կենտրոնական թաղամասի պեղումները (1974—1975 թթ.) (ռուսերեն)։ Ս. Խաչյան — Աստղի բլուրի դամբարանադաշտի Ք 14 դամբարանը (ռուսերեն)։ ԼՐԱՏՈՒ.—Հ. Ավետիսյան — Հայկական ՍՍՀ ԳԱ տարեկան ընդհանուր ժողովը։ Թ. Գալստյան — Երևանի պետական համալսարանի գիտական նստաշրջանը։ Ս. Խառմանդարյան — Հորելյանական երեկո լիվիրված ակադեմիկոս Ա. Դարինյանի 80-ամյակին]։

№ 2—3 (37—38)

1917—1967.—Ա. Մ. Ոսկանյան, Ռ. Գ. Նավասարդյան — Մեծ Հոկտեմբերի հիսուն տարին։ Ա. Ն. Մնացականյան — Հայ ժողովրդի մասնակցությունը Հոկտեմբերի հաղթանակի համար մղված մարտերին։ Ա. Մ. Հակոբյան — Ազգային վերածննդի փառավոր ուղի։ Բ. Հ. Եղիազարյան — Կապիտալ ներդրումները Հայկական ՍՍՀ-ում սովետական իշխանության տառիներին։ Լ. Հ. Բաբայան, Գ. Խ. Սարգսյան — Սովետահայ պատմագրության նվաճումները։ Ա. Ս. Ղարիբյան — Սովետահայ լեզվաբանության նվաճումները։ Ա. Մ. Նազինյան — Սովետահայ բանագիտության անցած ուղին։ Մ. Ս. Սարգսյան—Հուշարձանային քանդակագործությունը Սովետական Հայաստանում։ Ռ. Գ. Վարդանյան—Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը և սոցիալական պրոգրեսի արագացումը (ռուսերեն)։ Գ. Բ. Ղարիբյանյան—Վ. Ի. Լենինի դերը Անդրկովկասում ժողովրդական տնտեսության վերականգնման և ժողովուրդների բարեկամության ամրապնդման համար մղվող պայքարում 1921—1923 թթ. (ռուսերեն)։ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ.—Ա. Հ. Բաբայան—Հոկտեմբերի Զարենցի ստեղծագործության մեջ։ Յա. Ի. Խաչիկյան—Եղիշե Զարենցի էսթետիկան։ Ս. Բ. Աղաբաբյան—Եղիշե Զարենցի «Տաղարանը»։ Վ. Ա. Դիլոյան—Ակադեմիկոս Աշոտ Հովհաննիսյան (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ)։ Կ. Հ. Կուրդիյան — Հովհաննես Այվազովսկի (ծննդյան 150-ամյակի առթիվ)։ Ա. Ս. Համբարյան, Ս. Լ. Համբարյան — Արևելյան Հայաստանի XIX դարի վերջի արդյունաբերության բնութագրի շուրջը (ռուսերեն)։ Հ. Խ. Խալփաչյան — Շինարարական գործի կազմակերպումը միջնադարյան Հայաստանում (ռուսերեն)։ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Վ. Ա. Ռեզարյան — Ղադախ-Դիլիջանի և Շամշադինի հայ բնակչության օգնությունը ռուսական բանակին 1826—28 թթ. ռուս-պարսկական

պատերազմում: Վ. Գ. Վարդանյան — Հովհաննես Մասե՛յան: Է. Ս. Մկրտչյան — Տրական հողովով ենթական զորարարում: Հ. Գ. Խուրշյան — Ջրօգտագործման սխտեմը Վասպուրականում: Խ. Ա. Փոբշևյան — Նյութեր նոր նախնականի սաղանների մասին: Ն. Գ. Միքայելյան — Նկարիչ Հովհաննես Դրոսադեմացին եզրագծում: Ս. Ա. Ավագյան — Վիճակական սրբադրամներ: Գ. Հ. Գրիգորյան — Իմացության տեսության մի քանի հարցեր Վահրամ Բաբունու ուսմունքում: Մ. Բ. Փիլիմով — Ֆրանց Վերֆելի ստեղծագործական ուղին (նուսերեն): Ս. Վ. Հովնանյան — Հայ-բուլղարական բարեկամության պատմությունից (նուսերեն): Ի. Վ. Արուստան (Թրիխսի) — Մի քանի ընդհանուր բաներ հին վրացերենում և հին հայերենում (նուսերեն): ԳՐԱՆՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Ա. Արիստակեսյան — «Հոկտեմբերը և հայ գրականությունը», հոգվածների ժողովածու: Հ. Մարտիրոսյան — Ն. Վ. Հարությունյան, Կարմիր-բուրի տրարտական նոր արձանագրությունները: Բ. Առաքելյան — Ս. Բ. Աշուրբեյի, Ուրվագիծ միջ-լադարյան Բաբվի պատմության (նուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՅԻԱ.— Հ. Մեմբյան — Հայագիտական հրատարակություններ: Վ. Փարսամյան — Մի իլյուստրացիայի մասին:

N 4 (39)

ՀՈՒՎԱԾՆԵՐ.— Վ. Հ. Համբարձումյան, Գ. Ս. Դավթյան — «Պատմա-բանասիրական հանդեսի» խմբագրությունը: ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՅ: Վ. Հ. Համբարձումյան — Հոկտեմբերը և գիտության զարգացումը Հայաստանում: Հ. Գ. Ռշտունի — Նար-Դոս (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Է. Բ. Աղայան — Նոր ստուգաբանություններ: Ն. Վ. Հարությունյան — Բիայնիկ-Ուրարտուն ծագվածան դարաշրջանում: Գ. Բ. Ջահուկյան — Հայերենի և խեթա-լուվական լեզուների բառային կազմի ծագմանային զուգահեռությունները: Է. Ա. Մական (Մոսկվա) — Հայոց լեզվի նշանակությունը համահնդեվրոպական վիճակի վերականգնման համար (նուսերեն): Հ. Օ. Աղաբեկյան — Ավարայրի ճակատամարտի տեղի հարցի շուրջը (նուսերեն): ԲԱՆԱՎԱՃՆԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Պ. Ն. Շաբաթյան, Է. Ա. Պիվագյան — Արդի հայերենի հոլովների մասին: Լ. Փ. Նանինյան — Նորից Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմության» ժամանակագրության մասին: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.— Պ. Հ. Հակոբյան — Ն. Աղոնցի գիտությունները հայերենի ուղղագրության և տառերի վայելչության վերաբերյալ: Արտաշես Վրույր — Արամ Վրույրի «Ջուղա» հնագիտական անտիպ ակնարկը: Լ. Ա. Բաբսեղյան — Գեղամա լեռների «Վիշապները»: Վ. Կ. Ոսկանյան — Նյութեր լեհահայերի պատմությունից: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.— Հ. Ն. Կաբապետյան — Ալեքսանդր Բեկզադյան: Վ. Ա. Գևորգյան — Հ. Թումանյանի քնարերգության մի քանի գծեր: Ա. Ս. Նաբուրյան — Պետրոս Դուրյանի նամակների բանասիրական քննությունը: Վ. Բ. Բաբսեղյան — Թուսահայերի առաջին տպարանը: Ս. Պ. Հալապետյան — Արմենակ Հայկունու հասարակական-քաղաքական հայացքները: Հ. Գ. Հակոբյան — Բազմապատկական և սաստկական բայերի վիճակագրության մի քանի օվյայներ: Է. Գ. Ռշտունի — Ինդուկտիվ մեթոդի հիմնավորումը Արսեն Բագրատունու տրամաբանական ուսմունքում: Ն. Ք. Ավագյան — Հայկական գուլպաներն ու սոնապանները և նրանց զարդանախշերը: Ս. Ս. Մամյան — Կնոջ իրավական պաշտպանության հարցը միջնադարյան հայ իրավունքում: Ս. Հ. Հովհաննիսյան — Աղվենի սահմանագիր ժողովի կանոնները և նրանց աղերսը Աշտիշատի կանոնների հետ: Ս. Մ. Կրկյաշտյան — Տիգրան II-ին վերաբերող մի կարևոր ուղղում: Ռ. Զ. Ավագյան — Դիտավորության գիտակցական և կամային տարրերի բովանդակության հարցի շուրջը (նուսերեն): Յու. Ի. Մկրտումյան — Համագործակցության մի քանի ձևեր հայկական գյուղում (նուսերեն): Լ. Մ. Վարդանյան — Նվիրագործման ինստիտուտի վերապրուկները հայերի մեջ (նուսերեն): ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.— Ն. Վարդանյան — Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1967 թ. հունվար-հունիս): ԻՆՖՈՐՄԱՅԻԱ.— Բ. Առաքելյան — Լատիններեն արձանագրություններ Արտաշատ մայրաքաղաքից: Մ. Իսրայելյան — Ուրարտական մի հուշարձան երզնկայի մոտ: ԼՐԱՏՈՒ.— Վ. Խաչատրյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի ընդհանուր ժողովը, նվիրված Հոկտեմբերյան սոցիալիստական մեծ հեղափոխության 50-ամյակին: Խ. Վարդանյան — Անդրկովկասյան համալսարանների միացյալ գիտական նստաշրջանը: Ա. Խաչատրյան — Հնչյունաբանական VI կոնգրեսը: Մ. Դմիտրիենկո, Ֆ. Շևչենկո — Ուկրաինական և հայ ժողովուրդների պատմական կապերին և բարեկամությանը նվիրված գիտական սեսիա (նուսերեն): Խ. Սարգսյան — Ստեփան Զորյան [մահախոսական]: Ա. Հարությունյան — Հովհաննես Իսակով [մահախոսական]: «Պատմա-բանասիրական հանդեսի» 1967 թ. նախորդ համարների բովանդակությունը:

1 9 6 8

№ 1 (40)

ՀՈԴՎԱՄՆԵՐ.—Հ. Մ. Մնացականյան — Հանձարեղ գրողն ու մեծ քաղաքացին (Մ. Դոր-
ևու ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Ա. Գ. Հովհաննիսյան — Արևելահայերի մասնակցությունը
Ռուսաստանի և Անդրկովկասի հեղափոխական շարժումներին (1860—70-ական թթ.): Ա. Հ.
Հաբուսյունյան — Կովկասյան բանակի կողմից 1914—1917 թթ. նվաճված շրջաններում
ցարիզմի վարած քաղաքականության մասին: Է. Մ. Զրբաշյան — «Դիդակտիկ պոեմները»
հայ գրականության մեջ: Ն. Կ. Թահմիզյան — Հայկական խաղաղության հիմնական նշան-
ների երկու ցուցակների մասին: Վ. Դ. Առափելյան — Բայասետները գրաբարի տարբեր խո-
նարժանների առնչությամբ: Մ. Ա. Դանիելյան — Վերապրուկային երևույթների տեղը հասա-
րակական գիտակցության համակարգում (ոուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—
Պ. Մ. Մուրադյան — Գրիգոր Բակուրյանի «Սահմանք»-ի հունարեն և վրացերեն խմբագրու-
թյունների զննատության հարցի շուրջը: Գ. Խ. Սարգսյան — Խորենացու «Պատմության» ժա-
մանակագրական համակարգի վերականգնման մասին: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆ-
ՆԵՐ.—Ս. Բ. Հաբուսյունյան — Դարեգին Հովսեփյանը որպես բանագետ (ծննդյան 100-ամյակի
առթիվ): Ա. Ս. Բայրամյան — Հայերի մասնակցությունը 1936—1938 թթ. Ալեքսանդրոփ
սանջաքի պաշտպանության պայքարին: Ա. Է. Թովչյան — Դանիել Վարուժանի «Յեղին սիրտը»
ժողովածուն: Շ. Լ. Նսզարյան — XVIII դարի հայ գրավոր բանաստեղծության հիմնական
ստանձնահատկությունները: Հ. Ա. Սահակյան — XVII դարի բանաստեղծ Հակոբ Սսեցի:
Մ. Մ. Ղազարյան — Նոր-Ջուղայի XVII դարի հայ նկարչությունը: Ժ. Կ. Խաչատրյան —
Հասակակիցների միությունները Զավախքում: Բ. Հ. Հաբուսյունյան — Դվին—Պարտավ ճանա-
պարհի Sisağan-Gelakūni գծամասը: Ա. Ս. Զիլինգարյան — Նոյեմբերյանի շրջանի կիկ-
լոպյան կառույցները: Հ. Ց. Լիլոյան — Լև Միխայլովիչ Կարախան (ոուսերեն): Վ. Ի. Շնչով
(Ղվոժ) — Ուկրաինայում հայերենի դասավանդման պատմությունից (ոուսերեն): Տ. Ա. Իզ-
մալովա (Լենինգրադ)—Հայկական փոքրասիական ձեռագրերի խմբի ավետարանիչների սն-
րիայի ակունքների մասին (ոուսերեն): ԳՐԱՆՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ե. Սարգսյան — Ա. Ս. Համբար-
յան, Ագրարային հարաբերությունները Արևմտյան Հայաստանում (1856—1914): Գ. Դմիտ-
րիև (Լենինգրադ) — Մ. Ա. Զաբորով, Խաչակրաց արշավանքների պատմագրության ներածու-
թյուն (XI—XIII դարերի լատինական խրոնոգրաֆիա) (ոուսերեն): Ռ. Նավասարդյան —
էդ. Ա. Մենաբդե, Խեթական հասարակությունը (տնտեսությունը, սեփականությունը, ընտանի-
քը և ժառանգումը) (ոուսերեն): ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԿՑԱՆՔ.—Ն. Վարդանյան, Մշակութային և
հասարակական կյանքը սփյուռքում (1967 թ. հուլիս-դեկտեմբեր): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Ա. Եղիա-
սարյան — Բանավեճ «ազգ» հասկացության մասին: Գ. Տիրացյան — Հացավան ամրոցի 1963
և 1965 թթ. պեղումների նյութերից: Ռ. Թորոսյան — Թեղուտի բնակատեղիի պեղումները
(1965 թ.): Է. Շնուց (Բուդապեշտ) — Հայագիտությունը Հունգարիայում: Հ. Մեֆերյան —
Հայագիտական հրատարակություններ: ԼՐԱՏՈՒ.—Կ. Քուշնարյովա—Բ. Բ. Պիոտրովսկի (ծննդյան
60-ամյակի առթիվ): Հ. Ավետիսյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի տարե-
կան ընդհանուր ժողովը: Վ. Ավրանդիլյան — Գիտությունների ակադեմիաների օտար լեզու-
ների ամբիոնների XV գիտա-մեթոդական խորելյանական սեսիան: Ռ. Իշխանյան — Համա-
դասույ Ոսկյան [մահախոսական]:

N 2 (41)

ՀՈԴՎԱՄՆԵՐ.—Ռ. Գ. Վարդանյան, Ա. Մ. Ոսկանյան — Գիտական կոմունիզմի մեծ հիմ-
նադիրը (Կարլ Մարքսի ծննդյան 150-ամյակի առթիվ): Ա. Գ. Հովհաննիսյան — Հնչակյաննե-
րի կազմավորման պաղափարական արժատները: Մ. Պ. Աղայան — Զորավար Անդրանիկի
գործունեության մասին: Վ. Ա. Նալբանդյան — Զորորոդ դարի հայ իրականությունը և Սա-
Հորյանի պատմավեպերը: Ա. Ս. Կծոյան — Մխիթար Հերացի (ծննդյան 850-ամյակի առթիվ):
Ս. Տ. Նրեմյան — Կիմերական ու սկյութական ցեղերի արշավանքները և Ուրարտուի ու Ասո-
րեստանի պայքարը քոչվորների դեմ: Հ. Մ. Բաբրիկյան — «Էնիկիոնը» Բյուզանդիայում և
Անիում բյուզանդական տիրապետության ժամանակաշրջանում (1045—1064 թթ.) (ոուսերեն):
ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Փ. Փ. Անթաթյան — Սահակ Պարթևի «Վարքի» և նրա
հեղինակի մասին: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Մ. Հ. Մխիթարյան — Նյութեր հայ պարբերական
մամուլի գրաքննության պատմությունից: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Կ. Վ.

Մելիք-Փաշայան -- Նաչակ Մովսիսյան (Բենսե): Հ. Հ. Ֆելեյան -- նոր տնտեսական քաղաքականության մի քանի հարցերի քննարկումը սովետաձայն մամուլում: Խ. Հ. Ավդալբեկյան -- Դուրդաղյանի շարժումը Իրանական Աղբյուրների Մակվա մարզում 1907 թ.: Է. Մ. Կորյունյան -- Ղրիմի հայ մանրանկարիչների մի ընտանիքի մասին: Թ. Հ. Վարդանյան -- Օրավարը որպես հողի մակերեսի չափի միավոր: Ա. Ն. Շահինյան -- Կոչի կոթողը և նրա արձանագրությունը: Ե. Ս. Սարգսյան -- Խեղեղործության օգնությամբ տեխնիկական հայերի մեջ: Ա. Ե. Փանյան -- Զխոսկանության սովորույթը հայերի մեջ և նրա վերացումը սովետական իշխանության տարիներին (ոուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Մ. Մինասյան -- Հայագիտական հանգես, նոր շարք, հատ. II և III: Կ. Քուլնարյովա (Լենինգրադ) -- Ս. Ա. Նսայան, Զենթերը և ռազմադավետոր հին Հայաստանում (III—I հազ. մ. թ. ա.): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Ս. Զիլինգյան -- Կոչի կոթողը: Հայկական ճարտարապետական հուշարձանները Կամենեց-Պոդոլսկ քաղաքում (ոուսերեն): Հ. Ազիզյան -- Հայաստանի քարայրները որպես պալեոանտրոպոսի և օրնիտոլոգիայի բնակավայր (ոուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.—Ա. Սաղաթյան -- Գիտական նստաշրջան՝ նվիրված Կարլ Մարքսի ծննդյան 150-ամյակին: Թ. Հովհաննիսյան -- Մարքսի Գորկու ծննդյան 100-ամյակին նվիրված համամիութենական գիտական կոնֆերանս: Գ. Տիրացյան -- Հին Արևելքի ուսումնասիրմանը նվիրված IV գիտական կոնֆերանս: Ա. Արամյան -- Համամիութենական լեզվաբանական գիտաժողովներ: Հոբելյաններ [Գրիգոր Ղափանցյանի ծննդյան 90-ամյակը, Մարիետա Շահինյանի ծննդյան 80-ամյակը, Կարապետ Մելիք-Օհանյանի ծննդյան 75-ամյակը, Արզար Հովհաննիսյանի ծննդյան 60-ամյակը, Սուրեն Երեմյանի ծննդյան 60-ամյակը]:

N 3 (42)

ԷՐԵՐՈՒՆԻ — 2750 — ԵՐԵՎԱՆ.—Կ. Լ. Հովհաննիսյան -- էրերունի քաղաքը: Թ. Խ. Հակոբյան -- Երևանը VII—IX դարերում: Խ. Ա. Մուշեղյան -- Դրամագիտական տվյալներ Երևանի պատմության վերաբերյալ: Ա. Պ. Սիմոնյան -- Սովետական Հայաստանի մայրաքաղաքը: ՍՍՀՄ Գերագույն սովետի նախագահության հրամանագիրը ակադեմիկոս Վ. Հ. Համբարձումյանին սոցիալիստական աշխատանքի հերոսի կոչում շնորհելու մասին: Լ. Վ. Միրզայան -- Վիկտոր Համազասպի Համբարձումյան (ծննդյան 60-ամյակի առթիվ): ՀՈԴՎԱՄՆԵՐ.—Վ. Ա. Ավետիսյան -- Բաքվի կոմունան և նրա պատմական նշանակությունը (Բաքվի 26 կոմեդիաների սպանության 50-ամյակի առթիվ): Կ. Գ. Ղաֆադարյան -- Պատմա-հնագիտական հիտոլոգիաներ Ավանի տաճարի վերաբերյալ (Երևանի հիմնադրման 2750-ամյակի առթիվ): Ս. Տ. Երեմյան -- Հայկական առաջին պետական կազմավորումները (VII—VI դդ. մ. թ. ա.): Գ. Բ. Զահուկյան -- Հայերենը և փոյուգերենը: ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Պ. Մ. Պոլոսյան -- Սեռական հոլովը ժամանակակից հայերենում: Մ. Ա. Զաբուրով (Մոսկվա) -- Խաչկարաց արշավանքների արևելյան ժամանակակիցների հաղորդումների նշանակության հարցի շուրջը (ոուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Լ. Վ. Դավթյան -- Լ. Մանվելյանի ռուսաձայն գրականության պատմությունը: Զ. Վ. Ավետիսյան -- Բաղնաթուրյանը և բաղնաթուրյան թումանյանի պոեզիայում: Ա. Հ. Գրիգորյան -- Կոստանդնուպոլսի երաժիշտների դերը հայ նոր երգի կազմավորման գործում: Վ. Հ. Բղոյան -- Հնձի գործիքները Հայաստանում: Լ. Ն. Պետրոսյան -- Հաղորդակցության ազդանշանային կամ պայմանական միջոցները հայերի մեջ: Թ. Ի. Մարտոսյան -- Դիտողություններ Կյուրիկյանների պատմության վերաբերյալ: Ե. Մ. Պողոսյան (Քիշինկա) -- Մուղավաձայն գաղթողները և նրանց դերը առևտրական կապերի զարգացման գործում XVI—XVII դդ.: Ս. Խ. Մնացականյան -- XIV դարի հայ քանդակագործ, ճարտարապետ և նկարիչ Մոմիկը: Ս. Ա. Ալավերդյան -- Արդվինի բարրաձի ձևաբանության մի քանի առանձնահատկություններ: Ա. Հ. Զաղապալանյան -- Միջնադարյան Հայաստանի քաղնիքները և նրանց ջերմատեխնիկական առանձնահատկությունները (ոուսերեն): Վ. Բ. Բյել (Լենինգրադ) -- Լճաշենի դեկորատիվ-կիրառական արվեստի հուշարձանները (ոուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Է. Զրբալյան -- Պ. Հ. Հակոբյան, Խաչատուր Աբովյան, Կյանքը, գործը, ժամանակը (1809—1836): Ա. Աբրահամյան -- Է. Շուրջ, Հայ-դրադ մի առևտրություն՝ 1620—1621 թվականների լեհ-թուրքական պատերազմի մասին: Հ. Հակոբյան -- Հայկական մանրանկարչություն, ՍՓՅՈՒԹՔԱՆՅԱՆ ԿՅԱՆՔ.—Ն. Վարդանյան -- Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1963 թ. հունվար-նոյեմբեր): Հ. Մելեքյան -- Հայագիտական հրատարակություններ: ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Ն. Միխայելյան -- Հովհաննես Երուսաղեմացու նկարների ցուցակը: Գ. Միխայելյան. Ս. Նսայան -- Շամշադինի և

Կրասնոսելսկի շրջանների կիկլոսյան ամրոցները: Վ. Ոսկանյան — Հայ ժողովրդի պատմության արժեքավոր սկզբնաղբյուրներ (ոտուերեն): [«ԺԴ դարի հայերեն ձեռագրերի հիշատակարաններ», կազմեց Լ. Ս. Խաչիկյան, «Մանր ժամանակագրություններ XIII—XVIII դարերի», կազմեց՝ Վ. Ա. Հակոբյան] (ոտուերեն):

№ 4 (43)

ՀՈՒՎԱՄՆԵՐ.—Հ. Ա. Ավետիսյան — Գիտությունների ակադեմիայի քսանհինգ տարին. Վ. Կ. Ոսկանյան — Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին (միացման 140-ամյակի առթիվ): Փ. Փ. Անյաբյան — Վենետիկի Մխիթարյանների հայագիտական գործունեությունը (միաբանության հիմնադրման 250-ամյակի առթիվ): Ն. Վ. Հաբուրյունյան — Բիայնիլի-Ուրարտուն վերելքի շրջանում: Հ. Խ. Խալիֆալյան (Մոսկվա) — Հայաստանի միջնադարյան ճարտարապետությունը և նրա նշանակությունը համաշխարհային ճարտարապետության պատմության մեջ (ոտուերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Հ. Պապոյան — Տեղաշարժեր հայերենի հոլովական հարսցույցում: Մ. Մ. Խաչատրյան — VII դարի «Աշխարհացույցի» մասին: Վ. Կ. Զալոյան — Ալեքսանդրյան քաղաքակրթության փիլիսոփայությունը և Հոռմը (ոտուերեն): ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Մ. Ինճիկյան — «Աբու Լալա Մահարի» պոեմի նախնական տարբերակը: Մ. Գ. Ներսիսյան — Դեկաբրիստ Ի. Բուրցովը Ախալցխայի գրավման մասին 1828 թ. (ոտուերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Հ. Գ. Ինճիկյան — Հայ արևելագիտության զարգացման պատմությունից (ՀՍՍՀ ԳԱ արևելագիտության սեկտորի տասնամյակի առթիվ): Վ. Գ. Վառդանյան — Գրիգոր Խալաթյան (ծննդյան 110-ամյակի առթիվ): Ե. Հ. Տոլբազյան — Առնչություն ունե՞ն թուրքերը սումերների և հեթերի հետ: Ա. Ս. Շաբուրյան — Պատմական ու ստեղծականը Պետրոս Դուրյանի ողբերգություններում: Հ. Դ. Ռշտունի — Սիամանթոյի պոեզիայի ժողովրդական ակունքները: Վ. Հ. Սաֆարյան — Մկրտիչ Պեշկեթաշյան (մահվան 100-ամյակի առթիվ): Մ. Պ. Մինասյան — Պիեր Օբրին և հայ երսփորչությունը: Ս. Ա. Ավագյան — Վիմագրական սրբագրումներ: Բ. Կ. Ղազարյան — Հայոց լեզվի հաճախականության թեմատիկ բառարանի կազմումը: Ա. Պ. Բազիլյանց (Մոսկվա) — Ա. Դ. Աբամելեք (ոտուերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Կ. Յուզբաշյան (Լենինգրադ) — Նինա Գ. Գարսոյան, Պավլիկյան աղանդը: ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Կ. Ասատրյան — Մի էջ նորագավթի պատմությունից: Ա. Թորամանյան (Քիշինև) — Քիշինևի հայկական դամբարանային հուշարձանների ճարտարապետությունը (ոտուերեն): ԼՐԱՏՈՒ.—Է. Պետրոսյան — Երևանի 2750-ամյակին նվիրված գիտաժողովներ: Ն. Սաբուխանյան, Լ. Մկրտչյան — Գիտական նստաշրջաններ՝ նվիրված Հայաստանի Ռուսաստանին միացնելու 140-ամյակին: Վ. Մառտիրոսյան — Մխիթար Հերացու յոթելիանը: Մ. Բաբուրյան — Իլա Աբուլաձե [մահախոսական]:

1969

№ 1 (44)

ՀՈՒՎԱՄՆԵՐ.—Կ. Դ. Ղաֆաղարյան — Երևան քաղաքի պատմության մի քանի հարցերի մասին: Ս. Ն. Սաբինյան — Մուրադանի ոռոմանտիկական պատմահայեցությունը: Վ. Կ. Իսկանյան — Մարդպանական Հայաստանի ապստամբությունը Պարսկաստանի դեմ և Բյուզանդիան (V դ. վերջ և VI դ. սկիզբ): Բ. Ն. Առափնյան — Քանդակագործությունը հին Հայաստանում (VI դ. մ. թ. ա. — III դ. մ. թ.): Գ. Ա. Գալոյան — Ինտերնացիոնալ միասնության ուժը (Անդրկովկասում 1905 թ. սկզբներին ծավալված դեպքերի շուրջը) (ոտուերեն): Դ. Ա. Տիրացյան — Հայաստանի աքեմենյան ժամանակաշրջանի գեղարվեստական մետաղագործության և ոսկերչության հարցի շուրջը (ոտուերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Դ. Խ. Սարգսյան — Նախամեսրոպյան շրջանի պատմագրությունը: Հրանտ Ք. Աբմեն (ԱՄՆ) — Խորենացին և Աստվածաշնչի հայերեն թարգմանությունը: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Մ. Պ. Աղայան — Արշավիր Մելիքյան (ծննդյան 90-ամյակի առթիվ): Հ. Հ. Կոստանյան — Սովետահայ լեզվաբանության երախտավորը (Ա. Ս. Ղարիբյանի ծննդյան 70-ամյակի առթիվ): Ս. Բ. Հաբուրյունյան — Վաստակաշատ բանագետը (Արամ Ղանալանյանի ծննդյան 60-ամյակի առթիվ): Լ. Մ. Կիրակոսյան — Ավետիք Իսահակյանի նախասովետական շրջանի հրապարակախոսությունը (1902—1911 թթ.): Հ. Հ. Մառտիրոսյան — Ժամանակակից իրանահայ գաղութի ինքնավարության մարմինները և իրավական դրությունը: Վ. Գ. Ղուկասյան — Պոլսահայ մամուլի սկզբնավորման պատմությունից: Հ. Ս. Խաչատրյան — Քանաքեռի

ենթաբարբառի հնչյունական առանձնահատկությունները: Վ. Գ. Սվազյան — Մուսա լեռան հայ ժողովրդական բանահյուսությունը: Պ. Ե. Շաբաթյան — Հանգը հայ միջնադարյան բանաստեղծության մեջ (XI—XVII դդ.): Գ. Ե. Կիրակոսյան — Մատենագիտական տեղեկություններ Դոփյանների մասին: Օ. Ս. Խնկիկյան — Հայաստանի ուշ բրոնզի դարաշրջանի դաշույնների տեսակներն ու պատրաստման եղանակները: Ն. Ա. Մկրտչյան — Խեթա-հայկական մի քանի բառային ընդհանրություններ: ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Ա. Համբարյան — Վ. Հ. Ռշտունի, Ուրվագծեր Հայաստանի գյուղացիության պատմության, II մաս: Վ. Բաբիուդարյան — Ռ. Ա. Արրահամյան, XVIII դարի հայկական աղբյուրները Հնդկաստանի մասին: Վ. Գրիգորյան — Վազիրազրեր պոլովեցյան լեզվով, XVI դ. (Կամենեց-Պոդոլսկի հայկական համայնքի դատական արձանագրությունները): Զ. Աստվածատրյան — Կարասյետ Գաբիկյան, Հայ բուսաշխարհ: ՍՓՅՈՒՌԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.— Ն. Վարդանյան — Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1968 թ. հուլիս-դեկտեմբեր): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Գ. Արեշյան — Հնագիտական նոր հայտնագործություններ Դեբեդի ավազանում: Գ. Կարախանյան, Պ. Սաֆյան — Հայաստանի հնագույն պատմության նորահայտ հուշարձաններ: Ս. Եսայան — Նոր տվյալներ մ. թ. ա. առաջին հազարամյակի սկզբի Հայաստանի գունավոր խեցեղենի մասին (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.— Վ. Արտաշյան — Վ. Ի. Լենինի ծննդյան 100-ամյակի առթիվ ՀՍՍՀ ԳԱ նախատեսած միջոցառումները: Ա. Բարսեղյան — ՀՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի տարեկան ընդհանուր ժողովը: Ա. Սադաղյան — Հայ-հունգարական գիտական համագործակցությունը:

№ 2 (45)

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ.— Վ. Հ. Համբարձումյան — Ակադեմիայի 25 տարին և նրա հերթական խընդիրները: Ա. Մ. Ոսկանյան, Ռ. Գ. Նավասարդյան — Վ. Ի. Լենինը և պատմագիտության մեթոդոլոգիական մի քանի հարցեր: Տ. Ա. Կարապետյան — Թումանյանը ժողովուրդների բարեկամության ջատագով: Ռ. Ա. Արայան — Կոմիտասի երաժշտական-ազգագրական ժառանգությունը: Վ. Դ. Առաքելյան — Բնագրական ուղղումներ Կիրակոս Գանձակեցու «Պատմութիւն հայոց» երկում: Գ. Ա. Դմիտրիև (Լենինգրադ) — Գյուղացիության ճորտացման պրոցեսը Մերձավոր Արևելքում և ճորտական կախումը մոնղոլական տիրապետության շրջանում (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԻՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Հ. Դ. Մուրադյան — Միջին հայերենի բաղաձայնական համակարգի հարցի շուրջը: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.— Վ. Գ. Վարդանյան — Սահակ Այվատյանի երկու նամակը Հովհաննես Մասեհյանին: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.— Ս. Ա. Շտիկյան — Ստեփան Ոսկանյանի գրական առաջին փորձերը: Ռ. Ի. Մաքևոսյան — Արևելյան Գուգարքը XI դ. առաջին կեսին: Ա. Ա. Խաչատրյան — Հայերենի «ո» և «բ» հնչույթները և նրանց արտասանական առանձնահատկությունները: Հ. Մ. Ավետիսյան — Զուցական դերանուններով արտահայտված որոշիչները գրաբարում: Ա. Ս. Մաքևոսյան — Գրիգոր Տաթևացին և Մեծոփականի դպրոցի հիմնադրումը: Հ. Ա. Սիմոնյան — «Պղնձե քաղաքի պատմության» կաճանների հարցի շուրջը: Լ. Զ. Զախարյան — «Թարգմանչաց» ավետարանի մասին: Կ. Ի. Կարապետյան, Բ. Գ. Երիցյան — Ծոաբլուրի մուսոյերյան նոր տեղավայրը Հայաստանում (ռուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Ա. Շաբուրյան — 1. Պ. Դուրյան, Տաղք. (փորձ մը բնագրային վերականգնումի, հրատարակեց Արա Գալայճյան): 2. Նամանակի Պետրոս Դուրյանի, հրատարակեց Արա Գալայճյան: Ֆ. Պողոսյան — Հայոց զորքը XVIII դարում. աշխատասիրությամբ Հ. Ն. Խաչատրյանի: Վ. Ոսկանյան — Վ. Բ. Բաբիուդարյան, Նոր Նախիջևանի հայկական գաղութի պատմություն (1779—1861 թթ.) (ռուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— ԿԵՐԵՐՈՒ ԹՈՒՄՈՆ (ԱՄՆ) — Հայագիտությունը Արևմուտքում (մատենագիտություն, 1966—1967): Ի. Վարիբյան — Լոռե քաղաքի մատուռ-դամբարանը և նրա կավանդները: ԼՐԱՏՈՒ.— Ա. Վաներիյան — Հ. Թումանյանի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված համամիութենական միջհամալսարանական գիտական նստաշրջան: Հ. Կարազյուզյան — Հին Արևելքի քաղաքներին և առևտրին նվիրված գիտական նստաշրջան: Ա. Մատուրյան — Կառավարական բարձր պարզևի հանձնում: ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆ.— Հ. Քյուրդյան (ԱՄՆ) — ԺԴ դարու մանրանկարիչ Մոմիկի մասին:

№ 3 (46)

ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ—100. — Է. Մ. Զրբաշյան — Թումանյանը և ժողովրդայնության պրոբլեմը: Յա. Ի. Խաչիկյան — Ռեալիստական արվեստի անխոնջ ջատագովը: Ա. Մ. Նազինյան — Մեծ բանաստեղծը և ժողովրդական բանահյուսությունը: Վ. Պ. Դաբինյան —

Ֆնագրին համազոր թարգմանություններ: Մ. Մ. Ղազարյան — Ներշնչող կերպարներ: Գ. Կ. Գասպարյան — Հովհաննես Թումանյանի բառարանագրական դիտողությունները: Կ. Վ. Մելիք-Փաշայան — Թումանյանը և ազգագրությունը: ՀՈՒՎԱՄՆԵՐ.—Գ. Բ. Ղաբիր-ջանյան — Վ. Ի. Հենինը և հովհասյան հեղափոխական սոցիալ-դեմոկրատները 1893—1901 թվականներին: Գ. Խ. Սաեփանյան — Կոմիտասը Կոստանդնուպոլսում: Վ. Ա. Միֆայելյան — Ղրիմահայ գաղութի պատմությունից (XVIII դարի վերջ—XIX դարի սկիզբ): Ս. Գ. Բաբյան — Գերբենդի հայ-աղվանական թագավորությունը: Ս. Խ. Մնացականյան — Ծ՞րբ է կառուցվել Մրենի տաճարը: Ն. Վ. Հարությունյան — Ուրարտուի պատմության ռուս մեկնաբանությունները: Հ. Ա. Մարտիրոսյան — Հայաստանի նախնադարյան մշակույթի նոր հուշարձաններ: ԲԱՆԱԼԻԾՆԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Պ. Հ. Հակոբյան — Սայաթ-Նովայի՝ Հաղրատի վանքում լինելու հարցի շուրջը: Ա. Գ. Աբրահամյան — «Աշխարհացոյց»-ի հեղինակի պրոբլեմը: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Հ. Աղամյան — Գարեգին Հովսեփյանի մի քանի անտիպ նամակները: ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ա. Ա. Աբրահամյան — Հրայր Աճառյան, Հայոց գրելը (գիրք առաջին): ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.—Ն. Վաղանյան — Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1969 թ. հունվար-հունիս): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Հովհաննես Հախնազարյան (Բեհրան) — Հայագիտությունը Բեհրանի և Իսպահանի պետական համալսարաններում: Հ. Մեմերյան — Հայագիտական հրատարակություններ: Ս. Ամիրյան — Հնագիտական նոր հայտնաբերում Երևանի տերիտորիայում: Ժ. Խաչատրյան — Անտիկ դամբարան լիճքում: ԻՐԱՏՈՒ.—Բ. Առաքելյան — Օրենք կուլտուրայի հուշարձանների պահպանության մասին: Ն. Հովհաննիսյան — Արարագիտների համամիութենական կոնֆերանսը:

N 4 (47)

ԿՈՄԻՏԱՍ—100.—Ն. Խ. Հարությունյան — Բացման խոսք Կոմիտասին նվիրված հոբելյանական նիստում: Ս. Գ. Գասպարյան — Հայ երաժշտության հանձարը: Ռ. Ա. Արայան — Կոմիտասի ստեղծագործական ժառանգության մի քանի հարցեր: Ն. Կ. Թաճմիզյան — Կոմիտասը և հայկական խազերի վերծանության խնդիրը: Յ. Գ. Բոուտյան — Կոմիտասի ստեղծագործական սկզբունքները: Մ. Հ. Մուրադյան — Կոմիտասի վերջին այցելությունը Հայաստան: Գ. Ս. Կոդակյան — Կոմիտասը և համաշխարհային երաժշտական արվեստը (ռուսերեն): ՀՈՒՎԱՄՆԵՐ.—Ա. Ն. Մնացականյան — Հենինյան ազգային քաղաքականության իրազանցումը 1917—1918 թվականներին: Գ. Ա. Գալոյան — Վ. Ի. Հենինը և Անդրկովկասում ազգային հարցի լուծման առաջին քայլերը 1921—1922 թվականներին (ռուսերեն): Ս. Ա. Մանուկյան — Հայոց մեծ արձակագիր-երգիծաբանը (Երվանդ Օտյանի ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Մ. Հ. Մխիթարյան — Հարություն Շամվոնյանը և նրա գործակիցները: Գ. Ա. Տիրացյան — Հայաստանի նյութական մշակույթը մ. թ. ա. VI—IV դարերում: Բ. Ն. Առաքելյան — Հին Արմավիրի հնագիտական ուսումնասիրության մի քանի արդյունքների մասին (ռուսերեն): ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Ե. Գ. Տեր-Մինասյան — Եղեսիայի ժամանակագրությունը (Chronicon Edessenum): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Ա. Ն. Մրապյան — Երվանդ Տեր-Մինասյան (ծննդյան 96-ամյակի առթիվ): Ա. Գ. Մխիթարյան — Հարություն Սուրխաբյան: Շ. Լ. Նազարյան — Խաչատուր Էրզրումեցու ուսուցողական բանաստեղծությունները: Կ. Գ. Ղաֆադարյան — Դիտողություններ Ս. Ա. Ավագյանի «Վիմադրական սրբագրություններ» հոդվածի վերաբերյալ: Վ. Մ. Վաղանյան — Վասպուրականի թագավորության սահմանները IX—XI դարերում: Ա. Գ. Մաղոյան — Նհրսես Մեծի տեսիլը միջնադարյան հայ պոեզիայում: Մ. Ե. Ասատրյան — Բայր որպես խոսքի մաս և ժամանակակից հայերենի դերբայների ընդհանուր հատկանիշները: Ռ. Գ. Գալուստյան (Մոսկվա) — Հիշվական ստրուկտուրաների էվոլյուցիայի ստրուկտուրային-դինամիկական տեսությունը (ռուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ս. Անրոսյան — Գ. Գասպարյան, Հայ բառարանագրության պատմություն: ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Օ. Եզանյան — Նոր-Բայազետի հայերեն ձեռագրերի հավաքածուն: Լ. Կառապետյան — Բրոնզի դարի և վաղ երկաթի նոր հուշարձան Հրազդան գետի ավազանում (1966 թ. պեղումների արդյունքները): Ա. Կակովկին (Հենինգրադ) — Զագրոսկում գտնվող հայերեն արձանագրություններով արձաթե խաչը (ռուսերեն): Ս. Եսայան — Վաղ հայկական ժամանակաշրջանի դամբարան Շամշադինի շրջանի Բերդ ավանում (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.—Ա. Սոլոմոնյան — Հովհաննես Թումանյանի ծննդյան 100-ամյակի տոնակատարությունը: Ս. Մնացականյան — Նամակ խմբագրությանը: Պատմա-բանասիրական հանդեսի» 1969 թ. նախորդ համարների բովանդակությունը:

1970

№ 1 (48)

Վ. Ի. Լենինի ծննդավայր 100-ԱՄՖԱԿԸ.—Ա. Մ. Թեյնոնց — Ստեղծագործական մտքի հան-
ճարը: Մ. Ա. Մելիքյան — Վ. Ի. Լենինը և հայ ժողովրդի ազատագրումը: Մ. Հ. Անտոնյան —
Վ. Ի. Լենինը և սոցիալիստական հեղափոխության դիալեկտիկայի մի քանի արցեր: Վ. Մ.
Աղուզումյան — Մարքսիստական քաղաքատնտեսության զարգացման լենինյան էտապը:
Զ. Հ. Ղուկասյան — Տոլստոյի լենինյան գնահատականները և դրանց արձագանքները հայ
գրականագիտության մեջ: Հ. Մ. Մնացականյան — Լենինյան թեման Մարիետա Շահինյանի
ստեղծագործություններում: Ս. Տ. Ալիխանյան — Վ. Ավանեսովի համատեղ աշխատանքը
Լենինի հետ: Կ. Ս. Խուդավերդյան — ՍՍՀՄ ժողովուրդների կուլտուրական մակարդակի ան-
հավասարության վերացման լենինյան գաղափարների իրականացումը (ոուսերեն): Լ. Հ. Ար-
բանամյան — Լենինյան իդեան արտացոլման՝ որպես ողջ մատերիայի հատկության մասին
և նրա պատմա-փիլիսոփայական ակունքները (ոուսերեն): Ռ. Գ. Վարդանյան — Վ. Ի. Լենինը
սոցիալիստական հասարակարգի ձևավորման ու զարգացման աստիճանների մասին (ոուսե-
րեն): Կ. Հ. Կուրդիկյան — Մարտիրոս Սարյան (ծննդյան 90-ամյակի առթիվ): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄ-
ՆԻՐ.—Սիրաբիլ. Տեր-Ներսեսյան (Փարիզ) — Բյուզանդիա և Հայաստան (խնդիրներ և հե-
տազոտությունների արդի վիճակը): Գ. Ա. Իվանյան — Նանսենի հանձնաժողովն ու հայ գաղ-
թականությունը (Նանսենի մահվան 40-ամյակի առթիվ): Հ. Ճ. Սիրունի (Բուխարեստ) — Ան-
ժանոթ էջեր Խորեն Նարայեյի կյանքին: Է. Ա. Կոստանդյան — Գ. Սրվանձտյանցի լուսավորա-
կան գործունեությունը: Ա. Մ. Սուֆիասյան — Հայերենի դարձվածների և դարձվածաբանական
հոմանիշների մասին: Հ. Գ. Սարգսյան, Յու. Ա. Թամանյան — Հայկական պատմական կա-
ույցների սեյսմակայությունության զարգացման հարցի շուրջը: Ե. Հ. Տոլբագյան — էջեր միջալ-
գային հարաբերությունների հնագույն շրջանի պատմությունից: Ա. Ա. Օհանջանյան (Մոսկվա) —
Անդրկովկասի բանկերը սովետական կարգերի հաստատումից առաջ և «Հայկական բանկ»-
կազմակերպման գաղափարը (ոուսերեն): Տ. Ա. Իզմայլովա (Լենինգրադ) — Մուղնու ավե-
տարանի թվագրման հարցի շուրջը (ոուսերեն): ՍՖՅՈՒՆԻՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.—Ն. Վարդանյան —
Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1969 թ. հուլիս-դեկտեմբեր): ԻՆՖՈՐ-
ՄԱՅԻԱ.—Կ. Մելիք-Փաշայան — Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի 10 տարին:
Ս. Զիլինգարյան — Զուլեհանի դամբարանադաշտի վաղ բրոնզեդարյան հուշարձանները:
Ռոբերտ Թոմսոն (ԱՄՆ) — Հայագիտությունը Արևմուտքում (մատենագիտություն, 1968):
ԼՐԱՏՈՒ.—Ա. Ծառուրյան — Կոմիտասի ծննդյան 100-ամյակի տոնակատարությունը: Հ. Բաբ-
թիկյան — Պատմաբանների սովետա-ֆրանսիական IV կոնֆերանսը: Ս. Հաբուրյունյան —
Կարապետ Մելիք-Օհանջանյան [մահախոսական]: Թ. Հովսեփյան — Արմենակ Մնջոյան [մա-
հախոսական]: Ա. Համբարյան — Վահան Ռշտունի [մահախոսական]:

№ 2 (49)

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ.—Գ. Հ. Միխայելյան — Մեծ հաղթանակի 25 տարին: Ս. Ա. Շտիկյան —
Ղևոնդ Ալիշան (ծննդյան 150-ամյակի առթիվ): Ս. Տ. Ներսիսյան — Հայ ժողովրդի կազմավոր-
ման ընթացքը: Ն. Ի. Տեր-Միհայսյան — Հայոց գրականության սկզբնավորությունն ու զար-
գացումը: Հ. Մ. Բաբթիկյան — Հայաստանի նվաճումը Բյուզանդիական կայսրության կողմից:
Ա. Ա. Արբանամյան — Եզնիկի երկի բնագրային մի քանի մեկնաբանություններ: Գ. Ա. Դմիտ-
րիև (Լենինգրադ) — Հողային հարաբերությունների և գյուղացիության վիճակի մի քանի հար-
ցեր XII—XIII դարերի Կիլիկյան Հայաստանում (ոուսերեն): ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Պ. Հ. Հա-
կոբյան — Ղևոնդ Ալիշանի նամակները Հերման Արիխին: ԲԱՆԱՎԵՃՆԵՐ ԵՎ ՔՆԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—
Վ. Զ. Պարտիզունի — «Թումանյան և Տերյան» պրոբլեմի շուրջը: Ս. Հ. Հովհաննիսյան —
«Ասորական» կամ «Ասորա-հոմեական» կոչված դատաստանագրերի աղերսը հայ իրավունքի հետ:
Ս. Պ. Միևսյան — Եզնիկ Կողբացու «Եղծ աղանդոց»-ի ոուսերեն թարգմանության մասին:
ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Ա. Հ. Մելիքյան — Մայիսյան ապստամբու-
թյան սովետահայ պատմագրությունը (ապստամբության 50-ամյակի առթիվ): Բ. Գ. Թու-
լախյան (Սոչի) — Համշենահայերի և պոնտոհայերի բնակավայրերն ու թվաքանակը 1914
թվականին: Լ. Գ. Մուրադյան — Վրթանես Փափազյանը հայ գրականության պատմաբան:
Ն. Բ. Ավագյան — Սերաստիայի և շրջակա գյուղերի ժողովրդական տարազը XIX դարում և

XX դարի սկզբին: Շ. Ա. Ստեփանյան — Աշխարհաբարի շարահյուսական համակարգն ըստ Աբեղյանի (պարզ նախադասություն): Ն. Ա. Մկրտչյան — Մի քանի հին սեմական բառեր հայերենում: Մ. Բ. Պիոտրովսկի (Լենինգրադ) — Ծանոթություններ և եմենցիները Օմայան Ասորիքում (ռուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Բ. Հարությունյան — Գառնիկ Ստեփանյան, Ուրվագիծ արևմտահայ թատրոնի պատմության, հատ. I և II: Հ. Աղաբեկյան — Ս. Վ. Սարգսյան, Հայ բազմական արվեստի պատմությունից: ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Ժ. Խաչատրյան — Հայաստանի մ. թ. ա. VII—I դարերի խեցեղենի բնորոշ մի ձև: Ա. Թորամանյան (Քիշինև) — Բելգորոդ-Վոլնեստրովսկու հայկական ճարտարապետական մի քանի հուշարձանների մասին (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.— Ղ. Արաշյան — Վ. Ի. Լենինի ծննդյան 100-ամյակի տոնակատարությունը: Ա. Բաբսեղյան — ՀՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի տարեկան ընդհանուր ժողովը: Զ. Գալստյան — Լևոն Հովհաննիսյան [մահախոսական]:

N 3 (50)

ՀՈՎԱԿԱՄԱՆԻ.— Կ. Գ. Ղաֆադրյան — Հնագիտական աշխատանքը Հայաստանում սովետական շրջանում: Ա. Տ. Ղանալանյան — Սովետահայ բանագիտությունը 50 տարում: Վ. Գ. Առաքելյան — Առաքել Դավրիժեցի (մահվան 300-ամյակի առթիվ): Գ. Խ. Սարգսյան — Հիմնադրված տեսություններ Ուրարտուի մասին: Խ. Ա. Մուշեղյան — Հին Հայաստանի դրամատիկ շրջանառության պատմությունից մ. թ. ա. V դարի վերջերից մինչև մ. թ. III դարի սկիզբը): Ա. Գ. Աբրահամյան — Ներկա թվականի սկզբնավորությունը ըստ հայ տոմարագետների հաշվումների: Կ. Խ. Քուշնարյով (Լենինգրադ) — Խոջալիի դամբարանադաշտը (ռուսերեն): ՀՐԱՎԱՐԱՆՈՒՄՆԵՐ.— Լ. Ս. Խաչիկյան — Սարգիս աբեղայի ուղեգրությունը: Բ. Լ. Զուխարյան — Պարսկերենում արաբերենից փոխառյալ բառերի հայատառ միջնադարյան մի բառարան: ԲԱՆԱՎԱՅԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԱՆՈՒՄՆԵՐ.— Ս. Խ. Մնացականյան — Պահպանիչ Խորհրդանշանները միջնադարյան հայ բանականագրությունից մեջ: Ռ. Հ. Վարդանյան — «Աշխարհացոյցի» ընդարձակ և համառոտ խմբագրությունների չափագիտական աղյուսակների լուսաբանության նոր փորձ: Գ. Բ. Պետրոսյան — Երկարության չափերը հին հայկական աղբյուրներում ու դրանց նոր մեկնաբանությունը: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.— Ս. Բ. Հարությունյան — Գրեգորի Լևոնյան. Ս. Վ. Հովհաննիսյան — Երուսանի գրական հայացքները: Հ. Հ. Մովսիսյան — Մի էջ XIX դարի հայ-պարսկական գրական առնչությունների պատմությունից: Միհրդատ Թիբեաֆյան (Նյու-Յորք) — Ի՞նչ է եղած Խորենացիին բաժինը Աստվածաշունչի հայերեն թարգմանության մեջ: Գ. Ն. Արեշյան — Արթիկի դամբարանադաշտի աշխատանքի գործիքները (ռուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Կ. ՄԵԼԻՖ-Փալայան — Ստեփան Լիսիցյան, Զանգեզուրի հայերը: Ս. Սարինյան — Շուշանիկ նազարյան, Պետրոս Ղափանցի: Ա. Մաղոյան — Պ. Մ. Խաչատրյան, Հայ միջնադարյան պատմական ողբեր (ԺԴ—ԺԷ դդ.): ՍՓՅՈՒԹՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.— Ս. Գասպարյան — Սփյուռքահայ մշակութային և հայրենակցական միությունները արդի շրջանում: Ն. Վարդանյան — Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1970 թ. հունվար-հունիս): Պ. Սարգսյան — Հայագիտական հրատարակություններ: ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Գ. Մկրտչյան — ՀՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի գրադարանների արտասահմանյան կապերը: Օ. Եգանյան — Սանահնի գրատան հայերեն ձեռագրերի հավաքածուն: Ս. Զիլիգալյան — Նեոլիթի նորահայտ հուշարձաններ Նոյեմբերյանի շրջանում: Գ. Գրիգորյան — Նոր սովորներ Ղրիմի և Հյուսիսային Կովկասի հայկական վիճակալ արձանագրությունների մասին (ռուսերեն): Ա. Կակովկին (Լենինգրադ) — XVI դարի հայկական գեղարվեստական ասեղնագործության մի նմուշ (ռուսերեն): Ժոլտ Տրոչանի (Բուդապեշտ) — Տրանսիլվանիայի հայերի XV—XVIII դարերի պատմության աղբյուրները Հունգարիայի Ազգային արխիվում (ռուսերեն):

N 4 (51)

1920—1970: Ա. Ն. Քոչինյան — Հայկական Սովետական Սոցիալիստական Հանրապետության և Հայաստանի կոմունիստական կուսակցության 50 տարին: Վ. Հ. Համբարձումյան — Գիտության զարգացումը Սովետական Հայաստանում: Շ. Ն. Պետրոսյան — Հայաստանի հեղափոխական կոմիտեի առաջին ղեկավարները: Խ. Ա. Ավետիսյան — Սովետական Հայաստանի բնակչության գինեմիկան 50 տարում: Գ. Գ. Աղախանյան — Գրադարանային գործի զարգացումը Սովետական Հայաստանում 1920—1970 թվականներին: Կ. Ս. Խուդավերդյան — Մեծ իրազեկածությունների տարիներ (ռուսերեն): ՀԱՍԱՐԱՎԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ ՍՈՎԵՏԱՆԻ ԶԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ.— Լ. Հ. Բաբայան, Վ. Բ. Բաբիուղաբյան — Պատմագիտություն: Հ. Գ.

Հակոբյան — Հնդվարանություն: Ս. Ն. Սարինյան — Գրականագիտություն: Գ. Հ. Գրիգորյան — Փիլիսոփայություն: Դ. Ս. Վարդումյան — Աղղագրություն: Հ. Գ. Իճեկյան, Վ. Ա. Բայրուդյան — Արևելագիտություն: Ս. Ա. Ռիզան — Արվեստագիտություն: Մ. Ի. Ներսիսյան — Հայ մշակույթի նշանավոր կենտրոնը (Երևանի պետական համալսարանի 50-ամյակի առթիվ): Մ. Ս. Դանիելյան — Պատմության մատերիալիստական ըմբռնման փիլիսոփայական էությունը (Ֆ. էնգելսի ծննդյան 150-ամյակի առթիվ) (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.—Ա. Բաբսեղյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի հոբելյանական բնդհանուր ժողովը: Վ. Խաչատրյան — ՀՍՍՀ ԳԱ հասարակական գիտությունների բաժանմունքի հոբելյանական բնդհանուր ժողովը: Հ. Մանուկյան — Երևանի պետական համալսարանի 50-ամյակը: Մ. Գ. Ներսիսյանի ծննդյան 60-ամյակի առթիվ: «Պատմա-բանասիրական հանդեսի» 1970 թ. նախորդ համարների բովանդակությունը:

1 9 7 1

№ 1 (52)

ՀՈՒՆԱՄԱՐ.— Ս. Ս. Երեմյան — Պայմանական հողատիրության առաջացման հարյի շուրջը ֆեոդալականացող Հայաստանում. «Ձեռական իշխանությունը» ինչ Հայաստանում: Ս. Ս. Համբարյան — Երիտասարդ թուրքերի ազդարարին քաղաքականությունը Արևմտյան Հայաստանում: Վ. Կ. Ոսկանյան—Հայերը Մոսկվայում XVII—XVIII դարերում: Գիմիտր Անդեյով, Վասիլ Գյուզելն (Բուլղարիա) — Հայկական աղբյուրները Բուլղարիայի միջնադարյան պատմության մասին: Ս. Գ. Բաբխուդյան — Արցախի, Շաքիի և Փառխոսի իշխանությունները IX—X դարերում: Գ. Վ. Աբգարյան — Շիրակացուն վերագրված «Յաղագս ամպոց և նշանաց» աշխատության մասին: Յու. Գ. Բաբսեղով (Մոսկվա) — Հայերի նրաժարումը «մերձափնյա իրավունքից» (ռուսերեն): ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Վ. Գ. Վարդանյան — Գրիգոր Խալաթյանի անտիպ նամակները Գարեգին Սրվանձտյանցին: ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Լ. Փ. Կանինյան — Մովսես Խորենացու ժամանակագրության մի քանի հարցերի մասին: Գ. Խաչատրյան — Դարձյալ Մովսես Խորենացու ժամանակագրական համակարգի մասին: ՀԱՂՈՐ-ԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԱԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Ս. Ա. Գևորգյան — Մկրտիչ էմին (ծննդյան 155 և մահվան 80-ամյակի առթիվ): Փ. Փ. Անրաբյան — Հակովորոս Տաշյան, Հայագիտական ժառանգությունը (1866—1933): Ս. Մ. Անթոնյան — Բայի և նրա խոնարհման համակարգի կրած մի քանի փոփոխությունները միջին հայերենում: Ա. Ն. Տեր-Ղևոնդյան — Զաքարիայի և Իվանեի արաբատառ արձանագրությունը Անթրոպոլոգիայի: Բ. Ն. Թումանյան — Շիրակացու 532-ամյա աղյուսակը և հայկական տոմարը: Հ. Մ. Բաբրիկյան — Եզնիկի երկի բնագրային մի մեկնաբանության առթիվ: Ս. Մ. Կրկյաշարյան — Թագավորական իշխանությունը Արշակունյաց Հայաստանում: Գ. Ռ. Մուշեղյան — Զրամատակարարման հարցն էրեբունիում և Թեյշեբախիում: Գ. Ա. Տիրացյան — Հին հայկական խեցեղենի Արմավիրի պեղումներից (դասակարգման և թվագրման փորձ) (ռուսերեն): ԳՐԱՆՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Լ. Ամարյան — Սարգիս Հարությունյան, Մանուկ Արեղյան: Ա. Մխիթարյան (Թբիլիսի) — է. Մ. Զորաշյան, Թումանյանի պոեզիան (ռուսերեն): Սվեյն Նեստր (Նորվեգիա) — Ստյուարտ Մանն, Հայերենի պատմական քերականություն: Հ. Անասյան — Ա. Սալմասյան, Հայկական մատենագիտություն: ՍՓՅՈՒՌԱԶԱՅ ԿՅԱՆՔ.—Ն. Վարդանյան — Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1970 թ. հուլիս-դեկտեմբեր): Հ. Մեբեդյան — Հայագիտական հրատարակություններ: Ին-ՖՈՐՄԱՅԻԱ.—Ա. Քալանթարյան — Դվինի IX դարի ջնարակած խեցեղենի հարցի շուրջը: Ս. Գևորգյան — Լոռի բերդի № 2 դամբարանի ոսկե և արծաթե զարդերը: Լ. Կառապետյան — Հնագիտական ուսումնասիրություններ Թումանյանի շրջանում: Հ. Մնացականյան, Ի. Սելիմխանով (Բաքու) — Հայաստանում պեղված մի քանի անագե իրերի ուսումնասիրությունը (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.—Հ. Արոսյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի տարեկան հաշվետու ժողովները:

№ 2 (53)

ՀՈՒՆԱՄԱՐ.—Լ. Ս. Խաչատրյան — Հայկական ՍՍՀ ժողովրդական տնտեսության զարգացումը հիսուն տարում և նոր հնգամյակի խնդիրները: Վ. Հ. Համբարձումյան — Նոր խնդիրներ, նոր անելիքներ: Լ. Ս. Խաչիկյան — Հայ բնագիտական միտքը XIV—XVIII դարերում: Պ. Հ. Հակոբյան — Հայկական վիճագրերը և Խաչատուր Աբովյանը: Գ. Բ. Զառուկյան — Հայ

բարբառների դասակարգման հարցի շուրջը: Է. Բ. Աղայան — Ստուգաբանական հետազոտություններ: Վ. Շ. Սահակյան — «Սասնա ծռեր» ժողովրդական վեպի աշխարհագրական տարածման և տեղայնացման խնդիրը: Ժ. Գ. Էլշիրեկյան — Երվանդունիների ծագման հարցի շուրջը: Ա. Լ. Տակոբսոն (Լենինգրադ) — Հայ միջնադարյան ճարտարապետության պատմությունից (ոտսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃՆԻ ԵՎ ՔՆՆԱՐԱՆՈՒՄՆԵՐ.—Ռ. Ա. Խիսանյան — «Թումանյան—Տերյան» հարցի շուրջը: Ն. Կ. Թանմիզյան — Պարզագույն խաղաղությունների վերծանության փորձ: Ա. Մ. Դանիելյան — Հայաստանում ֆեոդալական հողային սեփականության ծագման և հաստատման հարցի շուրջը: Ս. Ա. Ավագյան — «Տանուտություն» տերմինը Անիի XI դարի արձանագրության մեջ: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԱՍՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Հ. Մ. Ջանիդյան — Բողոք թաղաքի հայկական նույնությունները: Ա. Մ. Քյոչկերյան — Գանձասաց Սարգիս Անեցի: Է. Մ. Բաղդասարյան — XIII դարի մի ժամանակագրության հեղինակի մասին: Է. Լ. Դանիելյան — Արիստոտելի տարրերի տեսությունը և Անանիա Շիրակացու «Տիեզերագիտությունը»: Դ. Տ. Խոյուպյան — Պետություն և ապստամբության հարցերը Եղիշի աշխատություններում: Ռ. Մ. Թորոսյան — Նեոլիթ-էնեոլիթյան հողամշակության մի քանի գործիքներ: Ջ. Հ. Գալուստյան — Հայերը դիվանագիտական ծառայության մեջ Ռեշ Պոսպոլիտայում XVII դարում (ոտսերեն): Հ. Խ. Խալփախչյան (Մոսկվա) — Հայ-սերբական կուլտուրական կապերի հարցի շուրջը (ոտսերեն): ԳՐԱՆՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ի. Վալենբերգ (Մոսկվա) — Գորկին և Սովետական Միության ժողովուրդների գրականությունը: Ա. Տեր-Ղևոնդյան — Վարդապետություն և Գրիգորի: Է. Էլիցկի — (Մոսկվա) — Մ. Սալվիեի, Նաիրի և Ուր(ու)ատրի (ոտսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Ա. Ավագյան — Նյութեր Նախիջևանի հայկական պատմական հուշարձանների վերաբերյալ: Ս. Խաչյան, Գ. Միքայելյան — Բրոնզեդարյան դուրազարդ խեցեղենի նորահայտ նմուշներ Ուբեյու Թոմսոն (ԱՄՆ) — Հայագիտությունը Արևմուտքում (մատենագիտություն, 1969): Ժ. Անանյան — Պատմական գիտությունների VIII միջազգային կոնգրեսը: Լ. Պոլևոյ, Ա. Թոմսոնյան (Փրիդեն) — XIV դարի հայկական բրոնզադրածական արձեստանոց Պրուտ-Դենեստրյան շրջանում (ոտսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.—Ա. Հովհաննիսյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի ընդհանուր ժողովը: Ն. Սիմոնով, Ն. Արաբեկովա — Նամակ խմբագրությանը (ոտսերեն):

№ 3 (54)

ՀՈՒՎԱՆՆԵՐ.—Ս. Ս. Թովմասյան — Գիտության և արտադրության փոխազդեցության մի քանի տեսական պրոբլեմներ: Դ. Խ. Ստեփանյան — Հակոբ Պարոնյանի նորահայտ երգիծական-պար. Խ. Ա. Թորոսյան — Մխիթար Գոշի Դատաստանագրքի գործադրության մասին միջնադարյան Հայաստանում: Վ. Մ. Վարդանյան — Մարգերը Վասպուրականում: Ա. Ա. Աբրահամյան — Իզնիկ Կողբացու երկի տերմինաբանության մասին: Ա. Գ. Փերիխանյան (Լենինգրադ) — Սիսիանի արձանի թանի արձանական արձանագրությունը (ոտսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃՆԻ ԵՎ ՔՆՆԱՐԱՆՈՒՄՆԵՐ.—Կ. Գ. Ղաֆադարյան — Հայ ճարտարապետության պատմության պարբերացման հարցի շուրջը: Ն. Ս. Գրիգորյան — Սայաթ-Նովայի կյանքի հաղորատյան շրջանի մասին: Բ. Ա. Ուլուբաբյան — «Ալանիա», «Աղվանք» և «Առան» տեղանունները: Մ. Մ. Խաչատրյան — Արագածոտնի նախաուրարտական ջրարաշխական համակարգի փորագրված գծագիրը: Գ. Ա. Դմիտրիև (Լենինգրադ) — Խաչկարաց արշավանքների պատմության արևմտյան և արևելյան սկզբնաղբյուրների մասին (ոտսերեն): ՀՐԱՊԱՐԱՆՈՒՄՆԵՐ.—Վ. Գ. Վարդանյան — Հրաչյա Աճառյանի մի քանի անտիպ նամակները Գրիգոր Խաչաթյանին: Հ. Ղ. Միրզոյան — Ոսկան Երևանցու «Յաղագս միութեան և միավորության, նույնք են էթի դանադանք» փիլիսոփայական աշխատությունը (ոտսերեն): Հ. Ս. Ժամկոչյան — Խորասանի խարաջը ըստ Իրն Ալ-Ֆակիհի «Աղրար Ալ-Բուլղան» երկի մեխանիզմի ձևագրի նյութերի (ոտսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԱՍՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Կ. Գ. Դուրգարյան — Ալեքսանդր Մխիթարյան (ծննդյան 125-ամյակի առթիվ): Ա. Ս. Բաբայան — Իտալական ազատագրական շարժումները և հայերը: Ա. Ն. Տեր-Ղևոնդյան — Սասունի 749—752 թթ. անհայտ ապստամբությունը խալիֆայության դեմ: Բ. Թոմսոնյան — Շիրակացուն վերագրվող երկու աշխատության մասին: Ա. Ս. Մարգարյան — Բարբառային բառերի մեկնությունները: Մ. Գ. Ամիրխանյան — Հայ ժողովրդական երգերի ոտսերեն թարգմանությունները (ոտսերեն): Կ. Ս. Մարջանյան — Ստեփանոս Շահրիմանյան (ոտսերեն): Է. Մ. Կոբալդյան — Իտալիայում նկարագրողված հայկական ձեռագրեր (ոտսերեն): Ս. Բ. Հաբուրյունյան — Հասարակական դժգոհական օրհնարանության վերապրուկները (ոտսերեն): ՍՓՅՈՒՌՔԱՆՆԱՅ ԿՅԱՆՔ.—Ն. Վարդանյան — Մշակութային և հասարակական

կյանքը սփյուռքում (1971 թ. հունվար-հունիս): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Ի. Շիրակյան, Ա. Մխիթարյան (Թրիփսի) — Հայագիտական օջախները Վրաստանում: Հ. Մեֆեյան — Հայագիտական հրատարակություններ: Գ. Կաբախյան — Արամեերեն նորահայտ երկու արձանագրություններ: Ի. Կաբախյան — Մ. թ. ա. VI—III դարերի վաղ հայկական թասերի մի խումբ: Օ. Խնկիլյան — Ուշ բրոնզեդարյան մետաղամշակության մի քանի հարցեր (մ. թ. ա. XIV—X դդ.): Տ. Դեվել, Տ. Տոմև (Լենինգրադ) — Ն. Յա. Մառի հավաքածուն ՍՍՀՄ ԳԱ Հնագիտության ինստիտուտի Լենինգրադի բաժանմունքի ֆոտոարխիվում (ռուսերեն): Օ. Մացյուկ (Լվով) — Թղթի արտադրությունը հայկական զաղութներում XVI—XVII դարերում (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.— Կ. Յուզբաշյան (Լենինգրադ) — Բյուզանդագիտական IX համաժողովների նստաշրջանը: Յա. Դաշկիշ (Լվով), Վ. Գրիգորյան — Պրոֆ. էուգենիուշ Սլուշկևիշ (Լե: Հայագետը 70-ամյակի առթիվ) (ռուսերեն): Բ. Պրոտոզսկի (Լենինգրադ) — Նամակ խմբագրությունը (ռուսերեն):

№ 4 (55)

ՀՈԳՎԱՄՆԵՐ.— Գ. Շ. Գյուղակյան — Ալեքսանդր Սպենդիարյան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Մ. Ծ. Մկրյան — Նեկրասովը և հայ գրականությունը: Բ. Ն. Առաքելյան — Հայկական պետականության վերականգնումը IX դարի վերջերին: Խ. Ա. Մուշեղյան — Դրամայի շրջանառությունը Հայաստանում IX—XIV դարերում: Վ. Կ. Խակոբյան — Հայ-բյուզանդական հարաբերությունները VII դարում՝ արաբական առաջին արշավանքների ժամանակ: Յու. Ի. Բարսեղով (Մոսկվա) — Հայերի վերաբերմունքը «մերձափնյա իրավունքին» XIV դարից (ռուսերեն): Ա. Պ. Կաթան (Մոսկվա) — Հայ-բյուզանդական դիտողություններ (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Հ. Գ. Ինճիկյան — Օսմանյան կայսրության գյուղատնտեսության մեջ կապիտալիստական հարաբերությունների զարգացման մի քանի հարցերի մասին: Ն. Մ. Պետրոսյան — «Հեթանոսական» գրական հոսանքը արևմտա-այ գրականության մեջ: Հ. Մ. Բարսիկյան — Դարձյալ Անանիա Շիրակացուն վերագրված «Յազագս ամպոց և նշանաց» աշխատության մասին: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.— Գ. Հ. Ազնավուրյան — Գարեգին Հովսեփյանի լամակներն Արշակ Զուգանյանին: Է. Լ. Դանիելյան — Իսիդոր Քարակացու «Պարթևական կայանները»: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.— Ն. Ք. Ավագյան — Բարձր Հայքի ժողովրդական տարադր XIX դարում և XX դարի սկզբին: Վ. Հ. Բղդյան — Պոնտոսի հայերի «արող գործիքները»: Ս. Խ. Մնացականյան — Տեկորի տաճարի կոնստրուկտային բարձրաքանդակը: Ս. Հ. Բաղդասարյան-Թափալցյան — Բառիմաստի փոփոխության մի քանի երևույթներ Արարատյան բարբառում: Հ. Գ. Մուրսոյան — Երկրաբաններ էին. արդյոք. ուս. ուն. ուն... «ապակցությունները» գրաբարում: Վ. Ն. Հայրապետյան — Ժամանակակից հայերենի կիսաշփականների բաշխումային վերլուծություն (ռուսերեն): Էդվարդ Տրիպուսկի (Վարշավա) — Լեւո-հայերի երկու արձանագրություն Ջամոստյե քաղաքից (ռուսերեն): ԳՐԱՆՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Վ. Մեյխեսթյան — Հ. Մ. Պողոսյան, Զեյթունի պատմությունը 1409—1921 թթ.: Վ. Ոսկանյան — Գ. Գ. Պալյան, Ռուս-վրացական քաղաքական հարաբերությունները XVIII դարի առաջին կեսին (ռուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Ա. Ժամկոչյան, Ա. Քալանթարյան — Եղվարդի Աստվածածին Եկեղեցու հիմնաստի: Ս. Մետրոսյան — Ուշ բրոնզեդարյան դամբարան Կիրովականի «Դիմաց» թաղամասում: Ռ. Թորոսյան, Ս. Կրկյալարյան — Հնագիտական նորություններ էմիածնից: ԼՐԱՏՈՒ.— Մ. Մուրադյան — Գիտական նստաշրջան՝ նվիրված Ա. Սպենդիարյանի ծննդյան 100-ամյակին: Գ. Տիրացյան — Իրանի պատմության ու մշակույթին նվիրված գիտական նստաշրջան: Հ. Բարսիկյան — Բյուզանդագետների միջազգային XIV կոնգրեսը: Գ. Գալստյան — Մ. Պ. Աղայան (ծննդյան 60-ամյակի առթիվ): «Պատմա-բանասիրական հանդեսի» 1971 թ. նախորդ համարների բովանդակությունը:

1 9 7 2

№ 1 (56)

ՀՈԳՎԱՄՆԵՐ.— Մ. Գ. Ներսիսյան — Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին: Ե. Մ. Պետրոսյան — «Մշակ» լրագրի հարյուրամյակի առթիվ: Հ. Ճ. Սիրունի (Բուխարեստ) — Լեւո արևմտա-այ գրականության պատմություն: Վ. Գ. Առաքելյան — Կիրակոս Գանձակեցի (մահվան 700-ամյակի առթիվ): Պ. Մ. Մուրադյան — Ազաթանգեղոսի «Պատմության» մի

հատվածի հին վրացերեն թարգմանությունը («Հոփսիմյանց վկայարանությունը»): Վ. Հ. Մաքևոսյան — Նկարիչ Մարգարեի արվեստը: Վ. Ա. Հաբուրյունովա — Բյուզանդական կայսրության հյուսիս-արևելյան սահմանամերձ մարզերի XI դարի պատմությունից (ռուսերեն): ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Աֆպեր Երևանի — Իզիա Մուշեղյանի գրական ժառանգությունից: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—Վ. Ա. Գաբրիելյան — Հերանուշ Արշակյան (ժննդյան 85-ամյակի առթիվ): Պ. Հ. Հակոբյան — Արուսյանի վերջին վերելքը Արարատի դաշտի: Վ. Գ. Ղուկասյան — հաշատուր Ոսկանյանի հրապարակախոսությունը: Հ. Ս. Սահակյան — Դավիթ Սալաձորցի: Շ. Վ. Սմբատյան — Մի քանի ճշգրտումներ Մովսես Կաղանկատվացու «Աղվանից աշխարհի պատմության» բնագրի մեջ (աշխարհարար թարգմանության կուսակցությամբ): Ս. Հ. Հովհաննիսյան — Պատկերասրահի իրավական կարգավորումը վաղ ֆեոդալական Հայաստանում: Լ. Շ. Հովհաննիսյան — Գրաբարի բայական կերպի հարցի շուրջը: Գ. Մ. Գրիգորյան — Վահանավանքի նորահայտ արձանագրությունները (ռուսերեն): Հ. Գ. Մկրտումյան — Կախեթի ֆեոդալական իշխանության ձևավորման հարցի շուրջը (ռուսերեն): Ս. Կ. Մեծյունյան, Հ. Ա. Մաքևոսյան — Հնագիտական մի քանի տվյալներ ուրարտական բնակության վերաբերյալ (ռուսերեն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Հ. Հակոբյան — Վ. Լ. Աճեմյան, Գրական արևմտահայերենի ձևավորումը: Ա. Յակոբսոն (Լենինգրադ) — Ս. Խ. Մնացականյան, Եվարթնոց. VII դ. հայ ճարտարապետական հուշարձան (ռուսերեն): ՍՓՅՈՒՌՔԱՆՑ ԿՅԱՆՔ.—Ն. Վաղանյան — Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1971 թ. հուլիս-դեկտեմբեր): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Հ. Մեֆրյան — Հայագիտական հրատարակություններ: ԷՈՆԵՍՈՒ ՔԻՆԵՆ (Բրյուսել) — Մաշտոցի անվան Մատենադարանի հունարեն ձեռագրերը: Ս. Խաչյան, Կ. Մխիթարյան — Նոյեմբերյանի մի քանի կիկլոսյան ամրոցների մասին (ռուսերեն): Տ. Իգմալյովա (Լենինգրադ) — 1071—1078 թթ. ավետարանի մասին (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.—Հ. Հաբուրյունյան — Հայկական ՍՍՀ Պետական մրցանակների շնորհումը: Ա. Մատուրյան — Հայաստանի դրոշների միության վարչության III պլենումը: Կ. Տիրացյան — Բ. Ն. Առաքելյան (ժննդյան 60-ամյակի առթիվ):

N 2 (57)

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ.—Գ. Ա. Գալոյան — Լենինյան աղգային բաղաբանության հաղթանակը (ՍՍՀՄ կազմավորման 50-ամյակի առթիվ): Ս. Բ. Աղաբաբյան — Զարենցի արտասահմանյան ճանապարհորդությունը: Ս. Ս. Նաբուրյան — Պետրոս Դուրյան (մահվան 100-ամյակի առթիվ): Ն. Հ. Մուրադյան — «Վերք Հայաստանի» վեպի զաղափարական էությունը: Մ. Հ. Թադևոսյան — Գրական ժանրերի պրոբլեմը հայկական կլասիցիզմի տեսության մեջ: Լ. Տ. Գլուզալյան (Լենինգրադ) — Ծղարտումներ «Շահնամի» հնագույն ձեռագրի տեքստում (ռուսերեն): Գ. Ա. Տիրացյան — Հայկական սատրապության ներքին կազմակերպման մի քանի ասպեկտներ (ռուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—Ս. Գ. Ամիրյան — Ա. Ե. Կրիմսկի (ժննդյան 100-ամյակի առթիվ): Ռ. Ն. Նալունց — Ժամանակակից հայերենի համանուն բառերի գործառնությունը խոսքի մեջ: Հ. Մ. Ամալյան — Բառաբանական դիտողություններ: Է. Մ. Կոբլյովա — Մատենադարանի № 7645 ձեռագրի մանրանկարների հեղինակները: Կ. Կ. Ղաֆաղաբյան — Դիտողություններ ուրարտական ամրաշինության վերաբերյալ: Նշան Մաքևոսյան (Պրագա) — Նպաստ մը հեթ և հայ բառաբանության: Լ. Ա. Սարաջև — Հայ-սլավոնական բառա-իմաստային զուգահեռությունները և նրանց պատմա-լեզվաբանական նշանակությունը (ռուսերեն): Ա. Խ. Թորամանյան (Քիշինկա) — Հայ-մոլդավական ճարտարապետական կապերի հարցի շուրջը (ռուսերեն): Ֆ. Ի. ՏԼԵ-Մաքևոսյան — Նաիրի-Նուբուշկիա երկրի մասին (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Գ. Խ. Սարգսյան — Ֆեոդալական հասարակարգի հաստատումը Հայաստանում և հին հայկական պետության անկումը: ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Մ. Զուլպյան — Դ. Ե. Երեմեև, Թուրքերի էթնոգենեզը: Մ. Հակոբյան — Գ. Լ. Արշ, Հետերիստական շարժումը Ռուսաստանում: ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Վ. Գրիգորյան — Լեհաստանում և Ուկրաինայում լույս ընծայված հայագիտական նոր ուսումնասիրություններ: Ռոբերտ Թուման (ԱՄՆ) — Հայագիտությունը Արևմուտքում (մատենագիտություն, 1970): Ա. Ալվազյան — Նյութեր Նախիջևանի պատմական գյուղերի տեղագրության և պատմական հուշարձանների վերաբերյալ: Ս. Կեջյան — Լոռի բերդի № 2 դամբարանը: Վ. Փուլցյան (Ռոստով-Ցարսկայա) — Սկևռայի 1293 թ. մասնատուրի վրա եղած երկու ֆիգուրների մասին (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.—Գ. Մանուկյան, Հ. Բաբրիկյան, Վ. Գրիգորյան — Հորելյանական նստաշրջաններ: Մաքևոսյան

Սերգեյի Սարյան [մահախոսական]։ Շ. Խաչատրյան — Սարյանի արվեստը։ Աշոտ Գարեգինի Հովհաննիսյան [մահախոսական]։ Ա. Գևորգյան, Հ. Հարությունյան — Նամակներ խմբագրությանը։

N 3 (58)

ՀՈԳՎԱՄՆԻՐ.—Ա. Մ. Հակոբյան — Սովետական Միության ժողովուրդների բարեկամության և պետական դաշինքի մեծ ուժը (ՍՍՀՄ կազմավորման 50-ամյակի առթիվ)։ Գ. Կ. Գաւաւրյան — ՍՍՀՄ ժողովուրդների բառարանագրությունը հիսուն տարում։ Ա. Ն. Սարիւնյան — Սերենց (ծննդյան 150-ամյակի առթիվ)։ Ա. Ա. Աբրահամյան — Վերլուծականությունը հայերենի տարբեր մակարդակներում։ Լ. Ա. Բարսեղյան — Հայերի էթնիկական մարդարանությունը ուսումնասիրության արդի վիճակը։ Մ. Ս. Գանիկյան — Սոցիոլոգիայի և փիլիսոփայության փոխնարարներության մի քանի իմացարանական հարցեր (ոուսերեն)։ Մ. Լ. Միրզա-Ավագյան — Սիմվոլի պոետիկան XIX դարի վերջի և XX դարի սկզբի ուսական սոցեոնիզմի մեջ (ոուսերեն)։ ՀԱՂՈՐԳՈՒՄՆԵՐ.—Գ. Ա. Տիրացյան—Կ. Վ. Տրեվեր (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ)։ Ռ. Կ. Սաֆալեսոյան — Ժողովրդա-խոսակցական տարբերը Ե. Զարենցի «Երկիր Նաիրի» վեպում։ Գ. Խ. Սուխանյան — Արշակ Զոպանյան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ)։ Յու. Մ. Փանյան — Մնարական ժանրերի հարցի շուրջը։ Հ. Լ. Փանկեանյան — Միրզա Մալքոմ խանի հասարակական-քաղաքական գործունեության պատմությունից։ Ս. Ղ. Մաքեոսյան — Լենինականի XIX դարի քաղաքատիպ բնակելի տները։ Անդրիանո Ալպագո-Նովելլո (Միլան) — Թանահատի բազիլիկան և պալատձև կամարի խնդիրը հայկական վաղ միջնադարյան ճարտարապետության մեջ։ Պաղոտ Կունեո (Հռոմ) — Վաղ միջնադարի երկու նորահայտ բազիլիկաներ վասպուրականում։ Հ. Ս. Սվազյան — Մովսես Կաղանկատվացու «Աղվանից աշխարհի պատմության» աշխատությունը։ Վ. Գ. Ավագյան — Եղանակավորող բառերի շարահյուսական արժեքը, շարադասությունն ու կետագրությունը։ Զոն Ա. Ք. Գրեսլին (Ֆլորիդա, ԱՄՆ) — Խեթա-հայկական միջդուզահու։ Հ. Մ. Բարրիկյան — «Դիգենիս Ակրիտասում» հիշատակվող մոնղոլների մասին (ոուսերեն)։ ԲԱՆԱՎԵՃՆԻՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Զ. Տ. Գրիգորյան, Վ. Կ. Ոսկանյան — Հայաստանի հարաբերությունների պատմության պարբերադման մասին։ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Ա. Ավետիսյան — Զապել Ծալյանի անտիպ նամակներից։ Ա. Հ. Գրիգորյան — Նոր նյութեր Մակար Եկմալյանի ժառանգությունից։ ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ա. Մադուան — «Հայկազյան հայագիտական հանգես»։ Վ. Դիլոյան — Դ. Մ. Լենգ, Հայաստանի քաղաքակրթության օրրան (ոուսերեն)։ Ա. Կաթյան (Մոսկվա) — Կ. Պոլսի պատրիարքարանի ակտերի ոեզեստներ, Ի պրակ (ոուսերեն)։ ՍՓՅՈՒՌԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.—Ն. Վաղանյան — Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1972 թ. հունվար-հունիս)։ ԻՆՅՈՐՄԱՑԻԱ.—Խ. Բարսեղյան — ՀՍՍՀ ԳԱ հասարակական գիտությունների գիտական ինֆորմացիայի սեկտորը։ Ա. Զեյրուկյան, Վ. Խաչատրյան — Նամակներ խմբագրությանը։ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՅ։

N 4 (59)

ՍՍՀՄ ԿԱԶՄԱԼՈՐՄԱՆ 50-ԱՄՅԱԿԸ.—Վ. Ն. Ներկարարյան — ՍՍՀՄ կազմավորման պատմության էջերից։ Ա. Վ. Վաղապետյան — ՍՍՀՄ ժողովուրդների անխախտ բարեկամությունը և միասնությունը։ Ս. Վ. Խառմանդարյան (Մոսկվա) — ՍՍՀՄ կազմավորումը և նրա համայնախարհային-պատմական նշանակությունը։ Ա. Գ. Միլիարտյան (Թբիլիսի) — Սովետական դրականությունը վրաստանում։ Գ. Բ. Ղարիբջանյան — Լենինյան ազգային քաղաքականությունը և Անդրկովկասի սովետական պետականության կազմավորումը (ոուսերեն)։ Մ. Հ. Առաքելյան — Անդրկովկասի ժողովուրդները ՍՍՀՄ ժողովուրդների եղբայրական միադյուրնտանիքում (ոուսերեն)։ ՀՈՒՎԱՄՆԵՐ.—Փ. Փ. Անրաբյան — Վարդան Արևելցի (1197—1271)։ Վ. Ռ. Գրիգորյան — Մոգիլյով-Պոդոլսկ քաղաքի հայկական զաղութի պատմությունից։ Ռ. Ա. Արայան — Ներսես Շնորհալու «Վարդանանց նորահրաշք» եկմալյանի և Կոմիտասի մշակմամբ։ Ն. Մ. Տոկարսկի (Լենինգրադ) — Ճարտարապետության հազվագյուտ հուշարձան Անիի 1911 թվականի սյնդումներից (ոուսերեն)։ ՀԱՂՈՐԳՈՒՄՆԵՐ.—Հ. Ս. Աբելյան — Ավետիք Իսահակյանի «Սասմա Մհեր» վիպերգի անավարտ երրորդ տարբերակը։ Ա. Վ. Հովհաննիսյան — Երուխանի նովելների զեղարվեստական առանձնատկությունները։ Բ. Գ. Թոռլալյան (Սոչի) — էջեր համաշխարհային XIX—XVIII դարերի պատմությունից։ Ա. Ն. Մալալյան — Բանասիրական ճշգրտումներ։ Հ. Խ. Խալիֆախյան (Մոսկվա) — Հին Հայաստանի շինարարական տեխնիկայի առաջին հետազոտողը (ոուսերեն)։ ԲԱՆԱՎԵՃՆԻՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Գ. Աբրահամյան — Սյունիքի XIX դարի ազատագրական շարժման պատմության շուրջը։ Գ. Վ. Արգարյան —

Արատոս Սուլացու ձեռագրի աշխատության կարծեցյալ բարգմանության մասին: Գ. Ռ. Պետրոսյան — «Մղոնաշափթ» և «Աստղաբաշխական երկրաչափություն» աշխատությունների հարցի շուրջը: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Ս. Տ. Խրեմյան — «Աշխարհացոյցի» սկզբնական բնագրի վերականգնման փորձ: Լ. Ս. Խաչիկյան — Հայ պատմագրության անհայտ էջերից: ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Լ. Խաչերյան — «Կանոնագիրք հայոց», աշխատասիրությամբ՝ Վազգեն Հակոբյանի: Ա. Աբրահամյան — Հ. Աճառյան, Լիակատար քերականություն հայոց լեզվի, հատ. 6: Տ. Բզ- սալյուլա, Ա. Կակովկին (Լենինգրադ) — Միջնադարյան Հայաստանի դեկորատիվ արվեստը: Կապուցյաններ՝ Ն. Ստեփանյան և Ա. Չաքմաքչյան (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.—Ա. Շահնազարյան — ՀՍՍՀ ԳԱ ընդհանուր ժողովը և հոբելյանական նստաշրջան նվիրված ՍՍՀՄ կազմավորման 50-ամյակին: Վ. Հակոբյան — Մ. Ս. Հասրաբյան (ծննդյան 70-ամյակի առթիվ): «Պատմա- քանասիրական հանդեսի» 1972 թ. նախորդ համարների բովանդակությունը:

1 9 7 3

№ 1 (60)

ՀՈՒՎԱԾՆԵՐ.—Կ. Հ. Ճինգոզյան — Հայ-բուլղարական գրական հարաբերությունների պատմությունից: Ս. Ս. Արևշատյան — Հնագույն հայկական թարգմանությունները և նրանց պատմա-մշակութային նշանակությունը: Ս. Ա. Վաղանյան — XIII դարի բնագիտական մի երկի մասին: Ա. Յա. Կակովկին (Լենինգրադ) — Հայ գեղարվեստական արձաթագործության ուշադրանքների վրա բլուզանդական ազդեցության հարցի շուրջը (ռուսերեն): Կ. Կ. Քուրդուն (Լենինգրադ) — Ակադեմիկոս Հ. Ա. Օրբելի և քրդագիտությունը (ռուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Ս. Ղազիյան — «Անլուկի զանգակատան» բանահյուսական հենքը: Ս. Վ. Գյուլբուր- դադյան — Հայերենի XVIII դարի ուղղագրության մասին: Մ. Հ. Ճևահիրեյան — Այաս նավա- ռանգիստ-բաղաբը Կիլիկիայում: Վ. Մ. Վաղանյան — «Պատմություն տանն Արծրունեաց» երկում հիշատակված մի քանի տեղանունների մասին: Ա. Ս. Մաթևոսյան — Հազարյան ձեմա- բանի հնագույն ձևագիրը: Հ. Ա. Մառտիրոսյան — Արգիշտիխինիլի բաղաբի հին ուրարտա- յան մետաղագործական արձեստանոցը (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Լ. Գ. Ղաֆադարյան — Մի ուշացած և միտումնավոր գրախոսության առթիվ: Շ. Վ. Սոմ- բատյան — Երկու ճշգրտում Մովսես Կաղանկատվացու «Աղվանից աշխարհի պատմության» բնագրում: Ս. Հ. Հովհաննիսյան — Ընտանիքի ձևերը, կազմը և ֆունկցիաները վաղ ֆեոդա- լական Հայաստանում: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Ն. Տեր-Ղևոնդյան — Ազաթանգեղոսի արաբա- կան խմբագրության նորահայտ ամբողջական բնագիրը: Ս. Տ. Խրեմյան — «Աշխարհացոյցի» սկզբնական բնագրի վերականգնման փորձ (շարունակություն): ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ա. Ղա- բիրյան — Բ. Իշխանյան, Արցի հայերենի հոլովումն ու խոնարհումը: Հ. Բաբրիկյան — Ի. Է. Կարայաննուպուլու. Բլուզանդական պատմության աղբյուրները, II հրատ: Ա. Փափազյան — Բուրբական աղբյուրներ, հատ. Դ (թարգմանությունը՝ Ա. Սաֆրաստյանի և Գ. Սանթուրյանի): Գ. Կիրակոսյան — Հայերեն ձևագրերի հիշատակարաններ, 1301—1480 թթ. (թարգմանեց և թանթագրեց Ավետիս Սանջյանը): Ա. Յակոբսոն (Լենինգրադ) — Դ. Ա. Ղիփշիձե, Անիի քա- ռյունները (ռուսերեն): ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.—Ն. Վաղանյան — Մշակութային և հասա- բական կյանքը սփյուռքում (1972 թ. հուլիս-դեկտեմբեր): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Ա. Ժամկոչ- յան — Միջնադարյան Հայաստանի վաղ հախճապակյա խեցեղենի մասին: Հ. Մեֆերյան — Հայագիտական հրատարակություններ արտասահմանում: Ռոբերտ Թոմսոն (ԱՄՆ) — Հայագի- տությունը Արևմուտքում (մատենագիտություն, 1971): Հ. Բունյաթյան — Պրոֆեսոր Գագիկ Հովակիմյան: Լ. Չափարյան — Հովհաննավանքի մի բարձրաճանդակի մասին (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.—Մ. Կաբապետյան — ՀՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի տարեկան ընդհանուր ժո- ղովը: Մ. Նազարեթյան — Գիտական նստաշրջան՝ նվիրված Գարեգին Լևոնյանի ծննդյան 100- ամյակին: Է. Բաղասարյան — Ականավոր հայագետը (հուշ-երեկո՝ նվիրված ակադեմիկոս Կարո Մելիք-Օհանջանյանի ծննդյան 80-ամյակին): Պ. Շաբաթյան — Է. Բ. Աղայան (ծննդյան 60-ամյակի առթիվ): Վ. Համազասպյան — Հրանդ Ք. Արմեն [մահախոսական]:

№ 2 (61)

ՀՈՒՎԱԾՆԵՐ.—Հ. Դ. Դաբրիելյան — Հումանիզմի և բարեկամության դոսևորումները հայ հին և միջնադարյան գրականության մեջ: Է. Բ. Աղայան — Բառաբանություն և ստուգաբանու- թյուն: Ս. Ն. Հակոբյան — Գյուղական համայնքը Հայաստանում XV—XVIII դարերում: Գ. Խ.

Սարգսյան — Մովսես Խորենացին և նրա «Հայոց պատմությունը»: Ա. Լ. Հովհաննիսյան — Էրաժշտությունը հին Հայաստանում (ոուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—Ս. Բ. Ազաբաբյան — Ստեփան Զորյանի պատմավեպերը: Վ. Մ. Հաբուսյունյան — Դիտական մի համագործակցության մասին: Հանս Վալսեր Պոլ (Քյոլն) — Ֆրանց Վերֆելի «Մուսա լեռան քառասուն օրը»: Մ. Հ. Մուրադյան — Մակար Եկմալյանը Թիֆլիսի Էրաժշտական ուսումնարանում: Ջ. Մ. Միսկանյան — Մովսես Բաղրամյանի փիլիսոփայական երկը: Ռ. Խ. Մկրտչյան — Համադաս բաղադրիչներով բարդ բառերը ժամանակակից հայերենում: Լ. Հ. Ղազանչյան — Հեղափոխական տերմինների կառուցվածքա-իմաստային վերլուծության մի քանի նախնիներ: Ն. Ա. Արզումանյան — Հայկական սկզբնաղբյուրներում հիշատակվող «Մատեան գունդ» զորամասը: Հ. Մ. Բաբրիկյան — Ուսահյեցու երկում հանդիպող «Մարցի» անվան մասին: Գ. Ս. Շախվյան — Օձունի եկեղեցու և արտաքին սրահի ժամանակագրական և հորինվածքային կապը: Է. Լ. Դանիելյան — Պտղոմեոսի ցամաքային տեսության արտացոլումը «Աշխարհացույցում»: Պ. Մ. Մուրադյան — Դավիթ Քորայրեցու հիշատակարանի մեկ հատվածի նրատարակության և թարգմանության մասին (ոուսերեն): Ա. Պ. Կաթողան (Մոսկվա) — XI դարի հունական մի առձանագրություն հայ ստրատեգի անվան հիշատակությամբ (ոուսերեն): Ե. Գ. Խաչատուրովա (Մոսկվա) — Հայ-հնդկական բառային իզոգլոսների մասին (ոուսերեն): Ն. Վ. Խաչատրյան (Երևան) — Մատենների տեղորոշման հարցի շուրջը մ. թ. ա. VI—V դդ. ինչ հունական աղբյուրների լույսի տակ (ոուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Վ. Ջ. Ղազարյան — Աբովյանի թիֆլիսյան գործունեության հարցի շուրջը: Գ. Բ. Պետրոսյան — «Աշխարհացույցի» չափագիտական աղյուսակների լուսարանության մի փորձի մասին: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Հ. Աղամյան — Ավետիք Իսահակյանի նամակները Կարեն Միքայելյանին: Վ. Գ. Վարդանյան — Կ. Եզյանի նամակները Կ. Կոստանյանցին: Ս. Տ. Երեմյան — «Աշխարհացույցի» սկզբնական բնագրի վերականգնման փորձ (շարունակություն): Հ. Ս. Ժամկոչյան — Սամառա քաղաքը ըստ մեջխեղյան ձևագրի նյութերի (ոուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Յու. Ասրյան (Ստեփանակերտ) — Հնագիտական նորույթներ Լեռնային Ղարաբաղում: Արա Մարկոս (Վանա) — Հայկական արձանագրություններ աղբյուրներում վրա Բուլղարիայում: Ա. Տեր-Ղևոնդյան—Աղա-բանգեղոսի մի նոր բնագիր: Հ. Սարգսյան — Հ. Կ. Այվազովսկուն նվիրված մի հուշամեդալ (ոուսերեն): Ա. Միլիբաբյան (Թբիլիսի) — Կովկասյան գրաքննչական կոմիտեի նյութերից (ոուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.—Հ. Հակոբյան — Դիտական նստաշրջանի նվիրված Լ. Ա. Դուրնուլոյի հիշատակին:

N 3 (62)

ՀՈԴՎԱՄՆԵՐ.—Հ. Գ. Ինճիկյան — ՌՍԴԲԿ երկրորդ համագումարը և նրա պատմական նշանակությունը: Լ. Հ. Բաբայան — Ակադեմիկոս Հակոբ Մանանդյան (ծննդյան 190-ամյակի առթիվ): Լ. Ս. Խաչիկյան — Օտարալեզու հայ գրականությունը շորորոգ դարում (ներսես Պարթևի և Նախիվանի նորահայտ «Հարցման» առիթով): Վ. Ռ. Գրիգորյան — Յազովից քաղաքի հայ գաղթօջախը (համառոտ պատմություն): Յու. Գ. Բաբսեղով (Մոսկվա) — Կիլիկյան Հայաստանի պայքարը ծովահենության դեմ Միջերկրական ծովում (ոուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—Վ. Ա. Գրիգորյան — Սովետահայ դրամատուրգիայի կազմավորման պատմությունից (1920—1930 թթ.): Վ. Ա. Գաբրիելյան — Երկու բանաստեղծ (Կ. Մկրտիչյան, Գ. Պեշկոպյուրյան): Ս. Պ. Հայրապետյան — Հրանտ Ասատուրի գրական-բնագրատական հայացքները: Կ. Մ. Հովհաննիսյան — Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին և ներսիս Աշտարակեցին: Ա. Ն. Հանելյան — Դերանունները Տիգրանակերտի բարբառում: Գ. Մ. Կոստանդյան — Խարբերդի և Երզնկայի բարբառների փոխհարաբերությունը: Ս. Ս. Կոստանյան — Քնարարար տերմինի մասին: Կ. Մ. Մուրադյան — «Վեցօրեայի» հայերեն թարգմանության ժամանակն ու բնագիրը: Պ. Մ. Դուրյանով (Լենինգրադ) — Առաջավոր Ասիայի բնական պայմանները և նախապատմական մշակույթները ուղիղ պատկերացում և հոլոցենում (ոուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Գ. Մադրյան — Դիտություններ Դավիթ Բեկի ապստամբության պատմության շուրջը: Ի. Ռ. Փաշինյան — Համապարփակ գերադասյին համակարգը հայկական էրաժշտության մեջ (ոուսերեն): ԴՐԱՍՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ա. Համբարյան — Հ. Դ. Փափաղյան, Հոգային հարաբերությունները Արևելյան Հայաստանում XVI—XVII դդ.: Վ. Մառուկյան — Հ. Գ. Թումանյան, Հին հայերենը: Փ. Սեթաբյան — Ռ. Կյուպենկյան, Լուիս Պերելյա դե Լասերգայի գեոպոլիտիկական տեսությունը: Պարսկաստան: Ռ. Պապյան — Տեղեկատվություն և ՍՍՀՄ ժողովուրդների գրականությունը (ոուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Ս. Հաբուսյունյան, Ա. Սահակյան — Սասնա ծռեր ժողովրդական վեպի նորահայտ պատումները: Օ. Խնկիկյան — Հետախուզական պեղումներ Ղափանի շրջանում:

(1970—1971 թթ.): Հ. Մեմբյան, Մ. Յավուրյան — Հայագիտական հրատարակություններ արտասահմանում: Բ. Աբրահամյան — Հայաստանը կայսերական ուսական աշխարհագրական ընկերության կովկասյան բաժանմունքի պարբերականներում: Տ. Սիս, Վ. Իվանով (Կամենեց-Պոդոլսկ) — Պոդոլսկի լաւերի ժողովրդական բանահյուսության մի նմուշ (ոուսերեն): Լ. Կիսելյովա (Լենինգրադ) — Ինկունարույի մի ֆրագմենտ Մատենադարանում (ռուսերեն): Թ. Գևորգյան, Գ. Զառովյան — Նամակներ խմբագրությանը:

№ 4 (63)

ՀՈՒՎԼԱՄՆԵՐ.— Ա. Կ. Գառնյան — Վալերի Բրյուսով (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Ռ. Շ. Մնացականյան — Ներսես Շնորհալի (մահվան 800-ամյակի առթիվ): Ա. Լ. Յակոբսոն (Լենինգրադ) — Հայաստանի ու Բյուզանդիայի վաղ միջնադարյան ճարտարապետության տեսությունները (ռուսերեն): Գ. Ա. Տիրացյան — Հայաստանի դիմանկարային արվեստը ըստ հիգրան II-ի և Արտավազդ II-ի դրամների (ռուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Գ. Շ. Գյուղակյան — Ռոմանոս Մելիքյան (ծննդյան 90-ամյակի առթիվ): Հ. Գ. Թումյան — Վաստակավոր հնագետ-պատմաբանը (Ս. Գ. Բարխուդարյանի ծննդյան 75-ամյակի առթիվ): Տ. Գ. Խուրշիդյան — Զաբէլ Բոյաջյան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Վ. Ա. Բալբուրդյան — Օսմանյան Թուրքիայի ինտերվենցիան Իրանում 1905—1911 թթ.: Հ. Հ. Հակոբյան — Գրիգոր Տաթևացին արվեստի մասին: Կ. Գ. Ղաֆադարյան — Դվինում պեղված ճարտարապետական երկու հուշարձան: Ա. Ս. Մարգարյան — Բարբառային բառերի մեկնություններ: Զ. Ա. Օհանյան — Ալեքսանդր Բյուր որպես Իսահակյանի պոեզիայի թարգմանիչ (ռուսերեն): Խ. Ա. Մուշեղյան — Աբրահամյան դրամների թողարկումը խալիֆաթի «Արմինիա» նահանգում VIII—X դարերում: ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Պ. Հ. Հակոբյան — Դարձյալ Սայաթ-Նովայի՝ Հաղարտի վանքում գտնվելու մասին: Լ. Փ. Շահինյան — Մովսես Խորենացու «Պատմության» մեջ հիշատակվող վանքի մասին: Ս. Մ. Կելյաշարյան — Երվանդունի արքայատոհմը Հայաստանում: ԳՐԱՆՈՒՄՆԵՐ.— Ս. Սարգսյան — Ա. Ս. Շարուրյան, Պետրոս Դուրյան, Կյանքը և գործը: Լ. Չախարյան — Զոն Քարսուլլի, Երուսաղեմի սուրբ Հակոբյանց վանքի Քյոթահյայի հախճապակի սալիկներն ու խեցեղենը: Ա. Կառլան (Մոսկվա) — Կ. Թումանով, Կովկասը և Բյուզանդիան (ռուսերեն): Մ. Խամոյան — Ա. Ա. Խաչատրյան, Վ. Ն. Հայրապետյան, Ժամանակակից գրական լաւերնի բաղաձայնների փորձառական ուսումնասիրությունը (ռուսերեն): ԵՆՅՈՐՄԱՅԻԱ.— Հ. Գրիգորյան — Արխիվային գործի զարգացումը Սովետական Հայաստանում: Ա. Ղազինյան — Գրիգոր Նարեկացու «Մատենան ողբերգության» երկի նոր հրատարակության պատրաստման առթիվ: Լ. Պետրոսյան — Հետախուզական պեղումներ Քեթիում (1970 թ.): Ս. Խաչան, Գ. Միխայելյան — Իջևանի և Նոյեմբերյանի կրկնապյան ամրոցները մասին (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.— Լ. Գրիգորյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի գիտական նստաշրջանը: Վ. Հակոբյան — Գիտական նստաշրջան՝ նվիրված Հակոբ Մանանդյանի ծննդյան 100-ամյակին: Ա. Մաղոյան, Կ. Ղաֆադարյան — Նամակներ խմբագրությանը: Գատմա-բանասիրական հանդեսի 1973 թ. նախորդ համարների բովանդակությունը: Հավելված Դ. Մուշեղյանի հոդվածի:

1 9 7 4

№ 1 (64)

ՀՈՒՎԼԱՄՆԵՐ.— Գ. Վ. Այվազյան — Պուշկինը Հայաստանում (ծննդյան 175-ամյակի առթիվ): Ա. Ա. Աբրահամյան — Հայերենի քերականական համանունության շուրջը: Ն. Մ. Մուրա (Մոսկվա) — Գեղանկարիչ Բողդան (Իվան) Սայթանովը Մոսկվայում: Ֆ. Ի. Տեր-Մարտիրոսով — Անտիկ Հայաստանի գունազարդ խեցեղենի առաջացումը (ռուսերեն): Է. Թ. Միանասարյան — Ուրարտական կերպարվեստի մոտիվների արտացոլումը ժամանակակից հայկական արվեստում (ռուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Ա. Տ. Ղանալանյան — Պարույր Սեակ (ծննդյան 50-ամյակի առթիվ): Կ. Վ. Մելիք-Փաշայան — Խաչիկ Սամուելյան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Ս. Ի. Ոսկերչյան (Բաբու) — Մանուկ Արեղյանը Գևորգյան ճեմարանում (Մ. Արեղյանի մահվան 30-ամյակի և ճեմարանի հիմնադրման 100-ամյակի առթիվ): Գ. Խ. Ստեփանյան — Արշակ Պենկյանի օպերետային թատերախումբը (հայ օպերետային թատրոնի սկզբնավորման 100-ամյակի առթիվ): Ս. Ղ. Մարեկոյան — Շիրակի XVIII—XIX դարերի բնակելի կոմպլեքսը: Կ. Ա. Շուրկյան — Ստեփան Ոսկանյանի կյանքի և գործունեության փա-

րիդյան տարիները: Հ. Գ. Թուրշյան — Պահպանողականության վերելքն ու անկումը XI—XIII դարերում: Ռ. Հ. Բաղրամյան — Հայերեն բառեր «Քրիթարի Դադա Դորգուդում»: Ա. Գ. Աբրահամյան — Տառանիշ ծածկագրեր և նրանց վերծանությունը: Ա. Յա. Կակովկին (Հենինգրադ) — Միջնադարյան հայ ոսկերչության ուսումնասիրությունը (պատմությունը և ներկա վիճակը) (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԱՆՈՒՄՆԵՐ.— Լ. Գ. Խաչերյան, Հ. Ն. Խաչատրյան — Դավիթ Բեկի «Ընտիր պատմության» անախագահությամբ օրինակի մասին: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.— Ա. Հ. Աղայան — 1827 թվականի հայ կամավորների մի ցուցակ: Մ. Ռ. Ավդալբեգյան — Նյութեր Զ. Աղուեցու «Օրագրություն» և Ա. Երևանցու «Պատմություն պատերազմացն» գրքերի իրատարակման պատմության վերաբերյալ: ԳՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.— Յա. Դաշկեիշ (Հվով) — Ս. Գ. Ամիրյան, Հայ-ուկրաինական զրական կապերը (ռուսերեն): Պ. Մուրադյան — Ի. Վ. Աբուլաձե, Վրաց հին լեզվի բառարան (ռուսերեն): ՍՓՅՈՒՌԱԶԱՅ ԿՅԱՆՔ.— Ն. Վարդանյան — Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1973 թ. հունվար-դեկտեմբեր): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Ն. Միֆայելյան — Հայկական թանգարաններ: Տ. Իզմայլովա (Հենինգրադ) — Կարինի 1186 թ. ձեռագիրը (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.— Ա. Հաբուրյունյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի տարեկան ընդհանուր ժողովը:

N 2 (65)

ՀՈՒՎԱՄՆԵՐ.— Է. Մ. Զրբաշյան — Վահան Տերյանը և Հերմոնտովի պոեզիան (Մ. Յո. Հերմոնտովի ծննդյան 160-ամյակի առթիվ): Լ. Հ. Աբրահամյան — Իմանուել Կանտ (ծննդյան 250-ամյակի առթիվ): Գ. Ա. Գրիգորյան — Հայ էպոսագիտության պատմությունից: Ռ. Ա. Հուսեյնով (Բաքու) — Ասորական սկզբնաղբյուրների Անդրկովկասի XI—XIV դարերի պատմության վերաբերյալ (ռուսերեն): Կ. Ք. Քուլչևսկովա (Հենինգրադ) — Արհեստագործության զարգացման հարցի շուրջը Հարավային Կովկասում հնագույն ժամանակներում (ըստ մետաղագործության և բրուտագործության նյութերի) (ռուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Ե. Մ. Կուրդյան — Հակոբ Կոչոյան (ծննդյան 90-ամյակի առթիվ): Ա. Ս. Համբարյան — Արևելյան Հայաստանի բանվորների և արհեստավորների դրությունը XIX դարի վերջին և XX դարի սկզբին: Մ. Ղ. Դարբինյան — Արևմտահայերի 1829—1830 թթ. գաղթը Հայկական մարզ և հարակից շրջաններ: Կ. Գ. Ղաֆադարյան — Պետական շինարարական միջոցները Դվինում: Վ. Մ. Վարդանյան — Վասուրականը VII դարի երկրորդ կեսին: Ա. Մ. Պողոսյան — Նի մասնիկը և նրա բառակազմական նշանակությունն ու իմաստային առումները հայերենի բարբառներում: Ս. Մ. Անրոսյան — Սահմանականի ներկա և անցյալ անկատար ժամանակների պատմական փոփոխությունները: Հ. Խ. Խալվախյան (Մոսկվա) — Դոնի շրջանի հայերի շինարարական գործունեության պատմությունից (ռուսերեն): Ն. Ս. Ռաչբա, Ս. Ի. Ավերբուխ (Խարկով) — Հայերը լեհական դիվանագիտական ծառայության մեջ XVI—XVII դարերում (ռուսերեն): Գ. Է. Արեշյան — Երկաթի յուրացման վաղ շրջանը Հայաստանում և հարավային Կովկասում (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԱՆՈՒՄՆԵՐ.— Ս. Խ. Մնացականյան — Դվինի պալատի կառուցման ժամանակի մասին: Պ. Մ. Մուրադյան — «Յոհան Սարկալազ», թե՛ «Յոհան, Գալկա»: ՀՐԱՊԱՐԱՆՈՒՄՆԵՐ.— Վ. Գ. Վարդանյան — Գրիգոր Խալաթյանի նամակները Սարգիս Հայկունուն: Ս. Պ. Գասարյան, Վ. Կ. Ոսկանյան — Հայ-ուսական կապերի պատմությունից (ռուսերեն): ԳՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.— Է. Մկրտչյան — Վարդան Արևելցի, Մեկնութիւն քերականի, աշխատասիրությամբ՝ Լ. Գ. Խաչերյանի: Ա. Տեր-Ղևոնդյան — Ազաթանգեղոսի հայերեն մատյանի հոսնարեն հին թարգմանությունը, աշխատասիրությամբ՝ Գի Լաֆոնտենի: ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Ի. Կուրադյան — Նորաշենի վաղ հայկական ամրոցը: ԼՐԱՏՈՒ.— Հ. Հաբուրյունյան — Հորեկանական նիստ՝ նվիրված ՍՍՀՄ գիտությունների ակադեմիայի հիմնադրման 250-ամյակին: Ս. Գլուստրյան — Գուրգեն Սեփ (ծննդյան 70-ամյակի առթիվ): Ս. Ալեքսանյան — Վահան Ռշտունի (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ):

N 3 (66)

ՀՈՒՎԱՄՆԵՐ.— ՍՍՀՄ Գիտությունների ակադեմիայի 250-ամյակը: Գ. Գ. Կոմկով — 250-ամյա ծառայություն՝ ի նպաստ գիտության առաջընթացի: Ս. Ն. Սարինյան — Դանիել Վարուժան (ծննդյան 90-ամյակի առթիվ): Վ. Ռ. Գրիգորյան — Սոցիալական հարաբերությունները Պողոսյանի հայկական գաղութներում: Մ. Պ. Աղայան — Անդրկովկասում բանվոր դասակարգի ձևավորման հարցի շուրջը (ռուսերեն): Է. Ա. Տիգրանյան — Հայաստանի թատրոնների ճարտարապետությունը (ռուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Վ. Հ. Փարսամյան — Բայրոնը և

Հայ գրականությունը (բանաստեղծի մահվան 150-ամյակի առթիվ): Հ. Կ. Ռշտունի — Հավատեցության աշունքները Սիմանյանի բանաստեղծական աշխարհում: Մ. Հ. Մխիթարյան — Կովկասի գրաքննական կոմիտեի նյութերից: Ա. Ա. Օղաբաշյան — Նավասարդյան տոնախմբությունների վերապրուկները: Ա. Ա. Ուրուշյան — Թադեոս Սերաստացու «Ողբերը» որպես Միքայել Չամչյանի «Պատմության» աղբյուր: Լ. Հ. Տեր-Պետրոսյան — Միջին հայերենի հնչյունաբանությունը բոլոր առարկաների աղբյուրների: Ա. Հ. Խաչատրյան, Ռ. Մ. Թոխմախյան — Լոռու խոսվածքի նյութային համակարգն ու ինտոնացիան: Վ. Ա. Փոսյան — Կոչականի հետքեր հայերենում: Գ. Ա. Տիրաթյան — Արմավիրի 1973 թ. պեղումների նյութերից (նախնական աղբյուրում): Ա. Խ. Խորամանյան (Քիչինե) — Մոլդավիայի ամրոցների ճարտարապետության մասին (հայկական զուգահեռներ) (ոուսերեն): Հ. Հ. Կարազյուզյան — Ուրարտական աղբյուրների Կուտումե ըստ (ոուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Հ. Մ. Բարսիկյան — Վերջին անգամ Խրատոսի երկի հայերեն թարգմանության վերաբերյալ: Գ. Վ. Աբգարյան — Կրկին Արատոս Ուլացու պոեմի մասին: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.— Մ. Ն. Հակոբյան — Ստեփան Ռսկանյանի «Արևմուտքը» 1864—1865 թվականներին: Ռ. Ս. Ղազարյան, Ա. Գ. Տեր-Ստեփանյան — Նորար Բյուզանդացու անտիպ նամակներից: ԳՐԱՆՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Հ. Միրզոյան — Ս. Ս. Արևշատյան. Փիլիսոփայական գիտության ձևավորումը հին Հայաստանում (V—VI դդ.): Է. Կորխմազյան — Սիրարփի ՏԷՐ-Ներսեսյան, լուսինների արվեստի պատկերասրահի հայերեն ձևագրերը: ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Ա. Տալան — Ներսես Շնորհալու գործերի թարգմանությունները: Ս. Ավդալբեգյան — Երևանյի վաճառական Կարապետ դի Միլիթ-Օհանեսովի «Դավթաբլուր»: Ռ. Կարապետյան — Գանձասարի բարձրաբանականները: Ա. Կակովկին (Լենինգրադ) — «Հեթումի ժամանակաշրջանի մասնատուփի» մասին (ոուսերեն): Զ. Փանյան (Քիչինե) — Քիչինեի առաջին տպագրիչ Ակիմ Պոպովը (ոուսերեն): Ս. Հակոբյան — Նամակ խմբագրությանը: ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ:

N 4 (67)

ՀՈՒՎԱՄՆԵՐ.— Մ. Վ. Արզումանյան — Նանսերը և հայ գաղթականության հարցը 1925—1929 թվականներին: Ա. Ն. Տեր-Ղևոնդյան — Հայ նախարարների հողատիրական իրավունքները VII—IX դարերում ըստ խալիֆայության պայմանագրերի: Կ. Գ. Ղաֆադարյան — Հեթումանական շրջանի դամբարաններ Դիլիում: Ռ. Ն. Առաքելյան — Հին Արտաշատի 1970—1973 թթ. պեղումների հիմնական արդյունքները (ոուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Յու. Մ. Փանյան — Չարենցը և Բրյուսովը Վ. Գ. Ղուկասյան — Արևմտահայերի վիճակը ըստ «Մասիս» թերթի (1852—1864): Մ. Խ. Նալյան — Բանասիրական գիտություններ Սայաթ-Նովայի մի քանի խաղերի կապակցությամբ: Հ. Գ. Փավազյան — Մատենադարանի թուրքերեն վավերագրերի տղայությունների արժեքը: Գ. Հ. Կարախանյան — Մակարավանքի քանդակները և նրանց հեղինակը: Ա. Ռ. Խաչատրյան — Վալոց ձորի մի շարք պատմական բնակավայրերի տեղագրություն մասին: Հ. Կ. Մանուշարյան — Պողոս Տարոնացին Թոնդրակյան շարժման մասին: Ա. Ն. Նանիկյան — Օձունի տաճարի կառուցման ժամանակի մասին: Է. Լ. Դանիելյան — Արտաշես I-ի հողային քաղաքականության հարցի շուրջը: Վ. Շ. Մառուկյան — Շարահյուսական հարցերը Սիմեոն Զուգլանցու քերականական երկում: Ժ. Ռ. Թոսունյան — Սնական խնդրով նախագրությունների գործածությունը մեսրոպյան շրջանի ինքնուրույն մատենագրության մեջ: Ռ. Լ. Զալալբեկյան — Մոխրաբլուրի պատվարները: Ռ. Ռ. Պիտրոսովսկի, Գ. Ֆ. Տուրչանինով (Լենինգրադ) — Դավթայի Միխայիլովի Շահումյան (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ) (ոուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Ն. Հ. Մուրադյան — «Վերք Հայաստանի» վեպի գործող անձանց պատմական հերթը: Ա. Գ. Աբրահամյան — «Բավիթ-Բեկի պատմության» նախագաղափար բնագրի շուրջը: Ա. Մ. Դանիելյան — Տրդատ III-ի ղինվորական ռեֆորմը: ԳՐԱՆՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Կ. Գալստարյան — Վ. Հարությունյան, Հայերենից-պարսկերեն բառարան: ՆԱՐԵՍ Գալստարյան (Բուլղարիա) — «Հայ պարբերական մամուլի մատենագիտություն (1794—1967)», կազմեց՝ Ա. Կիրակոսյան: Գ. Աբաբյան — Արիստակես Լաստիվերտցի. Պատմություն նեղութեանց չլգին հայոց: Ֆրանսերեն թարգմանությունը, նախաբանը և ծանոթագրությունները Մարիուս Կանարի և Հայկ Պերպերյանի: Ա. Թորամանյան (Քիչինե) — Էդիտ Կոյրաուեր, Հայկական ճարտարապետությունը IV—XIV դդ. (ոուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Ա. Ղազարյան — Լեոնային Ղարաբաղի բանահյուսությունը 1970—1973 թթ. գրառումների հիման վրա: Մ. Բաբյան — Նյութեր հայկական տպագրության պատմության վերաբերյալ: Ն. Միխայելյան — Հայերեն արձանագրություններ Հնդկաստանից: Ռոբերտ Թոմսոն (ԱՄՆ —

Հայագիտությունը Արևմուտքում (մատենագիտություն, 1972): Արա Մարգոս (Բուլղարիա) — Անձնանուններ և տեղանուններ, Բուլղարիայում գտնվող հայերեն վիճագիր արձանագրություններում (ոուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.—Ա. Հովհաննիսյան — ՀՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի տարեկան ընդհանուր ժողովը: Հ. Հաբուքյունյան, Մ. Հովհաննիսյան, Մ. Մանուկյան — Դիտական ևստաշրջաններ: «Պատմա-բանասիրական հանդեսի» 1974 թ. նախորդ համարների բովանդակությունը:

1 9 7 5

№ 1 (65)

ՄՄԿԿ Կենտրոնական կոմիտեում: ՀՈԳՎԱԾՆԵՐ.— Մ. Բ. Աղաբաբյան — Վահան Տերյան (ծննդյան 90-ամյակի առթիվ): Գ. Ն. Հովհաննիսյան — Իսահակյանի ստեղծագործական ուղու սկիզբը (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Կ. Ն. Յուզբաշյան (Լենինգրադ) — «Բաղրատունի» շրջանի» Հայաստանը՝ միջադարձի իրավունքի տեսանկյունից: Զոն Ա. Ք. Գրեպսյին (ԱՄՆ) — Հայերենի կոկորդայինների ուսումնասիրության արդի վիճակը (ոուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Ա. Ն. Տայան — Ալեքսեյ Զիվելեզով (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Վ. Մ. Հարությունյան — Եգիպտահայ գաղթավայրի շինարարական գործունեության պատմությունից: Ս. Հ. Թադևոսյան — Դասական ժառանգության հարցերը հայկական կլասիցիզմի տեսության մեջ: Գ. Ա. Մադույան — Կ. Պոլսի «Ասիա» թերթը: Հ. Լ. Փանկելյան — Իրանի սոցիալ-դարձական շարժումները 1880—1890-ական թվականներին: Մ. Մ. Հասրաբյան — Աստապատի վանքի ճարտարապետական համալիրը: Հ. Գ. Բախչինյան — Հիշատակագիր-բանաստեղծը (Ստեփանոս Զմշկածագեցի): Ս. Ա. Վիրաբյան — Միջնադարյան Հայաստանի ջրաշինարարության և ջրօգտագործման պատմությունից: Ս. Գ. Հմայակյան — Ուրարտական դիցարանի առավանջությունների մասին: ԲԱՆԱՎԵՃՆԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.— Հ. Գ. Ինճիկյան — Օսմանյան կայսրության տնտեսական հետամնացության պատճառների մասին: Կ. Գ. Հաֆաղաբյան — Կրկին Ավանի տաճարի մի արձանագրության մասին: ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.— Է. Կարապետյան — Վ. Հ. Բդոյան, Հայ ազգագրություն (համառոտ ուրվագիծ): Խ. Թորոսյան — Դրիգոր Տղա, Բանաստեղծություններ և պոեմներ, աշխատասիրությունը Ա. Շ. Մնացականյանի: Է. Կորխմազյան — Ա. Լ. Յակոբսոն, Ղրիմ միջին դարերում (ոուսերեն): Ա. Կաթողան (Մոսկվա) — Իտալիան Սկիլիցա, Հավաքումն պատմության (ոուսերեն): Պ. Մուրադյան — Կ. Ս. Կեկելիձե, Հայուհե՛ր հին վրացական գրականության պատմության, հատ. XII և XIII (ոուսերեն): ԼՓՅՈՒԹՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.— Ն. Վարդանյան — Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1974 թ. հունվար-դեկտեմբեր): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Ն. Հակոբյան — Միջնադարյան Հայաստանի մատանները: Ա. Ժամկոչյան — Հայաստանի XIII դարի վերջի և XIV դարի հախճապակին: Ա. Քալանթարյան — Դվինի Կենտրոնական թաղամասի IX դարի հասարակ խեցեղենը: Ժ. Խաչատրյան — Ապակեգործությունը հին Հայաստանում (մ. թ. ա. II—I դդ.) (ոուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.— Ա. Սիմոնյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի տարեկան ընդհանուր ժողովը:

№ 2 (69)

ՄԵԾ ՀԱՂԹԱՆԱԿԻ ՅՈ ՏԱՐԻՆ.— Գ. Ա. Գալոյան — Մեծ Հաղթանակի պատմական նշանակությունը: Ա. Ն. Մնացականյան — Սովետական ժողովրդի Հայրենական մեծ պատերազմը: Ա. Հ. Հաբուքյունյան — Սովետական ժողովրդի պատմական սխրագործությունը: Ա. Մ. Հակոբյան — Հայրենական մեծ պատերազմի պատմության բուրժուական կեղծարարները: Ե. Մ. Խալիյան — Սփյուռքահայությունը Հայրենական պատերազմի տարիներին: Ա. Տ. Ղանալանյան — Հայրենական պատերազմի տարիների հայ բանահյուսությունը: Կ. Ս. Խուղավերդյան — Սովետական Հայաստանը 1941—1945 թթ. Հայրենական մեծ պատերազմի տարիներին (պատմագիտական ակնարկ) (ոուսերեն): ԵՂԵՌՆ ԵՎ ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԻ. 1915—1975.— Վ. Հ. Համբարձումյան — Իմպերիալիզմը գեներգիի հանցավորն է: Մ. Գ. Ներսիսյան — Պայքարի և վերածնության ուղին: Բով: Եղեռնի գոհեցի հուշարձանի մոտ: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Ռ. Ն. Շալունց — Փամանակակից հայերենի բառական հոմանշային և հականշային շարքերի հարաբերությունը: Ս. Բ. Հաբուքյունյան, Հ. Մ. Բարբիկյան — «Սասնա ծռերի» արձագանքները «Շարաֆ-Նամեում»: Վ. Դ. Առաքելյան — Խորենացու լեզուն և ոճը: Գ. Ռ. Մուշեղյան — Հայկական որմնագրության պատմության մի քանի հարցեր: Գ. Հ. Գրիգորյան — Ստեփանոս Լեհացու փիլիսոփայական բառարանը: Վ. Մ. Վարդանյան — Վասուրականի իշխանության լեզուական կողմնորոշումը IX դարի կեսին: Տ. Մ. Սահակյան — Սյունյաց նախարարության դերը Արշալուսիների թագավոր-

րության ժամանակաշրջանում: Ս. Գ. Պետրոսյան — Փայտակարանը և Պարսպատունիքը մ. թ. չ. դարի երրորդ քառորդում: Ա. Ս. Մարգարյան — Բարբառային բառերի մեկնություններ: Ա. Յա. Կակավկին (Լենինգրադ) — Կիլիկյան Հայաստանի գեղարվեստական արձագանքությունների հուշարձանները (ռուսերեն): Հ. Գ. Մկրտումյան — Խալիֆայության պայքարը կովկասյան գլխավոր լեռնանցքներին տիրելու համար (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱԲԿՈՒՄՆԵՐ.— Ա. Շ. Մնացականյան — Դիտողություններ «Վարդգես մանկան» վիպական հատվածի վերաբերյալ: ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Գ. Մաղոյան — Եղիշե Զարենցի անվան գրականության և արվեստի թանգարանը: Օ. Խակիկյան — Պեղումներ Տանձավեր և Շիկահող գյուղերում: Ն. Ավագյան — Ապարանի և Արագածի շրջանների ժողովրդական տարազը XIX դարի վերջին և XX դարի սկզբին: Ս. Եսայան. Հ. Մնացականյան — Հաշենի արձանիկների մասին (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.— Հ. Հաբուրյունյան — Գիտական նստաշրջան՝ նվիրված մեծ Հաղթանակի 30-ամյակին:

№ 3 (70)

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ 70 ՏԱՐԻՆ.— Մ. Վ. Աբգումանյան — 1905—1907 թվականների հեղափոխությունը Ռուսաստանում: Հ. Ն. Կարապետյան — Իմպերիալիզմի դարաշրջանի առաջին ժողովրդական հեղափոխությունը: ԱՎԵՏԻՔ ԻՍԱՀԱԿՅԱՆ. 1875—1975.— Ն. Ն. Սարինյան — Ավետիք Իսահակյան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Է. Մ. Զրբաշյան — Ավետիք Իսահակյանի «Աբու-լալա-Մահարին» և ռոմանտիկական պոեմի ավանդույթները: Տ. Գ. Խորշիդյան — Ավետիք Իսահակյանի ստեղծագործությունները Զաքեյ Բոյաջյանի թարգմանությամբ: Ա. Հ. Գրիգորյան — Իսահակյանի բանաստեղծությունները սփյուռքահայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններում: ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.— Հ. Հ. Մովսիսյան — Ավետիք Իսահակյանի երկերի թարգմանությունները Իրանում: Հ. Վ. Սարգսյան — Ավետիք Իսահակյանի դիմաքանդակը մեղալային արվեստում: Ս. Մ. Անրոսյան — Անցյալ կատարյալի պատմական փոփոխությունները: Է. Հ. Հաբուրյունյան — Մխիթար Այրիվանեցու «Գանձարանը»: Ա. Գ. Աբրահամյան. Ա. Ն. Շահինյան — Արծվանիկի հայերեն նորահայտ ծածկագիրը և նրա լիբրանությունը: Գ. Ա. Մելիքումյան — Հայ բժշկները առաջին համաշխարհային պատերազմի կովկասյան ռազմաճակատում (ռուսերեն): Զ. Հ. Գալուստյան — Լեհաստանի հայկական գաղթաբնակներում ծավալված շինարարական գործունեության պատմությունից (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱԲԿՈՒՄՆԵՐ.— Ա. Ա. Մարտիրոսյան — Հայաստանը և առաջին Սասանյանները: Վ. Կ. Հալոյան — Ժառանգորդումը նեոպլատոնիզմի փիլիսոփայության դարգադման մեջ (Արևելք-Արևմուտք): ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.— Վ. Բ. Բախոնդարյան — Նոր Նախիջևանի համարությունների կանոնադրությունները: ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.— Ն. Վարդանյան — Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1975 թ. հունվար-հունիս): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Ա. Նազիկյան — Ավետիք Իսահակյանի ստեղծագործությունների թարգմանությունները (մատենագիտական ցանկ): Ա. Ղառաղյոզյան — Պատմական Բաղր գավառի մի քանի գյուղերի սեղադրության շուրջը: Ա. Առաքելյան — (E)STINAPSI տերմինը խեթական սեպագիր տեքստերում (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.— Հանդիսավոր ժողով՝ նվիրված Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիային ժողովուրդների բարեկամության շքանշանի յանձնմանը: Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի ընդհանուր ժողովը: Ա. Տեր-Ղևոնդյան — Արևելագիտական համամիութենական նստաշրջան: Ս. Մնացականյան — Հայ արվեստի պատմությանը նվիրված գիտաժողով Խալիֆայում: Ա. Արիստակեսյան — Լուդմիլա Մոտալովա [մահախոսական]:

№ 4 (71)

ՍՍՀՄ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ 250 ՏԱՐԻՆ.— ՍՄԿԿ Կենտրոնական կոմիտեի, ՍՍՀՄ Գերագույն սովետի նախագահության, ՍՍՀՄ Մինիստրների սովետի ողջույնը ՍՍՀՄ գիտությունների ակադեմիային, գիտնականներին, սովետական գիտության բոլոր աշխատողներին: ՍՍՀՄ գիտությունների ակադեմիայի 250-ամյակին նվիրված հանդիսավոր նիստում ՍՄԿԿ Կենտկոմի գլխավոր քարտուղար ընկեր Լ. Ի. Բրեժնևի արտասանած ճառը: ՍՍՀՄ գիտությունների ակադեմիայի պրեզիդենտի պաշտոնակատար, ակադեմիկոս Վ. Ա. Կոտեչնիկովի զեկուցումը: ՍՄԿԿ Կենտրոնական կոմիտեին, ՍՍՀՄ Գերագույն սովետի նախագահությանը, ՍՍՀՄ Մինիստրների սովետին ՍՍՀՄ գիտությունների ակադեմիայի հանդիսավոր յորելյանական նիստի մասնակիցների անունից: ԴԵԿԱՐԻՍՏՆԵՐԻ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹՅԱՆ 150-ԱՄՅԱԿԸ.— Զ. Տ. Գրիգորյան — Դեկարիստների ապստամբությունը: Մ. Գ. Ներսիսյան — Նոր տվյալներ կովկասաբնորված դեկարիստների մասին (ռուսերեն): ԳԱՐՐԻԵԼ ՍՈՒՆԴՈՒԿՅԱՆ. 1825—1975.—

Ա. Ս. Հաբուրյունյան — Հայ մեծ դրամատուրգը: Ա. Գ. Ալեխանյան — Գ. Սունդուկյանի
 զրական մեթոդի մի քանի առանձնահատկությունները: ՀՈՒՎԱԾՆԵՐ.—Ա. Տ. Ղանսլանյան —
 Ժողովրդական ավանդությունների իսահայանական մշակումները: Կ. Գ. Ղափաղարյան —
 Միջնադարյան ապակեգործությունը Դվինում: Ա. Գ. ՏԵՐԵԶԼԵԿՈ (Դոնի Ռոստով) — Նորնախը-
 չևանցիները հեղափոխական նարոդնիկական շարժման մեջ (ռուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—
 Վ. Ա. Գաբրիելյան — Դանիել Վարուժանի գրքերի ստեղծման պատմությունը: Հ. Գ. Սարգս-
 յան — Հաղրատի մեծ գավիթը: Գ. Հ. Կառախանյան — Դիտողություններ XII դարի երկու
 հուշարձան-կոթողների մասին: Ա. Ն. ՏԵՐ-ՂԵՆՈՂՅԱՆ — Ազոթանգեղոսի խմբագրությունների
 հարցը ըստ հորենացու տվյալների: Մ. Հ. Ճևահիրճյան — Կիլիկյան Գաստոն բնակավայրը:
 Հ. Գ. Մարգարյան — Իվանե Օրբելու գլխավորած ապստամբության ժամանակագրության շուր-
 ջը (ռուսերեն): Տ. Ա. Իզմայլովա (Լենինգրադ) — Խարբերդի 1160 թ. ձեռագրի տիտղոսաթեր-
 քերը (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ևՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Հ. Գ. Բախչինյան — Սայաթ-Նովայի
 Լրև ծածկագրի վերծանությունը: Ս. Խ. Ամիրյան — Դարձյալ Քերովքե Քուչներյանի «Թա-
 ռաս Շեչեկո — աղգային բանաստեղծ Փոքր Ռուսիո» հոդվածի մասին (ռուսերեն): ՀՐԱՊԱ-
 ԲԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Վ. Գ. Վարդանյան — Լեռնի նամակները Գրիգոր Խալաթյանին: ԳՐԱՆՈՍՈՒ-
 ԹՅՈՒՆ.—Է. Պիվազյան, Վ. Հակոբյան — Ա. Գ. Աբրահամյան. Հայոց գիր և գրություն:
 Վ. Գրիգորյան — Հայ-իտալական առնչություններ. Ջենովական փաստաթղթերը զրիմահայերի
 մասին. կալմեց, առաջաբանը գրեց և ծանոթագրեց Վ. Ա. Միքայելյանը: Ա. Գալստյան —
 Մատթեոս Ուռհայեցի, Ժամանակագրություն. թարգմանությունը. ներածությունը և ծանոթագրու-
 թյունները Հ. Բարթիկյանի: Մ. Նովման (Կոստրոմա) — Պուշկինը և Սովետական Միության
 ժողովուրդների գրականությունը (ռուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Գ. Պետրոսյան — Հայկական
 ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի բնագիտության և տեխնիկայի պատմության խորհուրդը:
 Գ. Մաղոյան — Թորոս Ազատյանի հավաքածուն: Ռոբերտ Թոմսոն (ԱՄՆ) — Հայագիտությու-
 նը Արևմուտքում (մատենագիտություն, 1973): Հ. Բարթիկյան — Հայագիտական նյութեր
 արունակող գրքեր: Ս. Զիլինգարյան — Նորահայտ հուշարձաններ Ջուջևանի դամբարանա-
 դաշտում: Խուր. Մնացականյան — Չորս սյուներով կառուցվածք Անիում (ռուսերեն): ԼՐԱ-
 ՏՈՒ.—Ավետիք Իսահակյանի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված հոբելյանական հանդիսավա-
 ճիստ Երևանում: Մ. Ռոժդեստվենսկայա, Ի. Վեկսլեր, Պ. Կոստլապով — Ավետիք Իսահակյանի
 ծննդյան 100-ամյակին նվիրված հանդիսավոր երեկո Մոսկվայում: Հ. Սիմոնյան — Հորելյա-
 նական գիտական նստաշրջաններ՝ նվիրված Ավետիք Իսահակյանի ծննդյան 100-ամյակին:
 Վ. Գրիգորյան — Սովետական և լեհ պատմաբանների համառոտ գիտական նստաշրջանը:
 «Պատմա-բանասիրական հանդեսի» 1975 թ. նախորդ համարների բովանդակությունը:

1976

N 1 (72)

ՍՄԿԿ XXV ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ԼՈՒՅՍԻ ՏԱԿ.—Մ. Հ. Առաքելյան — ՍՄԿԿ-ի
 պայքարը խաղաղության և սոցիալական առաջադիմության համար: Մ. Հ. Աղոնց — Հայկա-
 նան ՍՍՀ ժողովրդական տնտեսությունը տասներորդ հնգամյակում: ՀՈՒՎԱԾՆԵՐ.—Գ. Ա.
 Սարգսյան — Ալ. Մյասնիկյանի գրականագիտական ժառանգությունը (ծննդյան 90-ամյակի
 առթիվ): Է. Բ. Աղսյան — Հրաչյա Աճառյան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Ա. Ս. Ղաբիբ-
 յան — Հ. Աճառյանի հայկական բարբառների ձևաբանական դասակարգման արժեքն ու նշա-
 նակությունը հայ բարբառագիտության զարգացման մեջ (ռուսերեն): Ա. Տ. Երևմյան — Մեն
 Հայրի թագավորության բաժանումը սասանյան Իրանի և Հռոմեական կայսրության միջև
 (244—253 թթ.): Գ. Բ. Ջահուկյան — Հայաստանի լեզվի հինանստուլիական ծագման վարկածը:
 Խ. Ա. Մուշեղյան — Հին և միջնադարյան Հայաստանում տարածված դրամների հիմնական
 խմբերը: Մ. Ս. Դանիելյան — Պատմական մատերիալիզմը որպես ընդհանուր սոցիոլոգիական
 տեսություն (ռուսերեն): Հ. Խ. Խալիլախյան (Մոսկվա) — Ավանդույթները և նորարարությունը
 Սովետական Հայաստանի ճարտարապետական փոքր ձևերի մեջ (ռուսերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄ-
 ՆԵՐ.—Ա. Ե. Խաչատրյան — Բարբառների քննության Աճառյանի սկզբունքները (հնչյունաբա-
 նություն): Զ. Ա. Օհանյան — Ա. Բլոկի և Վ. Տերյանի պոեզիայի ընդհանրությունը (ռուսերեն):
 Ա. Ա. Սահինյան — Անտիկ դարաշրջանի բարակերտ թաղ Գառնիում: Ս. Գ. Պետրոսյան —
 Մերձսևանյան ցեղերի միությունը Հայկական լեռնաշխարհի հյուսիս-արևելքում (մ. թ. ա.
 VI—V դդ.): Կ. Հ. Սուրիսյան — «Անդրեաս Ազուլեցու վկայաբանությունը» և նրա հեղինակը:
 Է. Լ. Դանիելյան — Մարգերի ցեղը հին Հայաստանում (մ. թ. ա. V—մ. թ. I դդ.): Ա. Հ.

11 Հանդես, N 4

Գեներալ — խորհրդի ու ընդհանուր մարտականքը: Յա. Ռ. Դաշկիշ (Հվով) — Ուկրաինայի առաջին հալ տպագրիչ: Հովհաննես Քարմատանյանցը (ռուսերեն): Ն. Գ. Ենգիբարյան — Զվարթնոցի ուրարտական արձանագրության մի հատվածի մեկնաբանության շուրջը (ռուսերեն): Ս. Բ. Հարությունյան — Արևի առասպելական կերպարը ձրագ-հանելուկում (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐ.— Լ. Հ. Բաբայան — Սմբատ Սպարապետը և «Տարեգրքի» հեղինակի հարցը: Վ. Գ. Առաքելյան — Դասական և հետդասական գրաբարը: ԳՐԱԻՈՍՏԻՑՈՒՆ.— Ա. Ղազինյան — Ներսես Մոկացի, Բանաստեղծություններ, աշխատասիրություն: Ա. Գ. Դուրխանյան: Ա. Կառլյան, Հ. Բաբայան — Կոստանդնուպոլսի պատրիարք Նիկողայոս I-ի թղթերը, հունարեն բնագիրը և անգլերեն թարգմանությունը Ռ. Զ. Հ. Զենկինցի և Լ. Զ. Վեստերինկի (ռուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Մ. Աղայան — Պատմական գիտությունների XIV միջազգային կոնգրեսը: Ա. Շահինյան — Վայոց ձորի վիշապ-կոթողները: Ա. Կակովկին (Հենինգրադ) — Վ. Սուրենյանցի մի նկարը էրմիտաժում (ռուսերեն): ԼՐԱՏՈՒ.— Ն. Սիմոնյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի տարեկան ընդհանուր ժողովը:

№ 2 (73)

ՍՄԿԿ XXV ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՀՈՒՅՈՒՄՆԵՐ.— Ն. Ռ. Սիմոնյան — ՍՄԿԿ XXV համագումարը և սովետական ժողովուրդների բարեկամության հետագա ամրապնդումը: Կ. Ա. Մանուկյան — ՍՄԿԿ XXV համագումարը և սոցիալիստական տնտեսության ինտեգրացիայի զարգացման հեռանկարները: ՀՈԳՎԱՄՆԵՐ.— Մ. Մ. Մկրյան — Գաբրիել Սունդուկյան (ծննդյան 150-ամյակի առթիվ): Է. Վ. Խոշտաբիա (Թբիլիսի) — Ակադեմիկոս Ի. Ա. Զավախիշվիլի (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ) (ռուսերեն): Գ. Խ. Սարգսյան — Թադևոս Ավդալբեկյանի հայագիտական ուսումնասիրությունները (ծննդյան 90-ամյակի առթիվ): Բ. Հ. Հարությունյան — «Գահնամակ» թվագրման հարցի շուրջը: Ա. Ն. Տեր-Ղևոնդյան VIII—IX դդ. լատինական իրավունքը՝ վաղ միջնադարյան Հայաստանի ուսումնասիրման աղբյուր: ՀԱՎԵՐԳՈՒՄՆԵՐ.— Մ. Խ. Նարյան — Սունդուկյանի չափածոն: Վ. Վ. Ղազանչյան — Պրոֆեսոր Հայկ Կուլիբեկյան (ծննդյան 90-ամյակի առթիվ): Ռ. Ա. Իշխանյան — Թումանյանի քառյակների լեզվական և տաղաչափական առանձնահատկությունները: Ա. Ս. Համբարյան — Գյուղացիական հուշումներն Արևելյան Հայաստանում 1895—1900 թթ.: Լ. Ա. Պողոսյան — Արմավիրի շակական դաշնավայրի առևտրա-տնտեսական կյանքը (1839—1914 թթ.): Վ. Մ. Վարդանյան — Վասպուրականում զանձվող խարաջի և զխահարկի մասին VII—IX դարերում: Ժ. Բ. Լոստոյան — Գրաբարի նախադրությունների գերը նախադասության անդամների արտահայտման մեջ: Ա. Յա. Կակովկին (Հենինգրադ) — Գրիգոր Լուսավորչի կերպարը հին ուսական արվեստի մի քանի նուշարձաններում (ռուսերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐ.— Ա. Գ. Աբրահամյան — Աղբյուրագիտական վիճելի մի քանի հարցերի մասին: Հ. Մ. Իսախանյան — Մի տարգմանում «Բառգիրք հայոցի» 1698 թ. տպագրության վերաբերյալ: Ա. Շ. Մեղականյան — «Թուխ մանուկ» հուշարձանների մասին: ՀՐԱՊԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐ.— Ա. Ա. Ավետիսյան — Հրաչյա Աճառյանի անտիպ նամակներից: Վ. Գ. Վարդանյան — Հեռի նամակները Ալեքսանդր Եսայանին: ԳՐԱԻՈՍՏԻՑՈՒՆ.— Ս. Հարությունյան — Մանուկ Աբեղյան, Հայոց հին գրականության պատմություն: Յու. Բևաճեմյան (Մոսկվա) — Ա. Պ. Կաթան, Բյուզանդական ավագանու սոցիալական կազմը XI—XII դդ.: Ա. Պ. Կաթան, Հայերը Բյուզանդական կայսրության ավագանու կազմում XI—XII դդ. (ռուսերեն): Կ. Քուլեբեկով (Հենինգրադ) — Տ. Ս. Խաչատրյան, Շիրակի հին մշակույթը (ռուսերեն): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.— Գ. Գալոյան, Վ. Բաբայան, Վ. Ոսկանյան — Հայ-ռուսական հարաբերությունները ՀՍՍՀ ԳԱ պատմության ինտերնատի ուսումնասիրություններում (ռուսերեն): Ա. Ավագյան — Օծոփի և Կուքիի հուշարձանները: Ռ. Թուրոսյան, Ֆ. Տեր-Մարտիրոսյան — Ուշ հելլենիստական ժամանակաշրջանի դամբարանները էջմիածնի շրջանի Այգեղատ գյուղում: Ռոբերտ Թուման (ԱՄՆ) — Հայագիտական հրատարակություններ արտասահմանում (մատենագիտություն, 1974): ԼՐԱՏՈՒ.— Հայաստանի գիտությունների ակադեմիայի ընդհանուր ժողովը: Հ. Սիմոնյան — Հանդիսավոր նիստ՝ նվիրված Հրաչյա Աճառյանի ծննդյան 100-ամյակին: Ռ. Երվանդյան — Հր. Աճառյանի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված գիտական նստաշրջան:

№ 3 (74)

ՀՈԳՎԱՄՆԵՐ.— Ս. Շ. Զուրաբյան — ՍՍՀՄ տասներորդ հնգամյակը և երկու սիստեմների տնտեսական մրցումը: Գ. Ա. Գալոյան — Հեղափոխական Ռուսաստանը և Անդրկովկասի յո-

շովուրդները (Հայաստանը Ռուսաստանին միացնելու 150-ամյակի առթիվ) (ռուսերեն)։
 Ն. Բ. Սարուխանյան — Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին և նախասովետական
 հայ պատմագրությունը։ Գ. Ն. Սարգսյան — Հելլենիզմի գծերը հին Հայաստանի հոգևոր մշա-
 կույթի մեջ (ռուսերեն)։ Ն. Վ. Հարությունյան — Ճշգրտումներ ուրարտական սեպագրերում։
 Ու. Հ. Խաչատրյան — Հայ-ռուսական առևտրա-տնտեսական հարաբերությունների պատմու-
 թյունը Մ. Դ. Չուլկովի աշխատություններում (ռուսերեն)։ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Ս. Շարգու-
 յան — Միսաք Մեծարենցի «Ծիածան» ժողովածուի ստեղծագործական պատմությունը։
 Ռ. Հ. Բաղրամյան — Խոտրջուրի բարբառը։ Ք. Ս. Տեր-Դավթյան — Հայ միջնադարյան վարք
 հիշատակարաններ։ Մ. Թ. Մանուկյան — Աշուղ Շիրինի երգերի մեղեդիները։ Ա. Ա. Վարդանյ-
 ան — Հայ միջնադարյան բժիշկները ուռուցքների և նրանց բուժման մասին։ Բ. Գ. Թոռուա-
 յան (Սոչի) — Համշենահայերի տարազը XIX դարի վերջերին։ Ի. Լ. Դանիելյան — Պարթև-
 կան պետության պատմության որոշ դրվագներ Մովսես Խորենացու լուսաբանությամբ։ Ա. Ա.
 Ստեփանյան (Լենինգրադ) — Հռանդեայի պայմանագիրը և Տրդատ Արշակունու թագադրությու-
 նը Հռոմում (ռուսերեն)։ Ջ. Ս. Ֆանյան (Քիշինև) — Գրիգոր Զաքարյանը Մոլդավիայում (ռու-
 սերեն)։ ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Մ. Ն. Հակոբյան — Նորից Ստեփան Ոսկանյանի
 մասին։ Հ. Գ. Բախչինյան — Դիտողություններ Սայաթ-Նովայի Դավթարի վերաբերյալ։ Ն. Մ.
 Տոկարսկի (Լենինգրադ) — Պետական էրմիտաժի չափաքանների վիզորտյան արժանի
 սը (ռուսերեն)։ ԳՐԱՆՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Պ. Շարաբխանյան, Վ. Ավրանդիլյան — Զոն Գրեպին,
 Դասական հայերենի անվանական վերջածանցները։ Տ. Խորշիդյան — Վ. Հ. Փարթևյան, Հայ-
 սոցիալական գրական առնչությունները։ ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ. ԿՅԱՆՔ.—Ն. Վարդանյան — Մշակու-
 թյան և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1975 թ. հուլիս-դեկտեմբեր)։ ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—
 Ս. Կրկյաշարյան — «Էյրենև» կազմակերպության XIV գիտաժողովը Երևանում։ Լ. Պետրոսյան —
 Միջին բրոնզեդարյան նոր հուշարձաններ։ Ա. Ավրաբեգյան — «Պատմություն համասփու-
 ժադիկն»։ Ա. Մանուշարյան — Բաղմախորան հորինվածքով երկու նորահայտ հուշարձան
 (ռուսերեն)։ Ս. Խաչյան, Ա. Քալանթարյան — Ուշ ուրարտական թաղում Օշականի դամբարա-
 նաղաշտում (ռուսերեն)։ Հ. Ազիզյան — Նամակ խմբագրությունը։

N 4 (75)

Քննարկ Լեոնիդ Իլյիչ Բրեժնևի ծննդյան 70-ամյակը։ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ.—Մ. Խ. Քոքանյան —
 Գիտատեխնիկական առաջադիմության մի քանի հարցերը տասներորդ նիստի արձանագրում։ Գ. Ա. Գա-
 ռույան — Դեմոկրատական մտքի դերը Անդրկովկասի ժողովուրդների ռուսական կողմնորոշման
 ամրապնդման գործում (Հայաստանը Ռուսաստանին միանալու 150-ամյակի առթիվ) (ռուսե-
 րեն)։ Ս. Տ. Երևանյան — Վաղարշ II-ի քաղաքական հարաբերությունները Հռոմի և պարթևնե-
 րի հետ։ Վ. Մ. Հարությունյան — Միջնադարյան Հայաստանի մոնումենտալ աշխարհի ճար-
 տարապետության ձևատեղծումների ժողովրդական ակունքները։ Վլադ. Վս. Իվանով (Մոսկ-
 վա) — Մետաղների պատմության խնդիրները Հին Արևելքում լեզվաբանական տվյալների լույ-
 սի տակ (ռուսերեն)։ Ջոն Ա. Ք. Գրեպին (ԱՄՆ) — Բալթիական լեզուների ու հայերենի փոխ-
 հարաբերությունը (ռուսերեն)։ Ն. Ս. Ռաչբա (Խարկով) — Կամենեց-Պոդոլսկի հայկական գա-
 ռույթի հասարակական-քաղաքական կյանքը (XVI—XVII դդ.) (ռուսերեն)։ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—
 Վ. Ե. Համազասպյան — Մխիթար Սեբաստացի (ծննդյան 300-ամյակի առթիվ)։ Վ. Ա. Բեյ-
 լարյան — Էջեր ռուս և անդրկովկասյան ժողովուրդների 1826 թ. փոխօգնության պատմությու-
 նից (Հայաստանը Ռուսաստանին միանալու 150-ամյակի առթիվ)։ Ա. Ա. Հունանյան — XIX
 դարի սկզբի արևելահայ պատմվածքի ժանրային առանձնահատկությունները։ Ա. Մ. Հակոբ-
 յան — Կարսի մարզի ազգաբնակչությունը (1897—1914 թթ.)։ Գ. Ս. Կրիզույան — Ստեփա-
 նոս Օրբելյան։ Հ. Գ. Մկրտումյան — Կենտրոնական Կովկասի բնակչության էթնիկական կազ-
 մը IX—XI դդ. (ռուսերեն)։ Ա. Խ. Թորամանյան (Քիշինև) — Հայերը և XIV—XIX դդ. Մոլդա-
 վիայի տերիտորիայում եղած հայկական մշակույթի հուշարձանները աղբյուրների և գրակա-
 նության մեջ (ռուսերեն)։ Լ. Ա. Սարաջևա — Գրաբարի և հին սլավոնների գույնային նշա-
 նակումների համեմատական-տիպաբանական ուսումնասիրությունը (ռուսերեն)։ ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ
 ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Հ. Մ. Բարբիկյան — «Տուհաց գաւառի» տեղագրության հարցի շուրջը։
 Հ. Ս. Ավագյան — Ժենները և «ձենաց աշխարհը» ըստ հայկական աղբյուրների։ Ս. Ս. Մնացա-
 կանյան — Երկնային դամբարանային հորինվածքները հայկական վաղ միջնադարյան ճարտա-
 րապետության մեջ (ռուսերեն)։ ՄԵՐ ՀՈՅԵԼՅԱՐՆԵՐԸ.—Մ. Մխիթարյան — Արտաշես Կարինյան
 (ծննդյան 90-ամյակի առթիվ)։ Լ. Ջաֆարյան — Սիրարփի Տեր-Ներսեսյան (ծննդյան 80-ամ-

յակի առթիվ): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Հ. Բարթիկյան — Բյուզանդադեանների միջադպրոցին XV կոնգրեսը: Ա. Մանուչարյան — Անիի Ս. Փրկիչ եկեղեցու շինարարական երկու արձանագրությունները: ԼՐԱՏՈՒ.—Վ. Մարտիրոսյան — Գիտական սեսիա՝ նվիրված Ի. Զավախիշվիլու ծննդյան 100-ամյակին: Ա. Ստամբուլյան — Հանրապետական առաջին իրանագիտական կոնֆերանսը: Բ. Առափելյան — Կարո Ղաֆաղարյան [մահախոսական]: «Պատմա-բանասիրական հանդեսի» 1976 թ. հախորդ համարների բովանդակությունը:

1 9 7 7

№ 1 (76)

ՀՈՒՎԱՄՆԵՐ.—Ա. Ն. Մնացականյան — Ականալոր հեղափոխականը և զորահրամանատարը (Գալի ծննդյան 90-ամյակի առթիվ): Բ. Ն. Առափելյան — Ակադեմիկոս Հովսեփ Օրբելի (ծննդյան 90-ամյակի առթիվ): Էդ. Մ. Զրբաշյան — Հայ գրականության հոսանքները XX դարի սկզբին: Վ. Ռ. Գրիգորյան — Հայկական մանր գաղթյալներ Պողոսյան երկրում (համառոտ պատմություն): Ա. Լ. Յակոբսոն (Լենինգրադ) — Հայ-ազգայնական ճարտարապետական առնչություններ (ոտուերեն): Օ. Ս. Շիրոկով (Մոսկվա) — Հայ-հունարեն ծագումնաբանական առնչությունները պատմահամեմատական հնչյութաբանության տվյալներով (ոտուերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—Ի. Պ. Կուզնեցովա — Ի. Ք. Հալայանցի հեղափոխական զորոններությունը Պենզայում և Վորոնեժում (ոտուերեն): Հ. Ս. Աբեղյան — Նոր էջեր Հովհաննես Թումանյանի բանաստեղծական ժառանգությունից: Ա. Ն. Տեր-Ղևոնդյան — Արմինիայի ոստիկանների ժամանակագրությունը: Գ. Ս. Շախկյան — Կայծոռ ամրոցը: Լ. Շ. Հովհաննիսյան — Գրաքարի և Ղարաբաղի բարբառի առնչության հարցի շուրջը: Է. Լ. Գանիելյան — Մանազկերտը բյուզանդա-արաբական հակամարտության ոլորտում (IX դարի երկրորդ կես — X դար): Հ. Հ. Դալյան — Հայկական գորգագործությունը Ռումի-սելջուկյան սուլթանությունում (XIII—XIV դդ.): Գ. Կ. Բաղդիշյան — Հարազարավոր և զուգահիռ բայերի գործածությունը Սերիոսի լեզվում: Ռ. Ի. Ամիրբեկյան — Նիզամի Գյանջևիի «Խամսե» պոեմի 1677 թ. օրինակի մանրանկարները (ոտուերեն): ԲԱՆԱՎԵՃԻՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Ա. Մարտիրոսյան — Սաանյանների արևմտյան նվաճումները և Հայաստանը: Ս. Գ. Պետրոսյան — Թրակա-կիմերական ցեղերի միությունները Հայկական լեռնաշխարհում (մ. թ. ա. VI—V դդ.): Ս. Ա. Ավագյան — Ո՞վ է Սաեհանի տապանագրում հիշատակված Սարգիս Փարջիկը: ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—Ս. Պ. Դասաբեկյան. Վ. Կ. Ոսկանյան — Նյութեր XVIII դարի վերջի ուսանողականության արաբերությունների վերաբերյալ (ոտուերեն): ԳՐԱՆՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ա. Փոշոյան — Ա. Սուքիասյան. Ս. Գալստյան, Հայոց լեզվի դարձվածաբանական բառարան: Վ. Հակոբյան — Կ. Մ. Մուրադյան, Բաբսեղ Կեսարացի և նրա «Վեցօրեան» հայ մատենագրության մեջ: ԱՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԿՅԱՆՔ.—Ն. Վարդանյան — Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1976 թ. հունվար-դեկտեմբեր): ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Ա. Կակովիկ (Լենինգրադ) — Գարեգին Հովսեփյանը՝ հայ ոսկերչական արվեստի ուսումնասիրող: Պ. Դոնսիբեկյան (Ֆրանսիա) — Փարիզի Սենտ-Շապել եկեղեցու հարթաքանդակների հարցի շուրջը: Մ. Պարզարյան — Արաւ-շատի պեղումներից հայտնաբերված ամֆորաները (ոտուերեն): ԼՐԱՏՈՒ.—Ա. Աբրահամյան — Ե. Ս. Ղարիբյան [մահախոսական]:

№ 2 (77)

ՀՈՒՎԱՄՆԵՐ.—Մ. Ս. Շահբազյան — Հայաստանի գյուղատնտեսությունը տասներորդ հինդամյակում: Ս. Բ. Աղաբաբյան — Դերենիկ Դեմիրճյան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ): Վ. Ա. Աբրահամյան — Ականավոր լեզվաբան-հայագետը (Գրիգոր Ղաֆանցյանի ծննդյան 90-ամյակի առթիվ): Էդ. Մ. Զրբաշյան — Հայ գրականության հոսանքները XX դարի սկզբին (շարունակություն): Ռ. Հ. Խաչատրյան — Հայ-ոտուական հարաբերությունների հարցերը XVIII դարի ոտուական աղնվականական պատմագրության մեջ (ոտուերեն): Գ. Ա. Տիրացյան — Հին վաղարշապատի քաղաքաշինական կառուցվածքի և տեղագրության հարցի շուրջը (ոտուերեն): ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Ա. Ինեիկյան — Ավետիք Իսահակյանի «Հիշատակարանը»: Լ. Գ. Մուրադյան — Իհուս գրականության հարցերը «Մշակում» (1872—1892 թթ.): Զ. Ն. Գևորգյան — Միքայել Կյուրճյանի երգիծանքը: Ս. Տ. Մարաբյան — Գրիգոր Խլաթեցու պատմագրական երկերը: Վ. Հ. Կաթյան — Բայը և նրա խոնարհման համակարգը Զաքարիա Ազուլեցու «Օրագրությունում»: Յա. Ռ. Գալիկիշ (Լվով) — Լվովի XVI—XVII դդ. հայատառ-ղփշաղերեն վավերագրերը որպես պատմական աղբյուր (ոտուերեն): Լ. Հ. Աբրահամյան — Նմանակության դա-

յափարի մասին՝ ըստ ազդարարական և բանահյուսական որոշ տվյալների (ոուսերեն)։ Վ. Հ. Խաչատրյան — Դույնի սիմվոլիկան XIV դարի հայկական ճարտարապետական մի հուշարձանի մեջ (ոուսերեն)։ ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Գ. Աբրահամյան — Իսրայել Օրիժ ժանդավայրը, տարիքը և բնտանիքը։ Հ. Գ. Սարգսյան — Զվարթնոցի կառուցվածքների մասին։ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—ԳԵՐԵՆԻԿ ԳԵՄԻՐՃՅԱՆ — Բախտավոր Ուկրաինան։ Անտուան Կարիերի և Նորայր Բյուզանդացու նամակագրությունից (հրապարակում Ա. Վ. Վարդանյանի)։ Հ. Ա. Օրբելու արխիվից. «Ակնարկ Մոկսի տեղագրության և ազդարարության» (հրապարակում Ա. Տ. Ղանալանյանի, ոուսերեն)։ ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Ա. Մալոյան — «Բաներ Երևանի համալսարանի» հանդեսի տասը տարին։ Ա. Ղալիյան — Հնագույն մի սովորույթի արձագանքները հայ բանահյուսության մեջ։ Գ. Փոշարյան — Անտիկ դարաշրջանի ղոհասեղան Դպիկից։ ԼՐԱՏՈՒ.—Հ. Սիմոնյան — Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի տարեկան ընդհանուր ժողովը։ Գ. Գրիգորյան — Մեսրոպ Մաշտոցի անվան մրցանակի նոր դափնեկիրը [Մաշտոցի անվան մրցանակի հանձնումը Վ. Կ. Զալոյանին]։

N 3 (78)

ՄԵԾ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 60-ԱՄՅԱԿՐ.—Վ. Հ. Համբարձումյան — Վերանվաճ ժողովրդի գիտությունը։ Մ. Հ. Առաքելյան — Մեծ Հոկտեմբերը և ազգային հարցը։ Մ. Վ. Աբգումանյան — Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը և հայ ժողովրդի պատմական բախտը։ Ս. Տ. Ալիխանյան — Վ. Ի. Լենինի նշած ուղիով։ ՀՈՒՎԱԾՆԵՐ.—Վ. Բ. Բախտուղարյան — Աշոտ Հովհաննիսյան (ծննդյան 90-ամյակի առթիվ)։ Ս. Տ. Երևմյան, Պ. Մ. Մուրադյան — Ա. Գ. Շանիճե (ծննդյան 90-ամյակի առթիվ)։ Մ. Գ. Ներսիսյան — Երևանի ազատագրումը խանական լծից (Արևելյան Հայաստանը Ռուսաստանին միացնելու 150-ամյակի առթիվ) (ոուսերեն)։ Վ. Մ. Հաբուրյունյան — Արևելյան Հայաստանի քաղաքների հատակագծումն ու կառուցապատումը XIX դարում և XX դարի սկզբին (Երևան, Ալեքսանդրապոլ)։ Վ. Ն. Տուրոնով (Մոսկվա) — Հայկական ավանդույթի մեջ հնդեվրոպական մի առասպելի արտացոլման մասին (ոուսերեն)։ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ.—Լ. Մ. Կուրապետյան — Հովհաննես Թումանյանի անտիպ նամակների մասին։ Հ. Գ. Բեմեզյան — Սիամանթոյի բնապաշտությունը։ Վ. Խ. Հովակիմյան — Զանգեզուրի և Ղազախի պալատների գյուղացիության պատմությունից։ Վ. Գ. Ղուկասյան — «Մասիսը» 1850—1860-ական թթ. իտալական և հունգարական ազգային-ազատագրական շարժումների մասին։ Ա. Ա. Խառատյան — Արևմտյան Հայաստանի բարենորոգումների հարցը զմյուռնաժայ մամուլում (1870—1880-ական թթ.)։ Ալ. Ս. Մարգարյան — Բարբառային բառերի մեկնություններ։ Յու. Ա. Թամանյան — Մշակման և վերականգնումը։ Ռ. Ն. Շալունգ — Բառային հանդուրժողուն իբրև լեզվի արտահայտչականության եղանակ։ Ժ. Բ. Խաչատրյան — Հայաստանի անտիկ շրջանի ռաբապաժ խճեղճներ։ Ա. Ա. Քալանթարյան — Սասանյան կնքադրոշմները և դրանց կիրառական որոշ կողմերի մասին։ Տ. Ա. Իզմայլովա (Լենինգրադ) — Խարբերդի նախագահարար օրինակը Ավագ վանքի 1200 թ. ձեռագիր անվանաթերթերում (ոուսերեն)։ Գ. Ա. Մելիսյան — Հասարակական կազմակերպությունների դերը կովկասյան բանակի բժշկական սպասարկման գործում առաջին համաշխարհային պատերազմի տարիներին (ոուսերեն)։ ԲԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—Ա. Մ. Գաբիելյան — Արտաշես I-ի հաստատած նահմանաքարերի իրավական նշանակությունը։ Ե. Ա. Գալստյան — Հովհաննես Օձնեցուն վերագրված մի պոեմի հեղինակի հարցի շուրջը։ ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—Ռ. Իշխանյան — Ակնարկներ միջին դարական հայերենի պատմության, հատ. Բ. Ա. Կիրով (Մոսկվա) — Վ. Յա. Բրյուսովի մատենագիտությունը (1884—1973) (ոուսերեն)։ ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱ.—Գ. Արեշյան — Գիտական նստաշրջան՝ նվիրված Հայկական ՍՍՀ-ում 1975—1976 թթ. դաշտային հնագիտական աշխատանքների արդյունքներին։ Ա. Արևշատյան — Միջնադարյան երգարվեստի երկու նորահայտ բեկոր։ Ս. Իսախանյան — Նոր նյութեր հայկական գորգագործության վերաբերյալ։ Գ. Սարգսյան — Միջնադարյան կուղպակները և դրանց նվիրատվությունները IX—XIV դդ.։ Ս. Ծալյան, Հ. Մնացականյան — Լճաշենից և Ստեփանավանից հայտնաբերված բրոնզե գոտիներ (ոուսերեն)։ Ա. Կալոյկին (Լենինգրադ) — Հայկական արձաթագործության մի հուշարձան Սարատովի թանգարանից (ոուսերեն)։

N 4 (79)

1. Ի. Բրեմե — Մեծ Հոկտեմբերը և մարդկության առաջադիմությունը։ ՀՈՒՎԱԾՆԵՐ.—
2. Ս. Թամրազյան — Եղիշե Զարենցի «Երկիր Նաիրի» վեպը (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ)։

Վ. Մ. Հաբուրյունյան — Արևելյան Հայաստանի քաղաքների հատակագծումն ու կառուցապատումը XIX դարում և XX դարի սկզբին (Կարս, Նոր Բայազետ, Գորիս, Վաղարշապատ)։
 Ս. Տ. Խրեմյան — Հայաստանը և վերջին պարթև Արշակունիների պայքարը Հռոմի դեմ։
 Գ. Բ. Ջահուկյան — Կիմերների և կիմերեբների պրոբլեմը արդի գիտության մեջ։
 Կ. Փ. Քուլ-Նարյովա (Լենինգրադ) — Հարավային Կովկասում վարելահողային երկրագործության սկզբնավորման ժամանակի մասին (հարցի զրկածքի չուրջը) (ռուսերեն)։
 ՀԱՂՈՐԻՈՒՄՆԵՐ.—
 Հ. Հ. Մովսիսյան — Նդիշե Չարհնյի երկերի թարգմանությունները իրանում։
 Ս. Ա. Վիրաբյան — Արևելյան Հայաստանի ոռոգման պատմությունից (1828—1914 թթ.)։
 Լ. Հ. Բաբայան — Արրահամ Կրետացի։
 Ա. Գ. Աբրահամյան — Մովսես Բաղրամյանի բանադրանքի վերացման մասին։
 Մ. Թ. Ավդալբեգյան — Դրիգոր-Վահրամ Վկայաների «Տօնամակ» ժողովածուն։
 Կ. Հ. Սկրուչյան — «Դահանակ» տերմինի մասին։
 Զ. Ս. Ֆանյան (Քիշինկ) — Մանուկ-բեյը և նրա դիվանագիտական գործունեությունը (ռուսերեն)։
 Կ. Ա. Կոստանյան, Ա. Ա. Քալանթարյան — Ապակու արտադրության հետքեր վաղ միջնադարյան Դվինում (ռուսերեն)։
 Հ. Մ. Զանյուդյան (Լենինգրադ) — Անիի արձանագրություններում հասարակական շենքերի համար շտապորժված մի բանի տերմինների մասին (ռուսերեն)։
 Ա. Հ. Մարտիրոսյան — Նոր բարելավական էգիբի գործարար տան կողմից գուլբի ձեռքբերումը (մ. թ. ա. 555—522) (ռուսերեն)։
 ՔԱՆԱՎԵՃԵՐ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.—
 Հ. Գ. Հակոբյան — Լեզվի զարգացման հարցի շուրջը։
 Ա. Շ. Մնացականյան — Վերստին Մուսասիրի տաճարի ձակտոնի խորհրդանշանի մասին։
 Ս. Ա. Մամեդով (Բաքու) — Աբազա փաշայի ապստամբությունը ըստ հայկական աղբյուրների (ռուսերեն)։
 ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ.—
 Իսնիկի վարուժանի անտիպ նամակներից (հրապարակում Գ. Լ. Կարազյուզյանի)։
 Տիմոթեոս Գաբաշվիլու «Ճանապարհորդության» նորահայտ տարբերակը (հրապարակում Պ. Ա. Չոբանյանի)։
 ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.—
 Պ. Մուրադյան — Իլյա Աբուլաձե, Աշխատություններ, հատ. 1—2։
 Ա. Տեր-Ղևոնդյան — Ազաթանգեղոս, «Հայոց պատմություն», թարգմանություն և ծանոթագրություններ Ռ. Թոմսոնի։
 Հ. Բարթիկյան — Ի. Ե. Կարայաննոս, Բյուզանդական պատմությունը ըստ աղբյուրների։
 Ի. Կուրխմազյան — Հայդե և Հելմուտ Բուշհաուզեններ, աշխատակցությամբ ծվա Ցիմմերմանի, Վիեննայի Մխիթարյան միսրանության հայկական նկարազարդ ձեռագրերը։
 ԻՆՅՈՐՄԱՑԻԱ.—
 Ա. Հակոբյան — «Կարս» թերթը։
 Գ. Կարախանյան — Դսեղի միջնադարյան ձիթհանը և նրա շինարարական արձանագրությունը։
 Գ. Տիրացյան — Արտաշես I-ի ևս մեկ նորագյուտ արամեական արձանագրություն։
 Ս. Զիլինգարյան — Նոյեմբերյանի Բերդատեղի դամբարանադաշտը։
 ԼՐԱՏՈՒ.—
 Ա. Գևորգյան — Հայաստանի գիտությունների ակադեմիայի ընդհանուր ժողովի յոթելանական նիստը՝ նվիրված մեծ Հոկտեմբերի 60-ամյակին։
 Հ. Սիմոնյան — Մեծ Հոկտեմբերին նվիրված գիտական կոնֆերանս։
 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՅ։
 «Պատմա-բանասիրական հանդես» 1977 թ. նախորդ համարների բովանդակությունը։